Regd. No. H 18 విడిప్రతి 0–30 పై. 4-4-69 శుక్రవారం

బికెకార్
బాల్‌బేరింగు
డీసెలు ఆయిల్ ఇంజన్లు
(షరతులులేని గ్యారంటీ)
వివరములకు:-
భవాని ఇండస్ట్రియల్ కార్పొరేషన్
రంగనాయకులపేట – నెల్లూరు.
Phone: 459 Ex.

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు
సంపుటి 41 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 14

3–4–69 గురువారంనుండి
నెల్లూరు శ్రీ లీలామహల్ లో
హాట్ డైమండ్స్
Hot Diamonds
బ్రహ్మాండమైన గూఢచారి
కలర్ చిత్రం.

లక్ష్మణ్ మార్గాన్ని మరికొందరు అనుసరిస్తారా?

తెలంగాణాలో కాంగ్రెస్ చచ్చింది; ప్రభుత్వ హామీప్రకటనలేకాని ప్రజలమధ్యకుపోయి నచ్చచెప్పి ప్రశాంతపరచే ప్రయత్నంలేదు!

ప్రత్యేక తెలంగాణాకు విరుద్ధంగా కమ్యూనిస్టులు ప్రజాభిప్రాయాన్ని సమీకరిస్తున్నారు– దానివల్ల కొంతఫలితమూ చేకూరుతున్నది.

రాష్ట్ర భవిష్యత్తేమిటి? అది రెండుముక్కలు కావలసిందేనా? లేక సామరస్య పరిష్కారానికి మార్గమేదైనావుందా?–ఈ ప్రశ్నలు రాష్ట్రంలోనే కాదు,యావద్భారతదేశంలో చర్చనీయాంశాలైనవి. రాష్ట్రవిషయం రాష్ట్రంలో కంటే ఢిల్లీలోనే ఎక్కువగా చర్చించబడుతున్నదా అనికూడా అనిపిస్తున్నది. పార్లమెంటు సభ్యులతోకూడిన ఒకసంఘం పరిశీలన జరపాలని లోక్ సభలో ఒక ప్రతిపాదనవచ్చింది. వారు రావచ్చు పోవచ్చు; కాని పరిశీలనలు, నివేదికలవల్ల ఫలితం వుంటుందని ఎవ్వరూ భావించడంలేదు. ఇప్పుడు కావలసింది తెలంగాణా ప్రజలమధ్యకుపోయి, వారి ఆగ్రహాన్ని పోగొట్టి, వారిని ప్రశాంతపరచి, వారికి నచ్చచెప్పి, ఆంధ్రప్రదేశ్ సమైక్యతకు వారిలో సుముఖతను కల్గించడమొక్కటే మార్గం.

తెలంగాణాకు చెందిన మంత్రులుకాని, కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులుకాని ఆ ప్రయత్నానికి పూనుకోవడంలేదు; పూనుకోవాలనే అభిప్రాయంకాని, పూనుకునే ధైర్యంగాని వారిలో కనుపించడంలేదు. ప్రభుత్వపక్షంగా హామీలేకాని, ప్రజలను నచ్చచెప్పాలనేవాడులేడు. తెలంగాణాలో కాంగ్రెస్‌చచ్చిపోయిందా అనిపిస్తుంది. ఒక్క కమ్యూనిస్టుపార్టీ మాత్రం ప్రజలలోదూరి ప్రత్యేక తెలంగాణా శ్రేయస్కరంకాదని చెప్పగలుగుతున్నది; తమ వాదానికి ప్రజాబలాన్ని సమీకరిస్తున్నది. ఈమాత్రంకూడా కాంగ్రెస్ చేయలేకున్నది.

ఇదిట్లావుంటే కొందరు తెలంగాణా మంత్రుల ఆలోచనాధోరణులు మరోవిధంగా వుంటున్నాయని మా హైదరాబాదు విలేకరి అంటున్నాడు. తెలంగాణాకు ముందు స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిని, తర్వాత ప్రత్యేక తెలంగాణాను కోరి శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ హీరో అయిపొయ్యాడు. ఆయనే కాదు ప్రతి తెలంగాణా కాంగ్రెస్‌వాది, నిజాభిప్రాయాలేవైనా, బయటకు మాత్రం ప్రత్యేక తెలంగాణావాదే! వ్యతిరేకినంటే, మందిసీట్లు పుట్టవని వారి భయం. అదీ కాక, ఇప్పుడు తెలంగాణా వుద్యమానికి భిన్నవైఖరి సవలంబిస్తే తాము వెనుకబడి పోతామని వీరి అభిప్రాయం. కాంగ్రెస్ వాదులలో చిత్తశుద్ధి, క్రమశిక్షణ, ఆత్మవిశ్వాసము అనేవి పోయి చాలకాలమైంది. కపటవర్తన, క్రమశిక్షణా రాహిత్యం, ఆత్మద్రోహం – వీటికి అలవాటుపడి పోయారు. తెలంగాణాలో కాంగ్రెస్ అనేది బ్రతికివుంటే, కనీసం ఆంధ్రప్రదేశ్ సమైక్యతను కోరే కాంగ్రెస్‌వాదులైనా నిర్భయంగా, నిర్మొగమాటంగా తమ అభిప్రాయాలను వ్యక్తీకరించగలిగితే, ప్రజలను శాంతపరచడంకాని, వారిని పెడదారిపట్టకుండా చూడడంకాని అసాధ్యమైనకార్యం కాదు. రాజకీయవాదులుగా కమ్యూనిస్టులు-కాంగ్రెస్‌వారిమధ్యవుండే తేడా యిప్పుడు స్పష్టంగా కన్పిస్తున్నది.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బయటపడినాడు. ఆయనవలెనే బయటపడి తెలంగాణావారిచేత జేజేలు చెప్పించుకోవాలనుకునే మంత్రులు కొందరున్నారట; వారు అవకాశంకోసం ఎదురుచూస్తున్నారట, సాకులు వెతుకుతున్నారని వదంతిగా వుంది. తెలంగాణా మిగులు నిధుల విషయంలో వీరు బయటపడవచ్చునంటారు. మిగులు నిధులు 40 కోట్లు కాదని, 80 కోట్లని తెలంగాణావారివాదం. ఈ మిగులు

సనువుగా వుండినాడో, ఇప్పుడు అంత కఠినంగా వ్యవహరించబోతాడేమో నని వినవస్తుంది. లక్ష్మణ్ రాజీనామాతో తెలంగాణా వుద్యమం రాజకీయ వరిణామాన్ని పొందిందని, విద్యార్థుల చేతుల నుండి రాజకీయవాదుల చేతిలోకివచ్చిందని ముఖ్యమంత్రి అభిప్రాయపడుతున్నారని విషయజ్ఞులంటున్నారు. అందువల్ల బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఇక తనతనలా చూపవచ్చు. తెలంగాణా ఎన్. జి. ఓ. నాయకుని అరెస్టు ముఖ్యమంత్రి అవలంబించబోయే దృఢవైఖరికి నాందికావచ్చు. ఏమైనా ఇప్పుడు పరిస్థితి కేవలం ఆంధ్ర ప్రభుత్వం చేతిలో, బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి చేతిలోలేదు. ముఖ్యమంత్రి స్వతంత్రుడు కాకపోవచ్చు. కేంద్రం ఆదేశానుసారం ఆయన నడచుకొనవలసివచ్చినా రావచ్చు.

ఈ వారంలో లోక్‌సభ స్పీకరు శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి రంగంలోకి వచ్చారు.

ఏమి చేస్తారో?

అరిటి వచ్చేవరకు ఇక్కడ పరిస్థితి ఏరూపాన్ని పొందుతుందో చెప్పలేము. కొండా లక్ష్మణ్‌గారు మొన్న ఢిల్లీకి పోయినపుడు సంజీవరెడ్డిగారిని కలుసుకోవడం రాజకీయవర్గాలలో నిరాధారపు అనుమానాలను కల్గించింది. రాష్ట్రపరిస్థితి ఆయనకు సంతోషదాయకంగా వున్నదేనని కొందరు అనుకున్నారుకూడా. కాని ఆ

మంత్రివర్గంలో మార్పులే మార్గమా?

నిధుల సమస్య యదార్థరూపం ఏమిటో తెలియదు. 40 కోట్లుకూడా వుండవని అభిప్రాయపడేవారూ లేకపోలేదు. తెలంగాణా మంత్రులుకూడా 80 కోట్లని అభిప్రాయపడేవారేనని తెలుస్తున్నది. ఈ కారణంగా వైదొలగబోయే మంత్రులలో మొదటగా శ్రీ వి. బి. రాజుగారిపేరు వినబడుతున్నది. ఇంకెంతమంది ఉండా ఎత్తబోతారోమరి!

ప్రత్యేకతెలంగాణాకు కేంద్రం పూర్తిగా విరుద్ధం. స్వతంత్ర ప్రతిపత్తికికూడా విరుద్ధం. రక్షణల విషయంలో ఎంత సహాయమైనా చేయుటకు సంసిద్ధతను ప్రకటిస్తున్నది. కాని తెలంగాణావారికి అది సంతృప్తిని కల్గించడంలేదు. ఇంతవరకు కాంగ్రెస్ వాదులెవ్వరూ బహిరంగంగా ప్రత్యేక తెలంగాణా వాదాన్ని బలపరుస్తూ ప్రకటనలు చేయలేదు. కాని ఇప్పుడు అరుమంది శాసనసభ్యులు ఆ లోటునుకూడా తీర్చివేశారు! ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ కార్యవర్గం రాష్ట్రసమైక్యతనుకోరుతూ తీర్మానించింది. దానికి విరుద్ధంగా వ్యవహరించేవారిపై క్రమశిక్షణచర్య తీసుకోవాలికూడా తీర్మానించినట్లు వార్త. కాని దొక్కారావు దాన్ని కాదన్నాడనుకోండి! అంతపెట్టినా పెట్టకపోయినా, రాష్ట్ర సమైక్యతను కోరుతూ పార్టీ తీర్మానించినపుడు తద్విరుద్ధంగా వ్యవహరించడం క్రమశిక్షణా రాహిత్యమే అవుతుంది. కాని ఈ వుద్రిక్త పరిస్థితిలో అలాంటిచర్య ఏదైనా ఆ వుద్యమానికి, వుద్యమ కర్తలకు అనవసర ప్రాధాన్యతను కలిగించవచ్చు. ముఖ్యమంత్రి వైఖరి గమనిస్తే, మొదట్లో ఎంత స్తబ్దంగా

రాష్ట్ర పరిస్థితి ఆయనేమైనా చక్కబెట్ట గలుగుతాడేమోనని కొందరు భావిస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రికూడా గతవర్యాయమేసంజీవరెడ్డిగారిని నిజలసుతో చర్చించాడని, ఆయన స్వామేయాన్ని సహాయాన్ని కూడా అర్థించారని తెలుస్తున్నది. ఆయన వియన్నా మహాసభలో పాల్గొన్న తర్వాత రాష్ట్రానికి రావచ్చు, ఆయన ప్రయత్నాలు ఆయన చేయొచ్చు. ఆయన

విధంగా అనుమానించడం బదులు, సంజీవరెడ్డిగారంటే ఇప్పుడు లోక్‌సభస్పీకరు కాబట్టి పుదాత్తవైఖరిని అవలంబిస్తారని ఎందుకనుకోగూడదు? ఆ విధంగా ఎందుకు విశ్వసించకూడదు?

ఏదోఒక ఆకస్మికమైనచర్య పరిస్థితిలో మార్పుతేవచ్చునని కొందరి నమ్మకం. మంత్రివర్గ పునర్నిర్మాణం అందుకు

—కొరవ 7 వ పేజీలో

శ్రీ మల్లికార్జునస్వామి, కామాక్షితాయి దేవస్థానము,
జన్నవాడలో
అష్టబంధన, జీర్ణోద్ధరణ
కుంభాభిషేకము
ఆదిశంకరుల విగ్రహ ప్రతిష్ఠ
17–4–69 తేది నుండి 21–4–69 తేది వరకు
శ్రీ శ్రీ శ్రీ జగద్గురు కంచికామకోటి పీఠాధీశ్వరులచే
జరుపబడును - భక్తులుపాల్గొని జయప్రదమొనర్ప ప్రార్థన.
సి. చంద్రహాస్, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.
దొంతంశెట్టి కన్నయ్యశెట్టి, (మున్సిపల్ కౌన్సిలరు) ట్రస్టుబోర్డు ప్రత్యేక ప్రతినిధి.
జన్నవాడ–బుచ్చిరెడ్డిపాళెం : 40. ఫోన్ నెల్లూరు : 10.

నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో

O. P. No 23 of 1969.

(1) డి. నాగిరెడ్డి (2) డి. శ్రీరాములురెడ్డి (3) డి. వెంగారెడ్డి alias రవి మైనర్లు అయినందున గార్డియన్ తల్లి డి. శారద ... —పిటిషనర్లు.

ఇందువలన తెలియజేయునది యేమనగా:- ఈ నెంబరున పిటిషనర్లు తరఫున గార్డియన్ అయిన డి. శారద నెల్లూరుటౌన్ మునిసిపల్ వార్డు నెం. 16 రు గాంధీనగరులో 38-బి ప్లాటు డోర్ నెం. 580/8-బి గల యిల్లు వగైరా - ఆస్తిస్వత్వమును విక్రయించి సదరు ఆస్తిపై బాకీలున్నా, బాకీలున్నా చెల్లించుటకు తనకు పర్మిషన్ యివ్వవలెనని కోరుచూ పై నెంబరున పిటిషన్ దాఖలు చేసియున్నందుకు పై కోర్టువారు 21-4-69 తేదికి వాయిదా వేసియున్నారు. యెవరికైనా ఆక్షేపణలున్న యెడల పై కోర్టులో తెలుపుకొనవలెను. లేనియెడల పరోక్షముగా తీర్మానించబడును.

—కె. సుబ్బరామయ్య, అడ్వకేటు,

దర్శి డి॥ ము॥ మే॥ కోర్టులో

Sc. 20 of 68. E. P. 141 of 68.

మారం కోటిరెడ్డి ... —వాది.

గడ్డం పెదరామయ్యవగైరా—ప్రతివాదు్లు.

1 TO 4 ప్రతివాదులు అయిన (1) గడ్డం పెదరామయ్య (2) అ. చినరామయ్య (3) అ. వెంకటనరసయ్య (4) అ. చిన వెంకటనరసయ్య (మైనరు గార్డియన్) అన్న 1-వ ప్రతివాది అనేవారికి:-

యీ నెంబరున నీ వగైరాల బాకీకు ఆస్తిని వాది అటాచ్ చేయించినందుకు సేలు నోటీసుకుగాను 21-4-69 తేదికి వాయిదా వేసినారు. మీకు ఏమైనా ఆక్షేపణలున్న యెడల వాయిదారోజు పై కోర్టువారితో తెలుపుకోవలయును.

—గొంట్లా సత్యనారాయణగుప్త, వాది అడ్వకేటు.

రామచంద్రపురం ప్రి. డి. ము. కోర్టులో

S. C. No. 627 of 1967.

E. P. No. 320 of 1968.

గణ్ణం సూర్యారావు ... —వాది.

గొర్తి వీరవెంకటసత్యనారాయణమూర్తి ... —ప్రతివాది.

ఈ దిగువ వుదహరించిన ఆస్తిని పై కోర్టుయెదుట 15-4-69 తేది పగలు 11 గంటల లగాయతు యేలము కాబడును. కొన కావలసినవారు పాడుకోవచ్చును.

— ఆస్తి షెడ్యూలు —

తూర్పుగోదావరిజిల్లా, రామచంద్రపురం సబ్ డి. లో చేరిన, చెల్లూరుగ్రామంలోని తిరాయితీ పల్లం రిబిజను సర్వే 1053/8 నెంబరు పూరా య 4-67 సెంట్లలో మధ్య య 0-90 సెంట్లలో పడమర య 0-45 సెంట్లుకు హద్దులు:-

1. [తూ] యీ నెంబరులో ప్రతివాది భార్య వాటాభూమి, [ప] యీ నెంబరులో 2-వఅయిటం భూమి [వు] దేవు బుల్లెయ్య భూమి [ద] గొర్తి గోవిందరాజు భూమి.

సదరు హద్దులమధ్య య 0-45 ట్లు భూమియందు ప్రతివాదికిగల జీవిత కాలపు హక్కు వేలము కాబడును.

2. నెం. 1053/8 రు పూరా య 4-67 సెంట్లలో మధ్య య 0-90 ట్లలో పడమర య 0-45 ట్లు అనగా 1-వ అయిటమును చేరి పడమర య 0-05 ట్లుకు హద్దులు:- [తూ] 1-వఅయిటం భూమి [ప] మలిసెడి వీరన్న భూమి [వు] దేవు బుల్లెయ్య భూమి [ద] గొర్తి గోవిందరాజు భూమి.

సదరు హద్దులమధ్య య 0-05 సెంట్లు భూమి యేలము కాబడును.

1-వ ప్రతికి వాదికిమ్మత్తు రు 100-00
,, అమీనాకిమ్మతు రు 2700-00
2-వ ప్రతికి వాదికిమ్మత్తు రు 100-00
,, అమీనాకిమ్మతు రు 800-00

—టి. వి. కృష్ణారావు, వాది వకీలు

జమీన్‌రైతు

శ్రీ సౌమ్య చైత్ర బహుళ విదియ శుక్రవారం 4-4-1969

పంచాయతీ ఎన్నికలు

రాష్ట్రంలో పంచాయతీ ఎన్నికలు సంవత్సరంపాటు వాయిదావేయబడినవి. అంటే రేపు మేలో ఎన్నికలు జరుగబోవు. పాతవారి పదవీకాలం పొడిగింపబడుతుందో, ఈ సంవత్సరంపాటు పంచాయతీరాజ్యం అధికార్ల పాలనక్రింద వుంటుందో తెలియదు.

పంచాయతీ ఎన్నికలు వాయిదావడడం రకరకాల అభిప్రాయాలను కల్గించింది. ఎన్నికలకు ఆయత్తమవుతుండిన రాజకీయవాదులు, అభ్యర్థులు హతాశులయ్యారు; ఒత్తిడులకు విరుబాటులకు గురి చేయబడుతుండిన ప్రజలు హర్షాతిశయులయ్యారు. మొత్తానికి ఎన్నికలవాయిదా తెలంగాణా గందరగోళానికి మరొక గందరగోళం జతకాకుండా చేసింది; రాజకీయ వైషమ్యాలను, ముఖ్యంగా కాంగ్రెస్‌లోని ముఠాల బలాబలాల ప్రదర్శనను కొంతకాలంపాటు వాయిదా వేసింది. ఎన్నికలను వాయిదా వేసినందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాము.

ఎన్నికల వాయిదాకు ప్రభుత్వం చూపిన కారణం పంచాయితీల పునర్నిర్మాణం. పునర్నింపబడవలసిన పంచాయతీలు ఏన్నోవున్నాయని, అతతంగం పూర్తిఅగుటకు కొంతకాలంపడుతుందని వాటికి తర్వాతఎన్నికలు జరపవలసివుంటుందని, రెండుసార్లు జరిపేబదులు, అన్నిటికీ ఒకే సారిజరిపే సంకల్పంతో, వీటిని వాయిదా వేస్తున్నామనేది ప్రభుత్వం చూపుతున్న కారణం. ఈ షైఫర్ శేషన్ల సమస్య ఈనాడు అకస్మాత్తుగా వుత్పన్నమైంది కాదు. పాత షైఫర్ శేషన్ ప్రతిపాదనలెన్నో చాలకాలంనుండి నిల్వలో వున్నాయి; కొత్త ప్రతిపాదనలు కొన్ని ముందుకొచ్చాయి. ప్రభుత్వం తలచుకొని వుంటే ఈ విభజన కార్యక్రమాన్నంతా ఎప్పుడో పూర్తిచేసివుండవచ్చు. కాని ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ ఆఖరు నిమిషం వరకు ప్రమత్తంగా కాలక్షేపం చేస్తుంది; గొంతుమీదకొచ్చిన తర్వాత వ్యవధి చాలదని వాయిదా వేస్తుంది. మన కాంగ్రెస్ మంత్రులు ఇతర అవలక్షణాలను ఎట్లా వదులలేకున్నారో, ఇటువంటి అవసవ్యపు పద్ధతులనూ విడిచిపెట్టలేకున్నారు.

ఇప్పుడుమాత్రం ఎన్నికల వాయిదాకు నిజమైన కారణం ఇదికాదు; ఆందోళితంగావున్న తెలంగాణా వుద్యమమే అసలు కారణం. పంచాయతీ ఎన్నికలను వాయిదా వేయాలని ముఖ్యమంత్రి కొంతకాలంగా ఆలోచిస్తుండినారు. ఇప్పుడు ఒక నిర్ణయానికివచ్చి వాయిదాను ప్రకటించారు. ఈ సమయంలో వాయిదావేసినందుకు ప్రభుత్వాన్ని ఎవ్వరూ ఆక్షేపించలేరు, నిందించలేరు.

కాని నిన్న మొన్నటివరకు ఎన్నికలు తప్పక జరగగలవనే అభిప్రాయాన్ని కల్గించడంమాత్రం సమంజసం కాదు దానివల్ల అప్పుడే ఎన్నికల ప్రయత్నాలు ప్రారంభమయ్యాయి; కొత్తఓటర్లను చేర్పించుకోవడంలో గ్రామాలలో పోరాటం ప్రారంభమైంది, వైషమ్యాలు పెరిగాయి, చీలికలు ఏర్పడినాయి. పంచాయితీలకు కూడా అభ్యర్థుల నిర్ణయం గ్రామస్థాయి నుండి, ఒక్కసారిగా జిల్లా స్థాయికి వచ్చింది. గ్రామాలకి ఎవరు వుపయోగపడతారని కాకుండా, సమితిలో ఏ గ్రూపు అభ్యర్థికి ఓటుచేస్తాడనే ప్రాతిపదికమీద అభ్యర్థుల నిర్ణయం జరుగుతున్నది. జిల్లా పరిషత్తులను దృష్టిలో పెట్టుకొని, సమితి అధ్యక్షులంత్రి అన్వేషణ జరుగుతున్నది. జిల్లాలలో ముఠాల సంచలనం ఇప్పుడిప్పుడే వుధృతమవుతున్నది. కాంగ్రెస్‌లో గ్రూపులఅమాతం విస్తృతమవుత్నుది. రాష్ట్ర విభజన తేమిటా అనే ఆందోళనకంటే, పంచాయితీ రాజ్యాలను ఆక్రమించడం మీదనే కాంగ్రెస్ వాదుల ఆలోచనలు లగ్నమైనవి. రాష్ట్ర సమైక్యతకు భంగం వాటిల్లుతుందేమోననే బాధకంటే, బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు వుంటారో పూడతారోననే భయంఎదేవారికే కాంగ్రెస్ వాదులలో ద్యోతకమవుతున్నది. ఎన్నికల వాయిదా ఇంత ఆలస్యంగా కాకుండా, ముందుగానే జరిగిపోయివుంటే ఈ పరిణామాలన్నిటికీ ప్రస్తుతానికైనా ఆస్కారం లేకుండా పోయేది. ఎటూ రంగంలో దిగారుకాబట్టి, పోటీలకు సిద్ధమైనారుకాబట్టి, వర్గాలుగా చీలిపోయారుకాబట్టి- ఈ వాతావరణాన్ని ఇక సంవత్సరంపాటు కాపాడుకోవలసిన అవసరం ఆయావ్యక్తులకు కలిగి, గ్రామాలు స్పర్థలమయంగానే వుండబోతాయి.

ఇప్పుడు పంచాయతీలకు ఎన్నికలు జరగనంతమాత్రాన మునిగిపోయిందేమీలేదు. రాష్ట్రాన్ని ఎదుర్కొంటున్న తక్షణ సమస్య కొత్తపంచాయతీ రాజ్యాల అవతరణకాదు; పాత ఆంధ్రప్రదేశ్ సమగ్రత. ప్రభుత్వము తెలంగాణావారి అనాలోచిత, దూరదృష్టి రహిత ఆందోళనలో సతమతమైపోతున్నది. తన శక్తిని, యుక్తిని రాష్ట్ర శాంతి సమైక్యతలను కాపాడుటమీద కేంద్రీకృతం చేయవలసివున్నది. పంచాయతీ ఎన్నికలు వాయిదా పడకుండా, అనుకున్న ప్రకారం జరగవలసివుంటే, ఇతర విషయాలు ఆలోచించుటకుకూడా వీలులేకుండా, వూపిరి సలుపనివ్వకుండా మంత్రులను, అధికార్లను రాజకీయవాదులు నలిపివేసివుందురు. ఆ బాధనుండి ఇప్పుడు తప్పించుకున్నారు.

అసలు పంచాయతీరాజ్య సంస్థలు ఇటీవల నామావశిష్టంగా వుంటున్నవి. నిధులు లేవు, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలులేవు; సిబ్బంది జీతాలు, జీతాలు ఇచ్చినందుకు వారికేదో ఒకపని చూపాలకాబట్టి సభలు సమావేశాలు తప్ప ప్రతిపయోగకరమైన పనులు వేటినీ చేపట్టలేకున్నవి. జీతర్ల ప్రాణాలుతీయడానికి మాత్రం వుపయోగపడుతున్నవి. కొన్ని అసలు అవాహన విసర్జనలేకుండా, పేరు పూను లేకుండా కాలక్షేపం చేస్తున్నవి. ప్రజల్లో వైషమ్యాలు పెరిగిపోవడానికి ఈ పంచాయతీరాజ్య సంస్థలే కారణమని ఇవిలేకుంటే పార్టీలు తగాదాలు వుండవనే అభిప్రాయమూ ప్రజల్లో ఏర్పడివుంది. అందువల్ల పదవిని, అధికారాన్ని రుచి మరగినవారికి, ఆధిక్యతలను చాటుకోవాలనుకునేవారికితప్ప పంచాయతీ ఎన్నికలంటే వుత్సాహంలేదు. పోటీలు, పోట్లాటలువున్నా తగినంతగా నిధులువుండి, ఏదో వాక అభివృద్ధి కార్యక్రమం అమలుజరుగుతుంటే వాటి వుసికి అర్థంవుంటుందేకాని, అభివృద్ధి లేని పంచాయతీరాజ్యాలు అనవసరం. సంవత్సరం తర్వాతైనా ఎన్నికలు నిర్వహించేముందు ప్రభుత్వం ఈవిషయాన్ని పరిశీలించడం అవసరం.

పంచాయతీల విభజన ప్రశ్న వున్నది. ఎన్నో పంచాయతీలు విడదీయబడాలని ఎన్నడో సూచనలు జరగడం సంభవించింది. కాని ఇప్పటివరకు వాటికి అంగీకరించలేదు. ఇప్పుడు మరికొన్ని విడదీయబడనున్నవి. దాదాపు రెండువేల పంచాయతీలు క్రొత్తగా అవతరించబోతాయి. పంచాయతీల విభజన, సమితుల పునర్నిర్మాణం గతంలో లోపభూయిష్టంగా, అక్రమంగా, అన్యాయంగా జరిగింది. ప్రభుత్వంలో పలుకుబడిగలవారు తమ అధికారాన్ని శాశ్వతీకరించుకొనుటకు ప్రభుత్వంచేత అష్టదుష్టమైన పనులు చేయించారు. తాము రోత బట్టారు, ప్రభుత్వాన్ని రోతబట్టించారు. ఇప్పుడు పాతలోపాలు సవరణకావడం, క్రొత్తగా అటువంటి లోపాలు జరగకుండా చూడటం అవసరం. ఈసారిఐనాగే శైపర్ శేషన్లు సమగ్రంగా వుండేటట్లు చూడడం కూడా అవసరం.

ఈ వారం విశేషాలు

ఐసెన్‌హోవర్ కాలధర్మం

1953-60 మధ్యన అమెరికా అధ్యక్షుడుగా అప్పటి ప్రపంచవార్తల్ని ఆవరించిన ఐసెన్‌హోవర్ హృద్రోగంతో అస్తమించారు. ఇండియాపట్ల కాస్త మొగ్గును ప్రదర్శించిన అమెరికా ప్రెసిడెంట్లలో ముఖ్యుడు ఐక్. ఈయన అధ్యక్షత క్రిందనే అప్పటి అమెరికా అధ్యక్షుడు నిక్సన్ వుపాధ్యక్షుడుగా పనిచేశాడు మొదట.

మన మొరార్జీదేశాయ్‌గారు ఐక్ అంత్యక్రియల్లో పాల్గొనేందుకు హుటాహుటిన బయలుదేరివెళ్లారు.

' ' '

పాక్‌గొడవలు

పాకిస్తాన్ అధ్యక్షుడ్ని నేనేఅంటూ తనకుతానే పట్టంగట్టుకుంటూ వొక అధికార ప్రకటన జారీచేసుకున్నాడు జనరల్ యాహ్యాఖాన్‌గారు. సివిలియన్లతో కూడిన మంత్రివర్గం నియామకంకూడా త్వరలోనే ప్రకటించగలరట. వచ్చే సంవత్సరం 'ఎలక్షన్లు'కూడా జరిపిస్తారట.

వీటితో పాకిస్తాన్‌లో 'ప్రజాస్వామ్యం' అనేది ఎప్పటికైనా చిగురిస్తుందనే ఆశకు అర్థంవుందా? పాపం మొన్నటిదాకా పాక్ అధ్యక్షుడుగా వెలిగిపోతుండిన అయూబ్‌ఖాన్ రావల్పిండికి దగ్గర్లో 'స్వాత్' అనే వొక పట్టణంలో 'కృష్ణారామా' అంటూ కాలంగడుపుతారట.

రాజకీయ జోస్యాలు

నాలుగు రోజులక్రితం వొక మద్రాసు ఐ. ఎ. ఎస్. ఆఫీసర్‌తో యిష్టాగోష్టిగా మాట్లాడుతుంటే—ఆయన జిల్లగుద్ది కొన్ని చిత్రమైన రాజకీయజోశ్యాలు చెప్పారు.

ఇంకొక రెండుమూడేళ్ల లోపుగానే మావో మరణం ఖాయం. పాక్‌లోవున్న అమెరికా ఆయుధస్థావరాలనుండి వొక్క దెబ్బన చైనామీదకు వెళ్లతారట. నార్త్ చైనా సౌత్ చైనాలని రెండుగా చీల్చేసి వొకభాగం చైనాను ఫార్మోజాతో కల్పి ప్రజాస్వామిక చైనాగా రూపొందిస్తారట. ఇంకొభాగంచైనా రష్యావశంలో వుండిపోతుందట అమెరికావారే టిబెట్‌కు విముక్తి కల్గించి దలైలామాకు పట్టంగడ్తారట. అప్పుడు ఇండియా, అప్పుడుమార్గి నష్టే, అందుకూ సరసన వల్కుతుందట. ఈ రకంగా వారి జోశ్యాలు వెళ్లాయనుకొండి.

ఐ. ఎ. ఎస్. వారి మాటలన్నిటికీ అర్థాలుండాలనే వాదంలో అర్థంలేదుగానీ,

కొరవ 7 వపేజీలో

జనవాణి

జి. ప. లకు, సమితులకు స్పెషల్ ఆఫీసర్లను వేయాలె!

ఈ సంవత్సరం మేనెలలో జరుగవలసిన పంచాయతీ ఎన్నికలను, వొక సంవత్సరకాలం పొడిగించుతూ ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. పంచాయతీలు, పంచాయతీ సమితులు పునర్ వ్యవస్థీకరించవలసి వున్నదనియు, పంచాయతీపట్టాన్ని నవరించవలసి వున్నదనియు, పంచాయతీల విభజనకు ప్రాతిపదిక యేప్రిల్ 4 తేదిన ప్రభుత్వ ఉత్తర్వురూపేణా ప్రకటించవలసి వున్నదనియు— ఎన్నికలు వాయిదా వేయుటకు కారణాలుగా ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

ఈ ప్రకటనలోని ఉచితానుచితాలు ఎలావున్నా, ప్రభుత్వం ఎన్నికల కార్యక్రమాన్ని రూపొందించి, ప్రకటించి, ప్రజలలో అనేక ఆవేశాలను పెంపొందించి, యిపుడు ఎన్నికలు వాయిదా వేయడం సమంజసంగాలేదు.

సాధారణంగా అధికారంలోవున్న వ్యక్తులు తమ పాలనాంత్యదశలో అక్రమాలు చేయటం పరిపాటని, తమ అధికారాన్ని నిలబెట్టుకొనుటకు, తిరుగా అధికారాన్ని సంపాదించుకొనుటకు, అనేక అక్రమాలను, అన్యాయాలను చేస్తూంటారని ప్రతిపక్షీయులు విమర్శిస్తూ వుంటారు. ఇందులో నిజానిజాలు ఎలావున్నా పదవీకాలపరిమితి ముగిసిన వెంటనే, ఎన్నికలు జరగటంగాని, లేక అనివార్య కారణాలచే ఎన్నికలు వాయిదాపడినపుడు యీ సంస్థల పాలనాధికారాన్ని స్పెషల్‌ఆఫీసర్లకు అప్పగించడం సమంజసము. ఇలా చేసినపుడు ప్రతిపక్షీయుల విమర్శలకు అవకాశమివ్వకుండుటయేగాక వొక చక్కని అవశ్యప్రాయమైన సత్‌సాంప్రదాయాన్ని నెలకొల్పినట్లవుతుంది. ప్రజలనుమానించే అక్రమపదవీలు, ఉద్యోగుల ఉద్వాసనల వంటి, అభ్యంతరకర విమర్శలకు, సంస్థలకున్న వాహనాలను దుర్వినియోగం జరుగగలదన్న అపోహలకు తావివ్వనట్లవుతుంది.

పంచాయతీ ఎన్నికలు వాయిదా పడిన యీ పరిస్థితులలో రాష్ట్రంలోని పంచాయతీ సమితులను జిల్లా పరిషత్తులను 1969 జూలై 1 తేది నుండి స్పెషల్-ఆఫీసర్ల పరంచేసి వొక ఆదర్శమైన వున్నత సాంప్రదాయాన్ని నెలకొల్ప వలసినదిగా ఆంధ్ర ప్రభుత్వమును కోరుచున్నాము.

—జి. కొండపనాయుడు,
జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి,
జిల్లాపరిషత్తు ఉపాధ్యక్షుడు.

ప్రపంచ కమ్యూనిస్టు నాయకత్వానికి రష్యా స్థానాన్ని ఎవరు ఆక్రమిస్తారు?

ప్రపంచ కమ్యూనిస్టుపార్టీల మహాసభను మాస్కోలో పిలిపించడానికి ఎన్ని ఆటంకాలు వచ్చినవంటే, విఘ్నేశ్వరుడి పెండ్లికి వేయి విఘ్నాలన్నట్టుండెను. ఎట్టకేలకు ఆ మహాసభ 1969 జూన్— ఆ ప్రాంతాల్లో జరుగుతుందని అంటున్నారు. అట్టి మహాసభలు జరిగేముందు తయారీ సమావేశం అనేది ఒకటి జరగడం ఆచారం. ఆ ప్రకారంగా జరిగిన తయారీ సమావేశం ముగిసింది.

ఆ సమావేశానికి పూర్వం జూన్ మహాసభలో పాల్గొనేపార్టీలు ఇప్పుడే యుగోస్లావియా కమ్యూనిస్టుపార్టీ తొమ్మిదవ మహాసభకు పోరాదనీ, చైనా ధోరణిని ఖండించవలెననీ రష్యా నాయకులు సూచించారు; ఆదేశించలేదు; ఆదేశించేరోజు లెన్నడో పోయినవి; సూచనలిచ్చే యోగ్యత మాత్రమే ఆదరణీయమైనది; ఐతే, పై సూచనను సైతం అనేకపార్టీలు తిరస్కరించినవి. అంటే అవి యుగోస్లావియాకు అనుకూలమా, చైనా పద్ధతికి సమీపమా? కాదు. మొదటి సంగతి, ఏపార్టీ అయినా రెంటికీ అనుకూలంగా వుండడం అసంభవం. అట్లయితే కొందరు యుగోస్లావియాకు, మరికొందరు చైనాకు అనుకూలురా? అదీకాదు. తాము ఏ ధోరణిని అనుసరించవలెనో ముందుగానే తమకు సూచించే అధికారాన్ని రష్యన్లకెవరిచ్చారు అనేది ప్రశ్న. ఎవరూ ఇవ్వలేదుగనక ఆ సూచనను చర్చకు రానివ్వలేదు. కమ్యూనిస్టు ప్రపంచంలో ప్రజాస్వామికమైన పంథాకు ఇదొక అనల్ప విజయమని విశ్లేషకులు కొందరు భావిస్తున్నారు.

* * *

రష్యా నాయకత్వం కమ్యూనిస్టుపార్టీ ప్రపంచంలో అంతరించిందనుకోండి. దాని స్థానాన్ని ఎవరాక్రమిస్తారు? నాల్గు త్రోవలు కన్పిస్తున్నవి. ఒకటి యుగోస్లావియా, రెండు జెక్‌సీమ, మూడు రుమేనియా, నాలుగు చైనా.

యుగోస్లావియా మార్గాన్ని మొన్నటి మహాసభలో ఈ విధంగా దిద్దిందారు: 1) సర్కార్ల స్వసంచాలనపై ఆధారపడిన సోషలిస్టు అభివృద్ధి 2) అంతర్జాతీయంగా న్యాయమైన సహకారం, శాంతి, సోషలిజంముల కోసం కృషి 3) సోషలిస్టు ఆదర్శవాదానికి అనుకూలమైన రాజకీయ పార్టీ అభివృద్ధి.

సోషలిజం, కమ్యూనిజం సంపూర్ణమైన తత్వాలుకావు. అట్లే సంక్షేమ ప్రభుత్వం, ప్రజాస్వామికంకూడా సంపూర్ణమైన తత్వాలుకావు. కాని మొదటిరకం స్వయం సంపూర్ణమని విశ్వసిస్తుంది. రెండవరకం విశ్వసించదు. ఆ విశ్వాసం విశ్వసించిన వారినే చివరకు బాధిస్తుంది. తాము గీచుకున్నగిరినుంచి తామే బయటపడలేరు.

కాని, టిటోసీమ ఆబాధనుంచితప్పించుకున్నది. తన విశ్వాసాన్ని ఆదరణలో ప్రపంచస్థితినీ, మానవస్వభావాన్నీ గమనించి వర్తిస్తూ మార్పుకు విరుద్ధమైన ప్రవృత్తిం ఎన్నడూ యుగోస్లావియా పార్టీనాయకులు అవలంబించలేదు. అందుచేత కమ్యూనిజాన్ని ద్వేషించేవారుకూడా ఆ సీమలోని వ్యవహారాన్ని ఒకవిధమైన ఆమోదంతో తిలకిస్తూ రావడం పరిపాటైనది.

సోషలిస్టయినవారు, కమ్యూనిస్టయినవాడూ మానవుడే; మానవత్వం, కారుణ్యం, జీవనంలో హుందా, ద్వేషరాహిత్యం గలవాడే; ఆ గుణరాశిని పెంపుచేయడం అవసరం అని టిటో అనుచరులు గుర్తించినట్టున్నారు. ఈ పదజాలమంతా వారెన్నడూ ప్రయోగించిన దాఖలా మేమెరుగము. కాని దాని సారాంశాన్ని వారవలంబించి ధన్యులైనారు.

ఇక జెక్‌సీమమార్గం. అది లిబరల్ పంథా. టిటో, కృశ్చేవుల మార్గాలను కల్పి, దానికి మరింతచేర్చి, జెక్ సాంప్రదాయమైన ప్రజాస్వామిక ప్రాతిపదానిలో పోసి, జెక్కులు ఒక నవీనమార్గాన్ని సృష్టించారు. పార్టీ అనేది ఈ సృష్టిలో ఏమైపోతుందో?—అని వెంటనే యితర కమ్యూనిస్టు దేశాలలో కలవరం కలిగింది. ఆ కలవరాన్ని పెంచి, పోషించి రష్యా అఖరుకు దండెత్తింది; కాని దండయాత్ర దానికి అపజయాన్నే తెచ్చింది; జెక్ స్వాతంత్ర్యపిపాస నెగ్గింది; దండువచ్చిన వారు ప్రజలతో రాజీపడి ఏదోవిధంగా ఆ ప్రజానాయకులచేతనే పరిపాలన సాగింపిస్తూ, తమ దండువుండి లేదన్నట్టుచేస్తూ కాలక్షేపంచేస్తున్నారు. ఓటమిలో విజయాన్ని సాధించిన జెక్ ప్రజల దీక్ష అపూర్వం.

ఇక రుమేనియా మార్గం. ఇది లిబరల్ యింకా కాలేదు. కాని యుగోస్లావియా కంటె ఎక్కువ స్వేచ్ఛను ప్రకటించింది, రష్యాపై ధ్వజమెత్తింది. ఇప్పుడిప్పుడు యుగోస్లావియా, జెక్‌సీమ పద్ధతులను దేశంలో నెమ్మదిగా ప్రవేశపెట్టి ప్రజలకు తమ వాంఛలను మరింత స్వేచ్ఛతో వ్యక్తించడానికి అవకాశం యిస్తారు. గత సంవత్సరం క్రిస్మస్ వేడుక హాయిగా జరుపుకునే స్వేచ్ఛను ఒక ప్రదర్శనం ద్వారా కోరడమైనది. అప్పుడు దానికి తగినంత ఆదరం ప్రభుత్వం వైపునుంచి లభించలేదు ఈసారి?

కమ్యూనిస్టు రాజ్యాలలో దైవాన్ని దూరంగావుంచే వ్యక్తి పరమ పూజ్యుడు. అందువలన నాస్తికత్వానికి ప్రేరణ, పోషణ జాస్తి. సాధారణంగా అటువంటిరాజ్యంలో పలుకుబడిగల్గి వుండదలుచుకున్నవారు దైవంచెంతకుపోరు. కాని, కాలక్రమేపి నాయకవర్గాలు మినహా మిగిలినవారు అందరివలెనే దైవాన్ని స్మరిస్తూ వచ్చారు. క్రయిస్తవమతం ఆదేశాలలో వుండినది గనక క్రిస్మస్ ప్రాధాన్యం రానేవచ్చింది. క్రయిస్తవాలయాలన్నీ సాధారణంగా నిండి వుంటవట.

ఇంతవరకు కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకులేదిచేసినా ఎవరూ ఆక్షేపించడంలేదు. అసలా ఒక స్వదేశీ కమ్యూనిస్టుపార్టీ వ్యవహరిస్తున్నది. ప్రజలకు రుచికరంగా ఆపార్టీ ఏమైనా చేయవచ్చును.

ఇక చైనా సంగతి. అందరికంటె సౌమ్యంగా, నవ్య ప్రపంచపు ఆదరణను కొంతవరకు పొందినట్టుగా వర్తించిన చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ కడకు అమితమైన జాతీయభావాన్ని వెల్వరించింది. యుగోస్లావియా, జెక్‌సీమ, రుమేనియాకూడా జాతీయంగా స్వచ్ఛంగావుండే కమ్యూనిస్టుపార్టీలను కలిగివున్నవి. కాని ఆ జాతీయభావం ఒక పరిమితిలో వున్నదిగనక ఆ సీమలలో కమ్యూనిజం లేక సోషలిజం జాతీయంగా వుంటూ మరొక జాతికి విరుద్ధం కాలేదు. కాని చైనాలో జాతీయభావం అమితమై పోయింది. అందులో అన్ని ఇజములు కరిగిపోయినవి. కమ్యూనిస్టుపార్టీ స్థానే రెడ్‌గార్డులు వచ్చారు. 'సాంస్కృతిక విప్లవం' విజృంభించింది.

అల్బేనియా మినహా మరెవ్వరు చైనాను అనుకరించలేదు. ఇటీవల జెక్‌సీమపై దండెత్తిన కమ్యూనిస్టు రాజ్యాలే చైనా మార్గానికి సమీపమైనవి! ఐనా, చైనా వాటిని ఖండించింది!

ఈ ప్రపంచమంతా చైనాకు లోగా అపకారంచేసిందనీ, దానిని తల్లక్రిందులు చేసి చైనా తడాఖా లోకానికి చూపవలెననీ, అందుకు తమ కమ్యూనిజం ఒక సాధనంకావలెననీ మావో అనుయాయులు సంకల్పించారు.

—కొరవ 8 వ పేజీలో

వారం వారం

దేశ ద్రిమ్మరి

అయూబ్‌ఖాన్లు, యాహ్యాఖాన్లు కల్లోలాన్ని తగ్గించగలరు– ఆ తర్వాత ఏమిచేస్తారు?

తెలంగాణా ప్రత్యేకరాష్ట్రంకై చేసే 'యుద్ధం' అఖిలభారతాన్నీ ఆకర్షించింది. ఏ ఆందోళనగానీ శాంతిసమరమైతే ఆదరించ దగినది, రాజకీయంగా పరిష్కరించ దగినది. కాని, పశ్చాదంప్పి దౌర్జన్యం మితిమీరితే దానిని నిర్దాక్షిణ్యంగా అణచడం అవసరం. ఆందోళనాపరులతో సహా అందరు ఆత్మదర్శను పాటించడం న్యాయం. ఆందోళనకే అది మంచిది.

ఇక ప్రత్యేక తెలంగాణా రాష్ట్రం వస్తుందా అంటే, ఎంతమంది నిజంగా తెలంగాణాలో దానిని కోరుతున్నారు అనే అంశం రమారమిగా తేల్చుకోవలసి వుంటుంది. కేంద్రంలోనివారు ఈ కోర్కె యొక్క పరిణామాలు దేశంలో ఇతరత్రా ఎట్లావుంటవి అనే అంశాన్ని గమనిస్తారు. ఈ దర్పలన్నింటిలో అనుకూల్యం కలిగితే ప్రత్యేక తెలంగాణా వాదులు నెగ్గుతారు. లేదా ఆ ఉద్యమాన్ని రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు తమ శక్తినంతా ఉపయోగించి అణచివేస్తారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో రాజకీయ పార్టీలేవీ తెలంగాణారాష్ట్రాన్ని కోరడంలేదు. తెలంగాణాలో మునుపటికంటె కొంచెం ఎక్కువగా విద్యార్థులు, గ్రామసీమలలో పలుకుబడిగలవారు బలపరుస్తున్నట్టున్నది. కడవరకు వీరిలో ఎందరు ప్రత్యేక రాష్ట్రం కోసమే శ్రమిస్తారో తెలియదు. ఏమైనప్పటికీ భారత రాజకీయ గగనంలో దీనికొక స్థానం వచ్చింది.

* * *

తెలంగాణా ఉద్యమ సందర్భమై జరిగిన విధ్వంసక చర్యలకు పూర్వం బొంబైలో శివసేనద్వారా జరిగిన ఘోర దురంతాలు చదువరు లెరుగుదురు. అస్సాంలో ఇప్పటికీ లోలోన రేగుతున్న ప్రాంతీయ దురభిమానాల సంగతి విదితమే. పశ్చిమ బంగాళం– తూర్పుబంగాళం కలిసి జనసంఘ్ కూడా కలలో నైనా అనుకోని విధంగా అఖండమైపోతే ఏమవుతుందో

—కొరవ 8వ పేజీలో

మీ స్వంత బడ్జెటును సంతులితం చేయండి

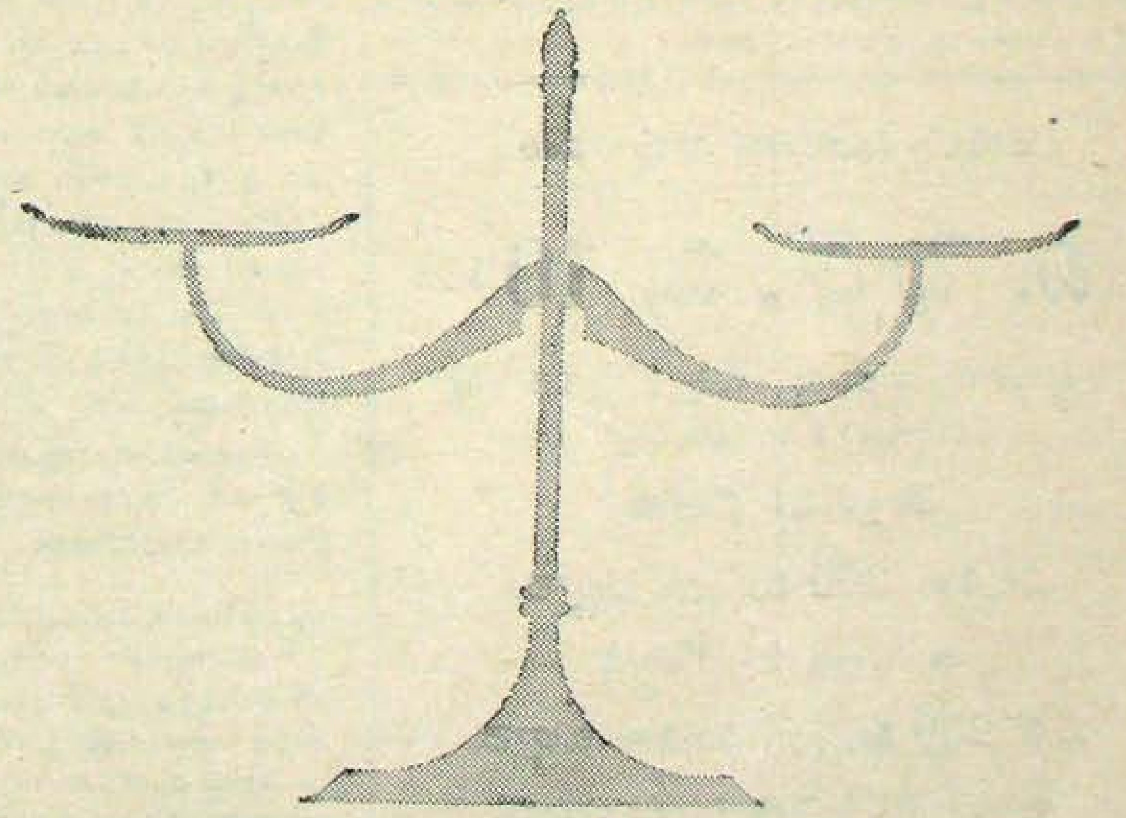

యూనిట్లలో పెట్టుబడి పెట్టండి

ఈ సంవత్సరానికి మీ వ్యక్తిగతమైన ఆదాయ, వ్యయ పట్టిక రూపొందించుకునేటప్పుడు యూనిట్లలో పెట్టుబడి కూడా దానిలో చేర్చండి. ఈ మొత్తము మీరు పొదుపుచేసినట్లవుతుంది. అంతేగాక ప్రతి ఏటా మీకు డివిడెండ్ల ద్వారా అదనపు ఆదాయం వస్తుంది. ఈ ఆదాయం పై 1000 రూపాయలవరకు పన్ను వుండదు.

యూనిట్లు కొనండి

ఇవి దేశమంతటా పోస్టాఫీసులలోను, బ్యాంకులలోను లభిస్తున్నాయి. ఏదైనా అవసరం వస్తే సొమ్ముకొరకై యూనిట్లను యూనిట్ ట్రస్టుకు అమ్మివేయటము కూడా సులభమే.

యూనిట్లు — వీనిలో పెట్టుబడి నిశ్చింతగా నమ్మదగినది.

యూనిట్ ట్రస్ట్ ఆఫ్ ఇండియా,
బొంబాయి. మద్రాసు. న్యూ ఢిల్లీ. కలకత్తా.

డేవ్‌పి 68/539

వర్షాధారంతోకూడా 6 వేల కిలోల వేరుశనగ పండించవచ్చు!

వ్యవసాయంలో మనవిజయాలను సాధించడం తెలుగు రైతుకు వెన్నతో పెట్టిన విద్య; కనుక ముగ్గురు తెలుగు రైతులు అధికమైన వేరుశెనగ దిగుబడులను సాధించారు అంటే ఆవార్త అంత ఆశ్చర్యం కల్గించకపోవచ్చును. అయితే దేశంలో వేరుశెనగ హెక్టేరు సగటు దిగుబడి 1000 కిలోలనీ, రాష్ట్రంలో ఈ సగటు దిగుబడి 1100 కిలోలని తెలిశాక, శ్రీ చింతారెడ్డి అన్న రైతు హెక్టేరునుండి 6000 కిలోల వేరుశెనగ పండించాడని చెబితే గాబంగానే ఆశ్చర్యం కలగుతుంది. దేశపు సగటు దిగుబడికి ఆరురెట్ల దిగుబడి సాధించిన ఈ రైతుకూ, హెక్టేరునుండి 4500 కిలోల వేరుశెనగను పండించిన శ్రీ సి. నారాయణరెడ్డి, శ్రీ డి. నారాయణరెడ్డి అన్న మరి యిద్దరు రైతులకు జోహారులర్పించుదామనిపిస్తుంది. దేశంలో వేరుశెనగ పండించే రైతులందరూ యీ ముగ్గురు తెలుగురైతుల ఆదర్శాన్ని అనుసరించితే వారికేకాదు మనదేశాన్కే ఐశ్వర్యం

వా. పా. రా.

వరించగలదు. వేరుశెనగ ఎగుమతిద్వారా విలువగల విదేశీ మారకద్రవ్యం లభిస్తుంది. అంతటి సంపన్న కరమైన యీ నూనెగింజలను అత్యధికంగా పండించిన ఈ రైతుత్రయం అవలంబించిన పద్ధతి ఎట్టిదో తెలుసుకోవాలనిపిస్తుంది.

నన్నూరు (కర్నూలుజిల్లా) గ్రామస్థుడయిన చింతారెడ్డి, నంగివాండ్లపల్లెకు చెందిన సి. నారాయణరెడ్డి, తనకల్లు (అనంతపురంజిల్లా) వాసి అయిన డి. నారాయణరెడ్డి – ఈ ముగ్గురూ కూడా మొదట భూమిని చక్కగా సిద్ధంచేశారు. మొదట పెద్దమడకతో దున్నారు; తర్వాత చెక్కలగుంటకమీద బరువుపెట్టి తోలారు. ఇట్లా లోతుగా భూమిని దున్నినాక, ప్రతి హెక్టేరుకు 2500 గ్రాముల చొప్పున అమిర్నాక్సు మందకట్టించారు. అటు పిమ్మట ప్రతి హెక్టేరుకు 20–30 బండ్ల పశువుల పెంట వేసి, గుంటక తోలించారు.

మేలిరకం విత్తనాల విలువ తెలిసిన ఈ రైతులు ముగ్గురూ 'టి ఎం వి-3' రకం వేరుశెనగ ఎన్నుకున్నారు; ఇది బాగా విస్తరించే రకం. వేరుశెనగకు సూపర్ ఫాస్ఫేటు మిన్నయైనదిగనుక దానిని హెక్టేరుకు 200–425 కిలోలచొప్పున విత్తనాలతోబాటే చల్లారు. మొదటి బహుమతి గెలిచిన చింతారెడ్డిమాత్రం అదనంగా హెక్టేరుకు 60 కిలోల చొప్పున మ్యూరియేట్ ఆఫ్ పొటాష్ను చల్లారు. విత్తనాలలో చచ్చుబీ పుచ్చుబీ లేకుండా చిరి, ఆరోగ్యంగావున్నవాటిని గొర్రుతో జాగాలైలలో చల్లారు. వరుసలమధ్య 25–30 సెంటిమీటర్ల దూరమూ, మొక్కలమధ్య 7–10 సెంటిమీటర్ల దూరమూ వుంచారు. ఒకటికి రెండుసార్లు పొలంలో కలుపు మొక్కలను పీకించారు. విత్తిన రెండు నెలల వ్యవధిలో దంతులతో అంతరకృషి చేశారు.

ఈ ముగ్గురిలో చింతారెడ్డి రసాయనిక ఎరువులనధికంగా వేశారు. అతడు విత్తనాలు నాటిన 30 రోజులతర్వాత, మొదటిసారి కలుపు తీయించడానికి ముందుగా ప్రతి హెక్టేరుకు 50 కిలోల చొప్పున అమ్మోనియం సల్ఫేటు వేశాడు.

ముగ్గురూకూడా సకాలంలో ఎండ్రిన్ను పిచికారీ చేయించి క్రిమికీటకాలను నిరోధించారు.

తీరా ఆ ఎదురుచూచిన దినం రానే వచ్చింది. తమతమ కష్టఫలితాన్ని ప్రత్యక్షంగా ఆ ముగ్గురూ చూచారు. రాష్ట్రపు సగటుకన్న పెక్కురెట్ల దిగుబడిని సాధించారు. ఆ 1965 సంవత్సరానికి అత్యధికమైన వేరుశెనగ దిగుబడిని సాధించినకీర్తి చింతారెడ్డికి దక్కింది.

చింతారెడ్డిని ఆయన పొరుగుజిల్లా అయిన అనంతపురం జిల్లాలో వేరుశెనగ పైరుకు అమ్మోనియం సల్ఫేటుని ఎందుకు వేయరు–అని అడిగితే ఆయన ఈ క్రింది విధంగా సమాధానం చెప్పాడు.

"నీరుపెట్టి పండించే వేరుశెనగపైరు దిగుబడిని రసాయనిక ఎరువులతో హెచ్చించడం సులభంకాని వర్షాధారపు పైరుతో యిది కష్టం.

జిల్లా బహుమతులు పొందిన రైతులు

1966–67 సంవత్సరంలో జిల్లాలో–వరికి సంబంధించి, ఎకరాకు 3 పుట్లు పండించి ఆత్మకూరు తాలూకా గుడిపాడు శ్రీ సిద్దవరపు వెంకటసుబ్బారెడ్డి; వర్షాధారపు జొన్నపంటకు, ఎకరాకు 600 కిలోలు పండించిన రాపూరు తాలూకా చాగణం వాసి శ్రీ కె. అప్పలరాజు; వర్షాధారపు వేరుశనగకు, ఎకరాకు 880 కిలోలు పండించి చింతలాత్మకూరు శ్రీ కె. వెంకటస్వామి– బహుమతులు పొందినట్లు జిల్లా వ్యవసాయశాఖాధికారి శ్రీ ఎం. నరసింహారావుగారు తెల్పుతున్నారు.

ఎవరైనా ఒకరూపాయచెల్లించి పోటీలో పాల్గొనవచ్చు. పోటీలో పాల్గొన్నవారే పరిగణనలోకి తీసుకొబడతారు.

——

"పైరు పొలంలో పెరుగుతుండగా పడే వానసుబట్టి ఆ పైరుకు సత్రజని ఎరువును వేయడం వుంటుంది. ఖరీఫ్‌లో మా కర్నూలుజిల్లాలో 25–30 పదున్ల వానకురుస్తుంది గనుక మేము వేరుశెనగకు రసాయనిక ఎరువునువేసి హెక్టారునుండి అదనంగా 500 రూపాయలలాభం పొందవచ్చును. అయితే అనంతపురంజిల్లాలో ఆమాత్రం వానపడదు. అయితే ఖరీఫ్‌లో 20–25 పదున్లవాన కురిసే ప్రాంతాలు మనరాష్ట్రంలో ఎన్నోవున్నాయి. అటువంటిచోట్ల రైతులు రసాయనిక ఎరువులను వాడి వేరుశెనగనుండి అధికలాభాలను పొందవచ్చును"

ఈ కిటుకును తెలుసుకొని వేరుశెనగ పైరుచేసే తెలుగురైతులు మరింత లాభాలను సంపాదించడానికి అడ్డేమున్నది?

——

తెగుళ్ళ నివారణకు కార్యక్రమం

బి. హెచ్. సి. 10%

నాట్లువేసిన 10, 15 రోజులకు ఒకబస్తా బి. హెచ్. సి. 10% (గమాక్సిన్) 3 ఎకరాలకు చల్లాలి.

తర్వాత 21 రోజులకు

ఎండ్రిన్ 250 మి. గ్రా. చల్లాలి.

ఆ పిమ్మట 21 రోజులకు

మరో 250 మి. గ్రా. ఎండ్రిన్ చల్లాలి.

ఈ విధంగా చేస్తే మీ పైర్లకు తెగులనేది ఆశించదు. ఒక్కసారి పరీక్షించి చూడండి.

నమ్మకానికి – గుణానికి మా

నాగలిమార్కు

మందులనే వాడండి.

ప్లాంట్ ప్రొటెక్షన్ ప్రొడక్ట్సు

ప్రైవేట్ లిమిటెడ్,

నెల్లూరు-2.

వేరుశనగ పంటలో ప్రథమ బహుమతి పొందిన కర్నూలుజిల్లారైతు చింతారెడ్డి

నవంబరు సీజనుకు ఐ. ఆర్. 8కు మించిందిలేదు!

అయితే అది ఎన్నటికీ మొలగొలుకు స్థానాన్ని ఆక్రమించలేదు

శ్రీ నాయుడు దశరథరామరెడ్డి

మన జిల్లాలో, ముఖ్యంగా నెల్లూరు కోవూరు డెల్టాలో నవంబరు డిసెంబరు మాసాలలో ఏ పైరు వేయుటకూ అదను కాదని రైతులలో ఒక అభిప్రాయం వుండెడిది. ఈ సంవత్సరం అనుభవాన్నిబట్టి ఆ సీజనులో ఐ. ఆర్. 8 వేయవచ్చునని, ఆ సీజనుకు ఐ. ఆర్. 8 మాత్రమే తగినదని రుజువైంది. ఈ సంవత్సరం నవంబరులో ఐ. ఆర్. 8 మాత్రమే కాకుండ, దొంగసంబరు తదితర అనేకరకాలపైర్లు సాగుచేయబడినాయి. దొంగసంబరు ఆ సీజనులో పూర్తిగా విఫలమైంది. ఆ సీజనులోనేకాదు; ఫిబ్రవరి సీజనుకుకూడా అది అంత అనువైనదికాదని గత సంవత్సరం ఈ సంవత్సరం దానికి విపరీతంగా వచ్చిన 'బ్లాస్టు' వల్ల తెల్పుకోవచ్చు.

నవంబరు, డిసెంబరు నెలలలోనేగాక; టి. ఎ. బి. 24 అడుగుకకాని ఇతర రకాలకంటే ఐ. ఆర్. 8 శ్రేష్ఠము. ఐ. ఆర్. 8 చల్లకంకూడా ఆ సీజనులో 1 లేక 1½ పుట్లకు తక్కువలేకుండా పండింది. ఆ సీజనులో ఏ పైరుకూడా చల్లనానికి ఆ మాత్రం ఫలితాన్నికూడా ఇవ్వదు.

ఐ. ఆర్. 8 కు ఎక్కువమోతాదులో రసాయనిక ఎరువులు వేయకపోయినప్పటికీ, ఫలితం తొత్తుగా వుండకుండాపోదు. తెగుళ్ళుతగిలినా, ఇతరవాటివలె పైరూ పూర్తిగా నాశనంకాదు, ఫలితమూ పూజ్యం కాదు. అందువల్ల ఆ సీజనులో రైతులు తప్పుమానుకొని ఐ. ఆర్. 8 సాగుచేయవచ్చునని నా అభిప్రాయము, నా స్వంత అనుభవము. —కొరవ 11వ పేజీలో

గ్రాము : భారత్. టెలిఫోన్ : 44.

కమ్మని కాఫీకి - సువాసన వక్కపొడికి

** రెడ్డీస్ కాఫీపొడి

** భారత్ వక్కపొడి

పేరు ప్రఖ్యాతి చెందినవి.

—— విక్రేతలు ——

పి. కోటారెడ్డి, బి. తిరుపతిరెడ్డి కంపెని

ట్రంకురోడ్డు—కావలి.

పేదలపాలిటి ఆశాజ్యోతి విడవలూరు కాలేజి జాతీయ సేవాసమితి

విద్యాలయాలంటే, ఆంధ్రంలో కళాశాలల వంటి వున్నత విద్యాలయాలంటే ఎట్లావుండాలో; అధ్యాపకులు, విద్యార్థులు వివిధంగా వుండాలో; తమ చదువునంధ్యలను, కాలాన్ని ఏ విధంగా సార్థకం చేయాల్నో విడవలూరు కాలేజి కొంతవరకు చాటిచెప్తుంది. సాహితీవేత్త, రచయితలయిన శ్రీ సుదర్శనం చార్య ప్రిన్సిపాల్. కె. సి. కృష్ణయ్య, ఎస్. కృష్ణారెడ్డి వంటి శేవాభి౦వేశంగల లెక్చరర్లు, విద్యార్థులు వున్నారు. అందువల్లే విడవలూరు కాలేజి చదువులోనేకాదు, సేవలో కూడా గుర్తింపును పొందుతున్నది, అభినందనలకు పాత్రమవుతున్నది.

ఈ కాలేజిలో నేషనల్ సర్వీస్‌కోర (జాతీయ సేవాదళం) అనే విభాగం ఏర్పాటుచేయబడి; నటీవమైన, ఆదర్శమైన సేవచేస్తున్నది. పేరులోని 'సర్వీస్' ను క్రియలో చూపుతున్నది. 1968 నవంబరులో ఏర్పడిన ఈ దళంలో 50 మంది

—తొరవ 12 వ పేజీలో

- ⊕ ధాన్యం గిడ్డంగిలో తరగతులు–స్కూళ్ల వార్షికోత్సవ విశేషాలు
- ⊕ జి. ప. కు బట్టేపాడు ప్రశ్నాపత్రం
- ⊕ దేవరాయపల్లెలో వడగళ్లవాన
- ⊕ వెన్నూరు మునసబు దుర్మరణం
- ⊕ కుటుంబనియంత్రణ! వుపన్యాసాలు–హరిజన డేలు, గాంధీ స్మరణలు
- ⊕ ఏరూరు పంచాయతీ విలాపం

భారత దేశ రైతు సోదరులారా!

ఈ బస్తాడు చాలు

పుష్కలంగా పంటలు పండించి రెండు చేతులా ఆర్జించు కుందుకు

ఏమంటే రెండు విధాల పనిచేసే ఈ సోనా ఎరువు SONA FERTILIZER వాడితే మొక్కలు త్వరగా, తీరుగా, బాగా ఎదుగుతాయి.

సోనా అమ్మకం చాలా జోరుగావుంది. కారణం తెలుసా?

సోనాలో మొక్కలకు ముఖ్యంగా కావల్సిన రెండురకాల ఆహారం వుంది. నత్రజనిర్వ స్వతఃసిద్ధ చాలు కార్బియం వున్నందున తక్కువ వాడినా మొక్క ఆరోగ్యంగా, బాగా ఎదుగుతుంది.

సోనాలోని నత్రజని వల్ల మొక్క తీరుగా, త్వరగా పెరుగుతుంది. తరువాతదివే స్వత సిద్ధమైన భూసారాన్ని వృద్ధిచేస్తుంది.

సోనా అన్నిరకాల భూములకు మంచిదే. ముఖ్యంగా చవిటి భూములకు చాలా మంచిది. ఏమంటే దీనిలోని కార్బియం చవిటిపొరను విరిచి భూసారాన్ని వృద్ధిచేస్తుంది.

సోనా ఎరువు వరి, చెరకు, గోధుమ, ప్రత్తి, జొన్న, రాగి, కాయధాన్యాలు, బంగాళాదుంపలు, మొక్కజొన్న, పొగాకు, కాయగూరలు మొ॥ వాటికి పెట్టింది పేరు.

సోనా ఎరువును నిల్వచేసుకుందుకు, రవాణా చేసేందుకు అనువు చాలా తక్కువే. తేమ, నీరు తగిలినా చెక్కు చెదరని పాలిథీన సంచుల్లో ప్యాక్ చేయబడుతోంది.

సోనా నిరపాయమైంది. వాడేటప్పుడు నిల్వ చేసేటప్పుడు ప్రత్యేక శ్రద్ధ, రక్షణ అక్కరలేదు.

గుర్తుంచుకోండి: రెండువిధాల పనిచేసే యీ సోనా ధర ఈ రకం ఎరువుల్లో కల్లా చాలా తక్కువ. అప్పుడు తక్కువ ఎరువువాడి అద్భుతమైన ఫలితాలను సాధించండి.

సోనా పైర్లు ఏపుగా పెరుగుటకు మంచి శక్తివంతమైన ఎరువు

పూర్తి వివరాలకు వ్రాయండి: సేల్స్ మేనేజర్, ఫెర్టిలైజర్స్ అండ్ కెమికల్స్ డివిజన్. హిందూస్థాన్ స్టీల్ లిమిటెడ్, 4 ఫెయిర్లీ ప్లేస్, కలకత్తా-1

కలవకూరు రాజశేఖర రెడ్డి

తొమ్మిదేళ్ళపాటు మురిపించి, తల్లిదండ్రుల ముద్దుముచ్చటలు తీర్చకుండానే అకస్మాత్తుగా మార్చి 25 తేదిన మృత్యువువాత బడిన (కె. వి. ఆర్.) శ్రీ కలవకూరు వెంకటరెడ్డిగారి కుమారుడు రాజశేఖరరెడ్డి.

పుత్రశోకంతో కృంగిపోయి వున్న శ్రీ వెంకటరెడ్డికి, వారి కుటుంబాలకు మా సానుభూతి తెలియ జేస్తున్నాము. రాజశేఖరరెడ్డి ఆత్మకు భగవంతుడు శాంతిని ప్రసాదించుగాక!

— అభిమానులు.

ఆయిలు ఇంజను అమ్మబడును

O. H. సైజు, O. H. ప్లాను, 50 H. P. క్రూడాయిలు రస్టను యింజను, మంచి కండిషనులో వుండి, రన్నింగులో వున్న పై యింజను అమ్మబడును.

వెల : రూ. 24,000/- లు.

వలయువారు క్రిందివారితో సంప్రదించండి

పొన్నలూరు రామచంద్రారెడ్డి,
విడవలూరు,
కోవూరు తాలూకా—నెల్లూరుజిల్లా.

ఉగాది వెళ్లిపోయింది—
శ్రీరామనవమి పోయింది—
కానీ మీ రెదురుచూచింది
రాలేదు— ఇప్పుడొచ్చింది!
అరడజను ఉగాదులు, డజన్
శ్రీరామనవములు విలువచేసే
బంగోరె సాహిత్యవిందు

Scholars' Edition to

గురజాడ అప్పారావుగారి
మొట్టమొదటి
కన్యాశుల్కము
(1897 నాటి తొలిముద్రణ)

కె. వి. రమణారెడ్డినుండి
పొందిన ప్రేరణతో
ఆరుద్రగారి పర్యవేక్షణలో

మొదటి కన్యాశుల్క నాటకానికి విపులమైన వ్యాఖ్యాన వివరణలు పీఠికలతో గ్రంథగ్రంథులన్నీ విడగొట్టి సమగ్ర విమర్శగ్రంథంగా అందించాడు బంగోరె.

—ప్రతులకు—
బంగోరె
జమీన్‌రైతు — నెల్లూరు

ట్రంకురోడ్డు మెట్రోపాలిస్ న్యూస్‌ఏజంటువద్దనూ దొరకును

సాదాప్రతి రు. 6 మేలుప్రతి 8.50

నెల్లూరు ముచ్చట్లు
విమర్శకుడు

గవర్నరు గోపాలరెడ్డి

డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ఈ నెలాఖరులో హైదరాబాదుకువచ్చి మూడు రోజులపాటు సాహిత్య అకాడమి సమావేశాల్లో పాల్గొంటారు; మే 2 తేది గుడివాడలో జరుగు రాష్ట్రరచయితులసభలో పాల్గొంటారు; 4 తేది లక్నో చేరుకుంటారు. బహుశా జూలైలో సకుటుంబంగా నెల్లూరుకు రావచ్చు.

గోపాలరెడ్డిగారు 27 తేది శ్రీరామనవమిని అయోధ్యలో గడిపారు. మరురోజు, నేపాల్‌లోని బౌద్ధక్షేత్రం లుంబినిని సందర్శించారు. ఈ లుంబిని ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని బస్తీజిల్లా హద్దులకు ఎనిమిదిమైళ్లలో వుంది. మంత్రివర్గం అధికారబాధ్యతలు స్వీకరించిందికాబట్టి, గోపాలరెడ్డిగారికి అట్లా తీర్థయాత్రలు సేవించుటకు వ్యవధి దొరికినట్లుంది.

ఆమెరికన్ కాన్సల్ జనరల్

మద్రాసులోని అమెరికన్ కాన్సల్ జనరల్ థామస్ మిల్లర్ రెక్నాగెల్ 3 తేది వారాదు వచ్చి హరిజన విద్యార్థి వుద్ధారక సంఘ వార్షికోత్సవంలో పాల్గొన్నారు. ఈ సంస్థలు, ఈ సేవా కార్యక్రమం మరువరాని అనుభూతి నిచ్చాయని శ్రీ రెక్నాగెల్ అన్నారు. వివరాలు తర్వాత.

అమెరికన్‌స్కాలర్‌షిప్పు శంకరన్ నిరాకరణ

పబ్లిక్ అడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో స్కాలర్‌షిప్పు యిస్తాము రమ్మని అమెరికాలోని హార్వర్డు యూనీవర్సిటీ మన కలెక్టరు శంకరన్‌ను ఆహ్వానిస్తే, రానుపొమ్మని జవాబు వ్రాశాడట. ఇటువంటి అవకాశాలకు అర్రులుచాచేవారు అసంఖ్యాకంగా వుంటే, వచ్చిన అవకాశాన్ని వద్దుపొమ్మన్న శంకరన్‌గారి తెంపు అపూర్వంగానే వుంది. విద్యార్థిగా అమెరికాలో అధ్యయనంకంటే, ఉద్యోగిగా ఆంధ్రలో ప్రజా సేవ వుత్తమం అనుకున్నాడేమో శ్రీ శంకరన్!

కాలేజి కమిటీ ఎన్నిక విద్యార్థుల గొడవ

వి. ఆర్. కాలేజి కమిటీ ఎన్నిక వ్యవహారం చిలికి చిలికి గాలివాన కాబోతుందా అనే అనుమానం కలుగుతున్నది. ఇంతవరకు రాయబారాలు, నివేదికల దశలో వుండింది. ఇప్పుడు విద్యార్థులే ప్రత్యక్షంగా రంగంలో ప్రవేశిస్తున్నారు. విద్యార్థులు ప్రవేశించడమంటే దాని తీవ్రతనుగూర్చి వివరించవలసిన అవసరంలేదు.

ఎన్నికలు జరగాలనే గొడవ కేవలం కాలేజి శ్రేయస్సుతో జరుగుతున్నదని మేము చెప్పలేము. ఇందులో రాజకీయాలు లేవని మేమనలేము. అది రాజకీయంకానీ, మరేదైనాకానీ పదవీకాల పరిమితి దాటి పోయినతర్వాత కమిటీ వుండడం వుచితం కాదనే ఆందోళన వున్నపుడు, వారు అట్లే కదలకుండా అంటిపెట్టుకొని వుండడాన్ని కూడా సమర్థించలేము. చట్టాలు, నిబంధనలు ఎట్లయినావుండనీ, వాటితో నిమిత్తం లేదు; నైతికంగా ఎన్నికలు జరిపైనా వుండాల, లేకపోతే వైదొలిగన్నా వుండాల. రాజకీయవాదులంటే చలి తీరిపోయిన వారు; శ్రీ ఆదిశేషారెడ్డి వంటి గౌరవపాత్రులు సైతం చీమకుట్టినట్లుకూడాలేకుండా గమ్మునుండటం విస్మయాన్ని కల్గిస్తుంది. రాజకీయకారణంగానో, వ్యక్తిగత కారణాలతోనో మేము ఈమాటలనడంలేదు జరుగుతున్న విషయాలను గమనిస్తున్నవారం కాబట్టి ఈ చిన్నవిషయం అనవసర ఆందోళనలకు, అలజడులకు, అవాంఛిత పరిణామాలకు దారితీయకూడదనే సదుద్దేశ్యంతోనే యీ సలహా యిస్తున్నాము.

మొన్న ఉమన్స్‌కాలేజి వార్షికోత్సవానికి వైస్‌ఛాన్సులర్ శ్రీ వామనరావుగారు వచ్చినపుడు, కాలేజి యూనియన్ అధ్యక్షుడు తదితర ప్రతినిధులు వారిని కలిసికొని, కమిటీ ఎన్నికలు జరిపించకుంటే తాము నిరాహారదీక్ష కుప్రక్రమించగలమని చెప్పారట. విద్యార్థులు ప్రత్యక్షచర్యలకు పూనుకోవలసిన అవసరంలేదని, జూన్ లోగా కమిటీవాళ్ళు కదలకుంటే గట్టిచర్యలు తీసుకోగలనని హామీ యిచ్చారట. విద్యార్థులు వైస్‌ఛాన్సులర్‌గారిని కాలేజి వరకు వచ్చిపొమ్మని కోరారని, అవిధంగా రావడం బాగుండదని వామనరావుగారు చెప్పారని తెలుస్తున్నది. విద్యార్థులు గవర్నరుగారికికూడా వ్రాసినట్లుంది.

యూనివర్సిటీ రిజిష్ట్రారుగారు శ్రీ దేవదానానికి వ్రాసిన ఒక జవాబులో, కమిటీ పునర్నిర్మాణం విషయంలో 1964 నుండి సెక్రెటరీతో వుత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపుతున్నామని; సెక్రెటరీగారు ఆఖరున హిందూమతాదాయ ధర్మాదాయ చట్టసవరణను వుల్లేఖించి, మినహాయింపుకు దరఖాస్తు పెట్టుకొని వున్నామని, మినహాయింపువస్తేతప్ప ఎన్నికలు జరపడానికి లేదని వ్రాశారని; పరిస్థితులువివరించి-ఈవిషయంలో అవసర చర్యలుతీసుకోవలసిందిగా వైస్‌ఛాన్సులర్ విద్యాశాఖ కార్యదర్శికికూడా వ్రాసివున్నారని తెలియజేశాడు.

వున్న వాస్తవపరిస్థితులివి. వీటిని ఆదిశేషారెడ్డిగారైనా గుర్తించగలరని ఆశిస్తాము.

దామరమడుగు శవపరీక్ష

మార్చి 10 తేది రైటింగులో హతుడైన రైతువక్షీయుడు మాడెం వెంకటసుబ్బారెడ్డి శవం ఐదురోజులతర్వాత వెలికితీయబడి, తిరుగా శవపరీక్ష జరుపబడింది. వెంకటసుబ్బారెడ్డి మృతదేహంమీద 30 గాయాలున్నట్లు, అవి గొడ్డళ్ళు బరిసెలు కర్రలతో ఏర్పడిన గాయాలైనట్లు, కత్తవతో ఒక కన్ను కూడా పొడిచివేయబడినట్లు అప్పుడు తెలిసింది; పోలీసుకూడా అవిధంగానే రికార్డు చేసింది. కాని అంటువ్యాధుల ఆస్పత్రి డాక్టరు శ్రీ సి. వి. నారాయణరెడ్డిగారిచే జరుపబడిన తొలి శవపరీక్షలో అన్నీ కర్రదెబ్బలేనని వెలిబుచ్చబడిందన్న; దాంతో పోలీసుకు ఆశ్చర్యము, అనుమానము కలిగి; మళ్ళీ తాలూకా మేజిస్ట్రేట్ సమక్షంలో శవపరీక్ష జరపవలసిందిగా డి. ఎం. ఓ. గారిని కోరగా వారు జరిపారట; కత్తులు వగైరా ఆయుధాల గాయాలతో అతను మృతుడైనట్లు రెండవ శవపరీక్ష రిపోర్టు తెలిపిందని తెలుస్తున్నది.

ఇంత పెద్ద కేసుకు సంబంధించిన విషయంలో నారాయణరెడ్డిగారు అంత అజాగ్రత్తగా, నిర్లక్ష్యంగా ఎందుకు పరిక్షచేశారో ఆశ్చర్యంగానేవుంది.

దళజామంది కమ్యూనిస్టులకు శిక్ష

24-5-68 తేది ఒకలారీ డ్రైవరును పట్టుకున్నారనే మిషతో ఎర్రసైన్యాన్ని పోగుచేసుకొని వీరంహారంచేసి, ట్రాఫిక్‌నుకూడా బంద్‌చేసి, పోలీస్ అధికార్లకు కూడా గాయాలు కలిగించిన వుగ్రవాద కమ్యూనిస్టు నాయకుడు శ్రీ ఎజ్. వి. కృష్ణయ్య వగైరాలమీద పెట్టబడినకేసును అడిషనల్ జుడిషియల్ ప్రిన్సిపల్ ఫస్ట్ క్లాస్ మేజిస్ట్రేటు విచారించి, ఐ. పి. కో. 147 క్రింద అందరికీ 3 మాసాల వంతున; పోట్లపూడి శౌరి, పొలిరెడ్డి వెంకటరామయ్య, షేక్‌మస్తాన్ గారలకు ఐ. పి. కో. 332 క్రింద 6 మాసాల వంతున శిక్షలువిధిస్తూ, శిక్షలు ఏకకాలమందు అనుభవించవలసినట్లు తీర్పుచెప్పారు.

శ్రీ కృష్ణయ్య వగైరాలు బెయిల్‌మీద విడుదలైనారట.

రైళ్ల రాకపోకలు

ఏప్రెలు 1 నుండి రైళ్ల రాకపోకల్లో పెద్దమార్పులు ఏమిలేవు. కొత్తబండ్లులేవు. పాతవి తీసివేయలేదు కాకుంటే ముఖ్యమైన బండ్లలో కొద్ది మార్పువుంది.

సాయంకాలం బండ్లలో కాజీపేట ఎక్స్‌ప్రెస్ మునుపు ముక్కాలుగంటముందుగా వస్తుంది. హైదరాబాదు ఎక్స్‌ప్రెస్ గంట ఆలస్యంగా వస్తుంది. ఢిల్లీ జనతాను ఒక గంట ముందుకుతెచ్చారు. రాత్రి జి. టి. 11 బదులు 10-22 కే వచ్చేస్తుంది.

రాకపోకల వివరాలు 11వ పేజీలో చదవండి.

ఇన్సూరెన్సు పాలసీకథ

అనగనగా వొకవూరు- గూడూరు తాలూకా అన్నమేడు, ఎ. బుజ్జమ్మ అనే ఆమె తనభర్త ఇన్సూరెన్సు పాలసీ విషయమై హైకోర్టుదాకావెళ్ళి గెల్చుకున్న కేసుకథ:

1957 నాటి మాట. బుజ్జమ్మగారి భర్త పదిహేనువేలకు వొక ఇన్సూరెన్సుపాలసీ తీసుకున్నారు. పాలసీ తీసుకున్న సంవత్సరానికి హృద్రోగంతో మరణించాడు. ఆ పాలసీసొమ్ము 15వేలు తనకు కట్టవ్వమని ఆమె ఇన్సూరెన్సు కార్పొరేషన్‌వార్ని కోరింది.వాళ్ళుఅడ్డంగొట్టారు-మీభర్తపాలసీ తీసుకునేనాటికే క్షయవ్యాధి పీడితుడనే విషయం కప్పిపెట్టాడు గనుక పాలసీ చెల్లదన్నారు. ఇద్దరు డాక్టర్లవద్ద అతను చికిత్స పొందాడనే సాక్ష్యంకూడా వారు సేకరించినట్లున్నారు.

ఆమె నెల్లూరు సబ్‌జడ్జి కోర్టులో దావా వేసింది. కార్పొరేషన్‌వారిది కరెక్టంటూ దావా త్రోసివేయబడింది. ఆమె హైకోర్టులో అపీలుచేసుకుంది. కార్పొరేషన్ వాదాన్ని హైకోర్టు త్రోసివుచ్చింది- ఇన్సూరెన్సు కార్పొరేషన్‌వారి సొంత డాక్టరు, ఆ అన్నమేడువాని పాలసీ తీసుకునేముందు అతని ఆరోగ్యం 'సవ్యంగా' వుందని సర్టిఫికేట్ ఇచ్చాడుగనుక- ఆమెకు ఆ పాలసీ మొత్తం కట్టివ్వాలని హైకోర్టు తీర్పు యిచ్చింది. ఇదీ కథ.

ఆ డాక్టరుగారెవరో? ఈ పాలసీ మద్రాసులో తీసుకున్నదట; డాక్టర్లూ మద్రాసువారేనట. ఇదీ సంగతి!

భామాకలాపం— రక్తకన్నీరు

వేణుగోపాలస్వామి బ్రహ్మోత్సవాలసందర్భంగా వేదాంతం సత్యనారాయణశర్మగారి 'భామాకలాపం' కూచిపూడి నృత్యం యేర్పాటుచేశారు. జనం విరగబడివచ్చారు. మైక్ సరిలేదు, సరిగా వినబడలేదు. జనం కూర్చొనేందుకు స్థలమూలేదు; ఒకటే గలభా. శాస్త్రీయ నృత్యాలపట్లకూడా జనంలో యింతటి అభిరుచివుంటుందని నిర్వాహకులు వూహించినట్లులేదు; కడకు వేదాంతంవారి 'సత్యభామ వేషం' చూచి తరించారు. ఆడవాళ్లుకూడా ఆ'సత్యభామ' సౌందర్యంచూచి అసూయతో కంది పోయారు.

* * *

మూలపేటలో కూచిపూడి నృత్యమైతే ట్రంకురోడ్డు టౌన్‌హాల్లో నాగభూషణంగారి 'రక్తకన్నీరు'. నాటకం డొక్కదేఅయినా తెలంగాణా-గిలంగాణా సంభాషణలుచేర్చి కొత్తమేకప్‌లో వచ్చారట. అక్కడా జనం కిటకిట. టిక్కెట్లు బ్లాక్‌లోకూడా వెళ్ళాయట. టౌన్‌హాల్ దద్దరిల్లాడింది. స్థానికమైన సంభాషణాంశాలలో- నెల్లూరు మున్సిపాల్టీ, రోడ్లు, డ్రయినేజీ, వి. ఆర్. కాలేజి (క్రికెట్టు, సైకిల్‌షెడ్లు, తదితరకూడా సరిగాలేని అకాలేజిలో ఎందుకయ్యా మీ అబ్బాయిని చేర్పిస్తావ్) అనే వ్యంగ్యసంభాషణనుకూడా దొప్పించారట. మొత్తానికి వి.ఆర్.కాలేజి నాగభూషణంగారి నాటకానికికూడా సంభాషణలు సరఫరా చేసిందన్న మాట!

మరణాలు

గణేశ్ ప్రెస్ స్థాపకుడు శ్రీ కందికట్టు అరుణాచలం 22 తేది స్వర్గస్తుడైనాడు. చాల పాతవాడు.

' ' '

నెల్లూరుతాలూకా వెంకనపాళెం పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ వెంకటకృష్ణారెడ్డి, కావలి తాలూకా కృష్ణంపాడు సర్పంచ్ శ్రీ పాపిరెడ్డి గారల జనకుడు శ్రీ మూలం రెడ్డి సుబ్బారెడ్డి 3 తేది కాలధర్మం చెందాడు. 80 ఏండ్ల వయస్సు.

వెంకటకృష్ణారెడ్డి సోదరులకు మా సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాము.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు (కొత్తవి)	550-00
దొంగసంబర్లు	520-00
జి. ఆర్. 8.	480-00
ఈశ్వర్లు	400-00

ఒంగోలు

రావర్ల పన్నులు - కోర్టు స్టే

ఒంగోలుతాలూకా రావర్లగామ పంచాయతీ 1967-68 సంవత్సరంలో పన్నులు సవరణచేసి, వున్న పన్నులు పెంచేసి, కొత్తపన్నులు విధించారు. ఈ సవరణ చెల్లనేరదని, పన్నులు విపరీతంగా పెంచేశారని టాక్సుపేయర్సు తరఫున దావా చేయగా ఒంగోలు ప్రిన్సిపల్ డిస్ట్రిక్టు మున్సిపు వి. పున్నారావుగారు ప్రస్తుత పన్నుల వసూలు నిలుపుదలచేస్తూ రావర్ల పంచాయతీకి స్టే వుత్తర్వు జారీచేసింది. ఈదర బాలకోటయ్య వగైరాలు రిప్రజెంటేటివ్ హోదాలో దావాచేశారు. పిటిషనర్ల తరఫున అడ్వొకేట్ వత్తిపాటి దలమయ్యగారు హాజరయ్యారు. పంచాయతీల్లో నేడు జరుగుతున్న చాలావిషయాల్లో ప్రజలు కోర్టులపాలుకాక తప్పడంలేదు. పేరు ప్రజాస్వామ్యం, చేసేది ప్రజా వ్యతిరేకం.

మిద్దెయిల్లు అమ్మబడును

నెల్లూరు కర్నాలవీధిలోని 17/118 నెంబరు యిల్లు అమ్మబడును. 30 అంకణములు కట్టుబడి, 8 అంకణములు దొడ్డి.

వివరాలకు:-

ADVT Box No. 172.
ZAMIN RYOT—NELLORE.

జనగానిపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 179 of 1968.

టొనపాటి వెంకటరెడ్డి —వాది.
బోయనడిపి మద్దిలేటి వగైరా
... —ప్రతివాదులు.

వాది, ప్రతివాదులైన మీరు వ్రాయించిన ప్రాంసరీనోటు పైకం రాగోరి దావా దాఖలుచేయగా మీరు హాజరు అగుటకు 11-4-69 తేదికి వాయిదా పై కోర్టులో యున్నది. మొదటి ప్రతివాదియైన బోయ నడిపి మద్దిలేటికి ఇందువల్ల తెలుపవలెనైనది. హాజరుకాని యెడల పరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

—వై. రామమోహనరెడ్డి, వకీలు.

కాలేజి వార్షికోత్సవాలు– వైస్‌ఛాన్సలర్ వుపన్యాసాలు

జిల్లాలోని కాలేజీలన్నీ కట్టగట్టుకుని 'ఢిల్లో'గా ఏకవ్యక్తినే పిల్చుకొచ్చి వార్షికోత్సవాల కాకలు జరుపుకున్నాయి, వైవిధ్యం పొత్తిగాలేదు. అన్నిటిలోనూ శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్శిటీ వైస్‌ఛాన్సలర్ శ్రీ వామనరావుగారే పాల్గొన్నారు.

శ్రీ వామనరావుగారు రాతగాడు అవునో కాదో కానీ కూతగాడుమాత్రం కాదు. ఆయన వుపన్యాసంలో శీర్షికకు వచ్చే అంశమేమీలేదు. చప్పగా వుండింది.

వెంకటగిరి

29 తేది సాయంత్రం వెంకటగిరి విశ్వోదయ కళాశాల వార్షికోత్సవంలో శ్రీ డి. సి. వామనరావు అధ్యక్షత వహించారు. కలెక్టరు శంకరన్‌గారు వార్షికోత్సవోపన్యాసం చేస్తూ కాలాకాలో బహుముఖమైన జాగృతి కల్గిస్తున్నందుకు 'వెంకటగిరి ఎడ్యుకేషనల్ సొసైటీ వార్ని అభినందించారు.

ప్రిన్సిపాల్ వై. వి. చలపతిరావుగారు మాట్లాడుతూ కేవలం ప్రతిభనే పరిగణనలోకి తీసుకొని లెక్చరర్ల నియామకం జరిగింది గాబట్టి, నైతిక బలం సహజంగా విద్యార్థులపైకూడా ప్రసరించి కాలేజి క్రమశిక్షణకు చాలవరకు తోడ్పడిందన్నారు. ప్రతి వుపన్యాసకుడికీ కొందరు విద్యార్థుల బాగోగులు పరిశీలించే బాధ్యత అప్పగించినందువల్ల సత్ఫలితాలు కానవస్తాయన్నారు.

ఎడ్యుకేషనల్ సొసైటీ అధ్యక్షులు శ్రీ కె. వి. నరసింహారావు మాట్లాడుతూ తమ సంస్థ సిద్ధంచేసిన కావుల బోరింగ్ పథకం విజయావహం కాగలదనే ఆశాభావాన్ని వ్యక్తంచేశారు. చిన్న పిల్లలకు కాన్వెంటు పద్ధతిలో సక్రమమైన ఎలిమెంటరీ పాఠశాలనుకూడా త్వరలోనే స్థాపించబోతున్నామన్నారు. సొసైటి కార్యదర్శి శ్రీ సత్యనారాయణశెట్టి వందన సమర్పణానంతరం విద్యార్థులకు బహుమతుల వంపకాలు జరిగాయి.

గూడూరు

గూడూరు కాలేజి వార్షికోత్సవాలు మార్చి 30-31 తేదుల్లో జరిగాయి. వి. సి. వామనరావుగారొక్కరేగాకుండా, 30 తేది సినీజీవులు ధూళిపాళ, రామమోహన్ ఇత్యాదులు పాల్గొన్నారు. 'ఉండమ్మా బొట్టుపెడతా' సినిమాలోని పాటలు విన్పించారు. నేటి విద్యార్థుల ఆరాధ్య జీవులు సినిమా వాళ్లేకదా.

31 తేది వైస్‌ఛాన్సలర్ వామనరావుగారిదర్శనం గూడూరుకాలేజి విద్యార్థులకు లభ్యమైంది, ఆయన ప్రసంగంలో చెప్పుకోతగిన అంశమేమీలేదు. ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ బి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు వొక దీర్ఘమైన సైవుకు రిపోర్టు చదివారు. అందులో అడగాల్సినవన్నీ అడిగారు. అడగంగానే రావని తెల్సినా మనవాళ్ళు అడక్కుండావుండలేరు.

రోటరీక్లబ్బు అధ్యక్షులు శ్రీ ఎన్. సుబ్బారెడ్డి, శ్రీమతి శేబాల దమయంతి దేవిగారలు వుపన్యసించారు.

స్థానిక మైకానముఖులు శ్రీ సి. వి. కృష్ణయ్యగారు బి. కాం. పరీక్షల్లో ఎక్కువ మార్కులతో వుత్తీర్ణులైన శ్రీ ఆర్. సుబ్బరామరాజుకు వొక బంగారు పతకం బహూకరించారు. ఏ ఏటా యిట్లనే వీరు బంగారు పతకం బహూకరిస్తారట. శ్రీ పి. వి. సుబ్బారెడ్డి కళాశాల వుత్తమ కళాకారుడు శ్రీ వి. విజయమోహన్‌కు మరో బంగారుపతకం బహూకరించారు. కె. గోపాలకృష్ణారెడ్డి, సుబ్బరామిరెడ్డిగారలు ఇద్దరు పి. యు. సి వుత్తమ విద్యార్థి విద్యార్థినులకు చెరి వందరూపాయల చొప్పున నగదు బహుమానం అందజేశారు.

మహిళాకళాశాల

నెల్లూరు వొడ్డ వెంకమ్మ ప్రభుత్వ కళాశాల వార్షికోత్సవంకూడా శ్రీ వామనరావుగారి రాకతో ముడిపడివున్నట్టే వుండింది. తీరా వామనరావుగారు మూడు నిమషాలకంటే ఎక్కువసేపు మాట్లాడలేదు; వుపన్యాసాలనంతరం జరిగిన సాంస్కృతికప్రదర్శనల్లో చెప్పుకోతగినది- 'సత్యభామా గర్వభంగం-దశావతారాలు'- అనే నృత్యనాటికను కాలేజి విద్యార్థినులు చక్కగానే ప్రదర్శించారు. కేవలం ఔత్సాహికులే అయినా ప్రదర్శన మొత్తంమీద అద్భుతంగా వుండిందనే చెప్పాలి. ముఖ్యంగా నృత్యం విషయంలో పొగతోట ఇంజనీరు సోమయాజులుగారమ్మాయి, మాధ్యన్‌ఫ్లోర్సువారమ్మాయి బాగాచేశారు. ఆ అమ్మాయి పేరేమిటోగానీ- కృష్ణుడు పాత్రను చాలా గ్రేస్‌ఫుల్‌గానే నిర్వహించింది. సత్యభామమాత్రం శక్తివంచన లేకుండా చేసిందిగానీ-నిజం చెప్పొద్దూ- 'ఫెయిల్యూర్'. స్త్రీల కాలేజిలో మ్యాటిక్ మేన్లరెవరోగానీ నేపథ్యగానం మహా మధురంగా వుండింది.

ఇక బృందగానం. బదులీణలు, వొక ఫిడేలు, ముగ్గురు విద్యార్థి గాయనీమణులు కల్పితశ్రావ్యమైన శాస్త్రీయసంగీతం విన్పించారు. ఏదో సాంఘిక నాటిక కూడా వుండిందిగానీ చూచేవోపికలేక వచ్చేశాను. ఆడవాళ్ళు వరండాల్లోచేరి గలభాకూడా బాగనేచేశారు.

ఆఖరుగా వొకమాట: కాలేజిల ప్రిన్సిపాళ్ళే డి.కె.డబ్ల్యు. కాలేజిఅనీ, ఎస్. కె. ఆర్. కాలేజిఅనీ ఆహ్వానపత్రాల్లో, వార్షిక రిపోర్టులలోనూ అధికారికంగా కురచపేర్లను వుపయోగించి దాతల దాతృత్వాన్ని కురచచేయడం నామటుకు నేను హర్షించలేకుండా వున్నాను. కనీసం అప్పుడైనా పూర్తి పేరు వుపయోగించడం భావ్యం కాదా?

—మా. వి.

——

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ కొరవ)

ఆయన వూహాలు ఆసక్తికరంగానే కనవడుతున్నాయిమరి. చూద్దాం వ్రపంచంలో యింకా ఎన్నెన్ని మార్పులు, అనూహిత పరిణామాలు చెలరేగుతాయో?

దేశవాళీవార్తలు

ఈ వ్రపంచవార్తల్ని వదిలి దేశవాళీ వార్తలకొస్తాం:

● బీహార్ మంత్రివర్గంనుండి రామ్‌ఘడ్ రాజా కామాఖ్యనారాయణ్‌సింగ్‌గారు రాజీనామా యిచ్చేసి తప్పుకున్నారు. మూడువారాలు కాలేదు ఆయన మంత్రిగా ప్రమాణంచేసి. ఆయనకు సంబంధించిన వొక వివాదం ఇంకా సుప్రీంకోర్టుముందర విచారణ జరుగుతున్నది. సుబ్రహ్మణ్యంగారు యీయన గొడవమీదనే రాజీనామా యివ్వడం, తర్వాత సర్దుకోవడం జరిగింది. ఈయన జేయి పార్టీ జనతాపార్టీలో 13 మంది శాసనసభ్యులున్నారు. ఏమైనా బీహార్‌లో ప్రస్తుతానికి మిశ్రమ మంత్రివర్గమే శరణ్యం. ఏపార్టీకి పూర్తి మెజారిటీలేదు. మొత్తానికి బీహార్‌లోకూడా రాష్ట్రపతిపాలన, ఆతర్వాత మధ్యంతర ఎన్నికలే గత్యంతర మవుతాయా?

● మధ్యప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి శుక్లా తన మంత్రివర్గసభ్యుల చిత్రం విప్పలేదు. మునుగులో గుద్దులాట సాగుతూనేవుంది. హైకమాండ్ మినవేషాలు లెక్క పెట్టానే వుంది.

● బొంబాయి భూలాబాయ్‌దేశాయ్ రోడ్డులో మఫత్‌లాల్‌పార్కులో 1 కోటి 18 లక్షలా 25 వేల రూపాయలు విలువ చేసే దొంగబంగారంవున్న రెండుకార్లు పట్టుబడ్డాయి. గుండె పగుల్తున్నది యీ మొత్తంచూస్తుంటే. దేశాన్ని దోచుకుంటున్న మరావాడాళ్ల ఎందరో! ఒక అనధికార అంచనా ప్రకారం సంవత్సరానికి మనదేశంలో దాదాపు 800 కోట్ల రూపాయల దొంగబంగారవు దొంగవ్యాపారం జోరుగా సాగుతున్నదట!

● త్వరలో జరగనున్న విజయవాడ మున్సిపల్ ఎన్నికల్లో 12 స్థానాలకు డి. ఎం. కె. సభ్యులు పోటీచేసేందుకు మద్రాసు డి. ఎం. కె. 'గ్రీన్‌సిగ్నల్' యిచ్చిందట. చిత్తూరులో కొందరు డి. ఎం. కె. సభ్యులు పోటీచేసిన విషయం పాఠకులకు విదితమే. రేపు నెల్లూరు ఎలక్షన్లలో పోటీ చేయడమాత్రం ఎక్కడుంది? ఎవరుదూకొద్దారు? ఈ దేశంలో యిన్నిపార్టీలు బలపడుతుండగా డి.ఎం.కె. ది వద్దిందా పావం?

● ఈ నెలాఖర్లో ఫరీదాబాద్‌లో జరగబోతున్న కాంగ్రెస్ మహాసభల్లో వొక ఢిల్లీ కాంగ్రెస్‌వాది చర్చకోసం ప్రవేశ పెట్టిన వొక అనధికార తీర్మానం చూడండి: "గాంధీజీ కన్నకలలు నెరవేర్చలేకపోయాంగనక అఖిలభారత కాంగ్రెస్‌పార్టీవిభాగాన్ని రద్దుచేసిపారేద్దాం." పిచ్చికుదిరింది. తలకు రోకలి చుట్టమన్నాడట!

——

తెలంగాణా

(మొదటిపేజీ కొరవ)

దోహదకారి కావచ్చునని కొందరివూహ. అనలు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారే పోవాలనేది తీవ్రమైన వుద్యమంగా లేదా ప్రచారం రూపొందింది. అందువల్ల బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు వైదొలగినంత వాతావరణాన్ని తెచ్చేమార్పు జరగడం అవసరమని భావిస్తున్నారు. ఈ విషయంలో బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు సంజీవరెడ్డిగారి సలహాకూడా పొందారని, రాష్ట్రంలో పరిస్థితి ప్రశాంతించిన తర్వాత పునర్నిర్మించడం బాగుంటుందని వారు సలహాయిచ్చారని ధృవపడని వదంతి. ఏమైతేనేమి కొందరు తెలంగాణా మంత్రులను తొలగించి, అవసరమైన కొందరిని తీసుకోవడ, తక్షణం జరగాలని, అది కొంతవరకు ఈ ప్రత్యేక తెలంగాణా వుద్యమాన్ని నీరసింపజేయవచ్చునని ఒక గాఢాభిప్రాయమేవుంది. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఢిల్లీనుండి ఏమి తెలిపోతారో, ఏవైఖరి నవలంబించబోతారో చూడవలసివుంటుంది.

ఉచితము

ట్రాన్సిస్టర్

రజతోత్సవ సంవత్సర ప్రత్యేక కానుక

ప్రతినెల 1 తేది నుండి నెలఆఖరు వరకు ప్రతి రూ. 25/- లకు కొన్నవారికి ఒక కూపను ఇవ్వబడును. మరుసటి నెల 1-వ తేది సాయంకాలము మా షాపు వద్ద "డ్రా" తీయబడును. గెలుపొందిన వారికి G. E. C. సింగల్ బ్యాండు ట్రాన్సిస్టర్ యివ్వబడును.

మొదటి 'డ్రా' మే 1 తేది

మాదరజా స్టోర్సు

పెన్ని–మెట్టూరు-D.C.M డిపో.

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా	రూ. 15-00.
6 మాసములకు	రూ. 8-00.
విడిప్రతి	0-30 పై.

మీకు కావలసిన

రబ్బరుస్టాంపులు

మేము చేసియిస్తాము

★ ★ ★

పార్వతీప్రెస్

సెంట్రలుబ్యాంకు ఎదుట–నెల్లూరు

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీవారి

టెండరు నోటీసు

1969–70 సంవత్సరమునకు నెల్లూరు పురపాలక సంఘమునకు దోమలను నిర్మూలించు నిమిత్తము షుమారు యెనబది రెండువేల లీటర్లు (82,000) దోమ క్రిమి సంహార మూనె (యాంటిమలేరియా లార్విల్ ఆయిల్) సంవత్సరమంతయు సరఫరా చేయుటకు సీలు వేయబడిన టెండర్లు 21-4-69 తేది సాయంత్రము 4 గంటల లోగా నెల్లూరు పురపాలక సంఘ కార్యదర్శిగారిచేగాని, వారిచే అధికారంపొందిన వారిచేతగాని స్వీకరించబడును.

వచ్చిన టెండరుదార్ల సమక్షములో అదేరోజు సాయంత్రము 4-30 గంటలకు టెండర్లు విప్పబడును. నిర్ణీతకాలములో నిర్ణీతఫారములో రాని టెండర్లు ఆమోదము కొరకు పరిశీలింపబడవు. టెండరు పెట్టదలచువారు 19-4-1969 తేది లోగ వెయ్యి రూపాయలు (రూ. 1000/-లు) ధరావత్తు చెల్లించి పొందిన రశీదును టెండరుతోటి జతపరచవలయును. టెండరు షెడ్యూలును రు. 2/-లు చెల్లించి టెండరు షరత్తులతోటి నెల్లూరు పురపాలక సంఘ కార్యాలయము నుండి 19-4-1969 తేది లోపల పొందవలయును.

బి. జయరామ్.

సెక్రటరి

Andhra Pradesh State Electricity Board

Tender Notice

FOR RCO POLES.

Specification No. 1/69.

Sealed tenders for fabrication of Grills and supply of ½" size hard broken granite metal and sand will be received by the undersigned upto 12 noon on 10-4-69 and will be opened at 3-00 p.m. on the same day in the presence of such of the tenderers or their authorised representatives who may be present.

Tender schedule and specification will be available for sale from 7-4-69 to 9-4-69 at the office of the divisional engineer, operation and maintenance, Nellore Thermal Station on payment of Rs. 5-15 in cash.

Tenders not received in accordance with the detailed instrucations given in tender specification will be summarily rejected.

The undersigned reserves the right to reject any or all the tenders without assigning any reason.

V. ATCHIRAJU,
Divisional Elecl. Engineer,
Operation and Maintenance,
Nellore Thermal Station.
PHONE : 467.
Fathekhanpet—NELLORE.

నూతన ప్రారంభం

ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతటికి చౌకగా సప్లయి చేయుటకై నిర్మించిన మా సంస్థలో మీకు కావలసిన అన్ని రకముల ఎక్సర్‌సైజు, డ్రాయింగు నోటుపుస్తకములు, మరియూ అకౌంటు పుస్తకములు, ప్రింటింగు మొదలగు స్టేషనరీ సామానులు క్రమమైన వెలలకే లభించగలవు. వ్యాపారస్తులు వెంటనే సంప్రతించండి!

ఫోన్ : 532.

ఇట్లు,

ది పేపర్ క్రాఫ్ట్స్

అత్తితోట అగ్రహారము,

నెల్లూరు

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ మత్స్యశాఖ

* * * ★

నెల్లూరు మత్స్యశాఖాధికారివారి కార్యాలయములో ఐస్ తయారుచేయు ఫ్యాక్టరీ మరియు శీతలగిడ్డంగి పనిచేయుట ప్రారంభించినదని తెలియజెప్పుటకు మత్స్యశాఖవారు సంతసించుచున్నారు. ఈ ఫ్యాక్టరీలో రోజుకు 10 టన్నుల ఐసు తయారుచేయబడుచున్నది. శీతలగిడ్డంగిలో 20 టన్నుల వరకు చేపలు—మాంసము మరియు కూరగాయలు నిల్వచేసికొనవచ్చును. ఐసు టన్ను 1-కి రూ. 60/-లు చొప్పున అమ్మబడును. సరుకులు నిల్వచేయుటకు రోజుకు ఒక కిలోగ్రాముకు 3 పైసలు చొప్పున వసూలు చేయబడును.

పై సదవకాశమును యావన్మంది ఉపయోగించుకొనగలందులకు కోరడమైనది.

ఇట్లు

సహాయ మత్స్యశాఖాధికారి

నెల్లూరు.

సూళ్లూరుపేట గ్రామపంచాయతీ

వేలం నోటీసు

★ ★ ★

ఇందుమూలముగా యావన్మందికి తెలియచేయుట మేమనగా:- సూళ్లూరుపేట గ్రామపంచాయతీవారిచే నిర్మించబడిన మార్కెట్టు రూములను 3 సంవత్సరములు నడుపుకొను హక్కును సదరు పంచాయతీ కార్యాలయము వద్ద 14-4-69 తేదిన పగలు 3 గంటలకు బహిరంగముగా వేలము వేయబడును. వేలములో పాల్గొనువారు నిర్ణీత ధరావత్తుకట్టి, మరియు తహశీలుదారువారి యొక్క సాల్వెన్సి సర్టిఫికేటు దాఖలుచేసుకొనవలెను. సదరు పంచాయతీ వారిచే నిర్ణయించబడు నియమ నిబంధనలకు పాటలో పాల్గొనువారు లోబడి యుండవలయును. మరియు సదరు పంచాయతీవారియొక్క బస్సుస్టాండ్‌ను ఒక సంవత్సరము నడుపుకొనుకాలమును(బస్టాండువద్ద) 14-4-69 తేదిన సాయంత్రం 4 గంటలకు బహిరంగముగా వేలము వేయబడును. వేలములో పాల్గొనువారు నిర్ణీత ధరావత్తు కట్టవలయును. మరియు సదరు పంచాయతీవారి కంపోస్టు ఎరువును - కంపోస్టుయార్డువద్ద 16-4-69 తేది సాయంకాలం 4 గంటకు బహిరంగముగా యాలము వేయబడును. వేలంలో పాల్గొనువారు నిర్ణీత ధరావత్తు కట్టి పాటలో పాల్గొనవలయును. పైన సదరిన వేలములన్నియు ఈ క్రింది సంతకము చేసినవారిచేగాని లేక వారిఅనుమతి పొందినవారిచేగాని వేయబడును. మిగిలిన వివరములు ఆఫీసు పనిచేయువేళలలో తెలుసుకొనవచ్చును.

ఎస్. మస్తాన్,

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

దొరపొగాకు సాగుకు

అనంగవరం గ్రామంలో, అల్లూరు రోడ్డు స్టేషనుకు - ట్రంకురోడ్డుకు 1 మైలు దూరంలో సారవంతమైన ఎర్రరేగడ 30 యకరముల ప్లాటు దొరపొగాకు సాగుకు కవులుకు యివ్వబడును.

అడ్రను:-

డి. సి. హనుమంతరావు,
16/519, కాశికాలవారి అగ్రహారం
భూమితనఖా బ్యాంకు దగ్గర,
నెల్లూరు

కోడెదూడపోయింది

మా ఇంటిలో కట్టివేయబడి వుండిన కోడెదూడ 28 తేది రాత్రి దాటవేయబడింది. నలువురంగుమీద తెల్లబట్టలు, ముఖాన కూడా పెద్దతెల్లబట్ట, బారబొడ్డు, 3 అంగుళాల కూడికొమ్ములు, 5 వానల యెత్తు వుంటుంది. పోలికి తెలిపినవారికి తగిన బహుమతి ఇవ్వగలను - నా అడ్రను:-

ఊరుబిండి శేషశాస్త్రులు,
ఊరుబిండివారిఖండ్రిక,
సోమరాజుపల్లెపోస్టు, నెల్లూరు తా॥

కలప వేలం

నెల్లూరుజిల్లా, నెల్లూరు తాలూకాలో చేరిన, పిడూరుగ్రామంలో శ్రీ శ్రీ వెంకటగిరి సంస్థానంవారి స్వాధీనానుభవములో యుండే నెం. 155 రు పట్టా దాఖలా య 58-41 సెంట్లలో వుండు ఫలసాయమునకు పనికివచ్చు చెట్లుగాక కలపక్రింద వుపయోగపడు కట్టెనుమాత్రం గూడూరు నరశింగరావుపేటలో శ్రీ శ్రీ వెంకటగిరి సంస్థానం ఆఫీసువద్ద 20-4-1969 తేది సాయంత్రం 4 గంటలకు బహిరంగముగ యాలము వేయబడును.

వేలం పాటపాడువారు పాటకుముందు వేలము ఆఫీసరు శ్రీ బావల్లి రాజగోపాలరావుగారి వద్ద రూ. 500/- లు డిపాజిటు కట్టి శ్రీశ్రీ సంస్థానంవారి వేలం షరతులకు లోబడి పోటీలో పాల్గొనవలెను. పాట అనంతరం యెవరిమీద నిలచినదో వారు డిపాజిటు మొత్తముపోను కొరవ పూర్తి మొత్తము వారందినముల లోపల వేలము ఆఫీసరువారివద్ద కట్టి రశీదు పొందవలెను.

సదరు విస్తీర్ణంలో వుండబడిన చెట్లలో పైన నమోదుపరచిన ప్రకారం ఫలసాయమునకు వుపయోగపడు చెట్లుగాక మిగత చెట్లను వేలము ఖాయపరచినతేది మొదలు అరుమాసముల లోపల నరికించి తీసుకొనిపోవలెను. అటుపైన షెడ్యూలు దాఖలా విస్తీర్ణంలో వేలంపాటదారుగాని వారి అనుమతి పొందినవారుగాని ఎంత మాత్రం ప్రవేశించకూడదు.

సదరు విస్తీర్ణంలో వుండు కర్రతుమ్మ వగైరాల చెట్లను కూడదలచువారు పిడూరు గ్రామంలో శ్రీశ్రీ సంస్థానంవారి తరపున తలమనిషిగావుండే శ్రీ మాదిరెడ్డి సుబ్బరామిరెడ్డిని కలుసుకోవచ్చును.

వేలము ఆఖరుపాటదారు పూర్తిమొత్తం కట్టినపిదప శ్రీశ్రీ సంస్థానంవారి అనుమతి మేరకు యాలము ఖాయపరచబడి దఖల్ తాకీదు యివ్వబడును.

అట్టి దఖల్ తాకీదు పొందనిదే షెడ్యూలు దాఖలా భూములలో ఎవరుగాని ఎంతమాత్రంగాని ప్రవేశించడమునకు వీలులేదు.

షెడ్యూలు:—

నెల్లూరుజిల్లా, పిడూరు గ్రామం 155 నెంబరు పట్టా దాఖలా, సర్వే 343, 344, 345, 346, 347, 348/1, 349, 350, 384 నెంబర్లు విస్తీర్ణం య 58-41 సెంట్లు.

— శ్రీ సంస్థానం ట్రెజరీ ఆఫీసరు.

భాగవత పాఠ పరిశోధనము

పొరపాటుతెల్పితే తప్పక అంగీకరించేవాడను

భాగవతము సుపరిష్కృత మగుటయే నా అభిమతము

2. అప్పకవి మతమున 'తాలఁకాడు' అనునది 'దేశ్యనిత్యసమాస విశ్రాంతి' అను ఉభయయతి. అతడు 'తాలఁకాడు'వంటి నిత్యసమాస పదములు కొన్ని చూపి, "కొందఱు వీనిపేరే దేశ్యాఖండములను అందురు" అని వ్రాసియున్నాడు. (అప్ప. 3-192)

నేను 'తాలఁకాడు'ను అఖండయతికి ఉదాహరణగా ఇచ్చుటలో తప్పేమి?

3. అప్పకవి తన వుభయయతులలో 'నామాఖండయతి' ఒకటిగా చెప్పినాడు. 'అఖండయతి నమ్మతింపదగినది కా'దన్న అతనికి 'నామాఖండయతి' యెట్లు సమ్మతమైనది? అది యేమి మతము? నామాఖండయతి వలెనే, అన్ని అఖండయతులను సమ్మతింపదగినవే; అన్నియును వుభయయతులే.

4. అతడు అఖండయతిని అంగీకరింపక పోవుటయేకాక, నన్నయ తిక్కనాదుల రచనలలోగల అఖండయతి పాఠములను మార్చివేసియున్నాడు. ఉదాహరణకు ఒక్కటిమాత్రమే చూపుచున్నాను.

"మతిఁ గింకిరి పడక యోలమాన గానక" అన్నది తిక్కన పాఠము. దానికి, "అతికింకిరి పడక యోలమానపడక" అని అప్పకవిచేసిన మార్పు (3-296).- 'అతికింకిరి' అనుట వ్యాకరణ విరుద్ధము.- నేనీ విషయమంతయు, 1962 జనవరి భారతిలో- 'అఖండయతి పరిశీలనము'- అను వ్యాసములో విపులముగా తెలిపియున్నాను.

5. అఖండయతిని అంతగా నిరసించి, మహాకవుల ప్రయోగములనుకూడా మార్చివేసిన ఆ యప్పకవియే అఖండయతిని వాడియున్నాడు.-

"టాదు లైదును గూడఁ బ్యాష్ఠము దశర్థ" (అప్ప. 2-393)

ఇందులో 'ట+అదులు = టాదులు' అని సంధి. సంధిలోని టకారమునకు యతి కూర్పబడినది. కావున అఖండయతియే. కాదంటే ఆ యతికి గతి లేదు. ఇది యాతని పన్నెండు తెరగుల ఉభయయతులలో చేరదు.

ఇంకను విస్తర మెందుకు! ఈ యఖండయతి విషయమున అప్పకవి త్రొక్కినది తప్పుత్రోవ. నేనీ సంగతి నా 'పరిశోధనము' లో- రెండవ పుటలోనే- తెలిపియున్నాను. అట్టి అప్పకవిమతము ననుసరించి, శ్రీనాగరాజుగారు "తాలఁకాడును- అఖండయతికి ఉదాహరణగా ఇచ్చుట సరికాదు" అనుట సరి యెట్లగును? అఖండయతి తత్త్వజ్ఞుల మతమున 'తాలఁకాడు' అఖండయతియే.

విసంధి; మహావిసంధి

"దారుతర యుద్ధములు - అనునది విసంధికాదు; మహావిసంధి అని లాక్షణిక సంప్రదాయము (160 పుట)" అన్నారు వారు.

విసంధి యనగా, సంధి చేయవలసిన చోట చేయకపోవుట. 'దారుతర + అద్దములు = దారుతరోద్దములు' అని గుణసంధి విధిగా చేయవలసినది. కవి యట్లు చేయలేదు. కనుక అది విసంధియే యగును. మహావిసంధికాదు.

మహావిసంధికి ఉండవలసిన లక్షణములు రెండు.-

1. పొల్లుమీద అచ్చుచేరి, ఆ పొల్లు హల్లై, అది ద్విత్వమును పొందుట. ఉదా: 'భూవరుఁ + అండఱ = భూవరున్నండఱ'

2. పొల్లుమీద యడాగమము వచ్చుట. ఉదా:- 'సురల్ + అద్భుతంబు = సురల్ యద్భుతంబు'.

ఈ యుదాహరణలు అప్పకవి యిచ్చినవి. మహావిసంధిని చెప్పిన లాక్షణికుడు అతడే. (అప్ప. 5-10)- 'దారుతర యుద్ధములు' అన్నచోట యడాగమమున్నదిగాని, అది పొల్లుమీద వచ్చినది కాదు. కనుక 'మహావిసంధి' యనుట లాక్షణిక సంప్రదాయము కాదు. మతభేద మున్నదేమో నాకు తెలియదు.

శ్రీ దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రి

3. 'ముత్తో'; 'ముత్తోవ'

"'ముత్తో వీవచె....'అన్న శ్రీనాథుని పద్యములో ఉన్నది 'ముత్తో'యేనా? 'ముత్తోవ' యెందుకుకాదు అన్నదియు జిజ్ఞాసయే (250 పుట)" అన్నారు.

'ముత్తోవ' యెందుకు కావలెనో! ఎట్లగునో! నాకు బోధపడలేదు. అసలు 'ముత్తోవ'శబ్దమెక్కడున్నదో! అర్థమేమో! అదియు విచార్యమే.

"ముత్తో వీవచె లెస్స మన్మనిపయిఁజా మోహంబు వాటింపఁగజా" అని శ్రీనాథుని రచన. 'ముత్తోవు=ముత్తవవు, ఈవచె = నీవచె (నీవు ముత్తవ వచె)' అని యర్థము. శ్రీ నాగరాజుగారు ఆకాంక్షించిన 'ముత్తోవ' శబ్దమును తీసికొన్నచో 'ముత్తోవవు + ఈవచె = ముత్తోవ వీవచె' అగునుగాని, 'ముత్తో వీవచె'కాదు. 'ముత్తోవ వీవచె' అనుట, ఆ శార్దూల వృత్తచరణమున సరిపడదు. మాత్రాధిక్యము వలన ఛందోభంగము సంభవించును. ఇక ఆ 'ముత్తోవ'నుగూర్చి చర్చ యెందుకు?

ఆ పద్యములో ఉన్నది 'ముత్తో'యే కాని 'ముత్తోవ'కాదు; ఈ విషయమున మతభేదమునకు అస్కారమే లేదు.

ప్రమాదము మానవసహజము గావున నా వ్రాతలలో పొరపాటు లుండకపోవు. శ్రీ నాగరాజుగారు సరియైనవాటిని గుర్తించి తెలిపియున్నచో, పునర్ముద్రణమున వాటిని తొలగించి గ్రంథమును నిర్దుష్టము కావించుటకును, అట్టివి మరల రాకుండునట్లు నేను జాగ్రత్తపడుటకును పనికివచ్చును గావున తప్పక అంగీకరించియుండెడివాడను. తప్పును ఒప్పుకొనుటయే గాని, పెడమార్గమున పిడివాదమునకు దిగుట నా స్వభావము కాదు. ఇందు కొక్క ఉదాహరణము:-

ఇటీవలనే-ఒకనాడు - (15-3-69), మన్మిత్రులు-కావలి కాలేజి లెక్చరరు-శ్రీ కె. వి. రమణారెడ్డిగారితో మాట్లాడుచుండగా, వారు నా 'పాఠ పరిశోధనము' ప్రస్తావనకుతెచ్చి, "మీరు 'కలువడములు' అను మాటకు, (పు. 42) 'పూలదండలు' అన్న టీక సరియైనది కాదని వ్రాసియున్నారు. కాని, ఆ టీక సరియైనదే. మీరే పొరబడ్డారు" అనిచెప్పి, ఆ చరిత సందర్భమును వివరించినారు. నిజముగా అది పొరపాటే. కావున, వెంటనే నేను నా తప్పు నొప్పుకొని, ఆ విధముగా సహృదయభావముతో నా కుపకారముచేసినందుకు శ్రీ రెడ్డిగారికి కృతజ్ఞతను తెలుపుకొన్నాను.

నా వ్రాతలలో పొరపాటు లుండవన్న భావము నా కేనాడును లేదు. అందువల్లనే, నా పరిశోధనవ్యాసాంతమున, "ప్రమాదవశమునను, నా యపరిజ్ఞానమువలనను ఇందు దొరలిన దోషములను గమనించు పాఠకులును, పండితులును వాటిని పత్రికాముఖమున ప్రకటించి, భాగవతపాఠపరిష్కరణమునకు తోడు పడుదురుగాక" అని విజ్ఞప్తి చేసియున్నాను. (పు. 292).

భాగవతము సుపరిష్కృత మగుటయే నా యభీష్టము.

వారం....వారం

(3 వ పేజీ కొరవ)

ఎవరెరుగుదురు? పాక్ పరమటి నుంచి తూర్పునగల బంగాళీలకు విముక్తి, ఇండియా పరమటినుంచి ఈ సీమకు తూర్పునగల బంగాళీలకు విముక్తి, బంగాళీలంతా ఏకంగావలెను అనే నినాదాలువస్తే అప్పుడు పాక్-భారత కేంద్రాలేకమై ఆ ఉద్యమాన్ని ఎదుర్కుంటాయా? ఆ విధంగా రెండవవైపునకూడా అఖండంగా కేంద్రాలు వర్తిస్తే! అఖండభారత్ రెండురూపాలలో ప్రత్యక్షమవుతుంది!

, , ,

పాకిస్తాన్‌లో జరిగే తంతు చూచి, భారతీయులనేకులు తమస్థితి చాలా బాగున్నదని, పాక్‌స్థితిలో అనరెక్కడో తప్పున్నదని భావిస్తూ వుండవచ్చును. అల్లరికీ, ఆందోళనకూ, విధ్వంసక చర్యలకూ ఉభయులం సమానమైనాము. అధికారంలో వున్నవారిని ఎంతదూషించినా తమకరుగనక మనదేశంలో వారిని దూషిస్తూ జనం, ఆ దూషణ దీవనగా భావిస్తూ ప్రభుత్వం- ముఖ్యంగా కేంద్రం సాగిపోతున్నారు.

ఒక రూపాయకు తక్కువ ఆదాయం గలవారు మనదేశంలో అత్యధికసంఖ్యలో వున్నారని తేలింది. పాకిస్తాన్‌లో అట్టివారెందరున్నారో త్వరలోనే తెలుస్తుంది. మన బిర్లాలు మనకుంటే, పాక్‌వారికి 20 సంపన్నకుటుంబాల పెత్తనం, పలుకుబడీ గల్గివున్నది. ప్రమ్తతం నిరుపేదలైనవారికోసం ఇక్కడా, అక్కడా ఉద్యమాలు లేవు. నోరులేని కోట్లాదిజనానికి గొంతుకనిచ్చిన గాంధీవంటి మహాత్ములు మళ్ళీ రారు. కాని, ఏదోవిధాన రూపాయకు తక్కువ ఆదాయంగలవారి ఉద్యమాలు రానేవస్తవి.

ప్రస్తుతం ఎక్కువ దినవేతనాలు, భత్యాలు పొందేవారే మరింతకావాలని ఆందోళన చేస్తున్నారు- ఇండియాలో, పాకిస్తాన్‌లో వీరిప్రభావం ఎక్కువ. వీరు సమాజాన్ని క్షణంలో అల్లల్లాడించగలరు. ఆ విధంగా చేస్తున్నారు. పాకిస్తాన్‌లో ఆర్థికంగాగాక రాజకీయంగా కూడా పలుకుబడికై మధ్యతరగతి జనం ఆందోళన చేస్తున్నారు.

ఇప్పటి ఉద్యమాలన్నీ పాక్-భారత సీమలను ధ్వంసంచేసి, ఆర్థికాభ్యున్నతిని అడ్డుకున్నతర్వాత, అదుగో ఆ రూపాయకు తక్కువఆదాయం గలవారి ఆందోళన ఏదో ఒక రూపంలో వస్తుంది.

అందువలన, ఆలోచనాపరులు జాగ్రత్తగా పరిశీలించి, దేశం ఆర్థికంగా వృద్ధిచెంది కాయకష్టం చేయగలవారికీ, కొద్దిగా చదువుకున్నవారికీ, విద్యాధికులకు పనిపాటలు, సేవామార్గాలు దొరికే మార్గాన్ని అవలంబించేట్లు చేయవలెను.

పాకిస్తాన్‌బాధ్యం నియంతృత్వంగాదు; ఇండియాతో వైరుధ్యం. ఆ వైరుధ్యాన్ని మానుకుని, సీమను ఆర్థికంగా వృద్ధిచేస్తే, పాకిస్తాన్ వృద్ధికివస్తుంది.

ఆయూబ్‌ఖానులు, యాహ్యాఖానులు దేశంలో కల్లోలాన్ని తగ్గించగలరు. ఆ తర్వాత ఏం చేస్తారు? కాశ్మీరకోసం పూర్వం రెండు పార్టీలు చేతులు కాల్చుకున్నారు. కాశ్మీరును మరుపకపోతే పాకిస్తాన్ భవిష్యత్తు దాంకోరదనియమవుతుంది.

పాక్ - భారత సీమలు కలిసి వర్తిస్తే ఉభయులకుహాయి. ప్రపంచానికే అది దీపం వెలిగించగలవు. లేకుంటే తమ దీపాలారిపోతూవుంటే చూస్తూ పూరుకోవలసి వస్తుంది. వివేకంతో ఉభయసీమలు వర్తించి, ఈ ఉపఖండం కాంతితో వృద్ధికి రాగలదని ఆశింతాం.

, , ,

సంస్కృత భాషాభ్యాసంకోసం పాఠశాలలలో ఏర్పాటు చేయవలెనని చెన్నపురిలో పెద్దలనేకులు తమిళనాడు ప్రభుత్వాన్ని అర్థించారు. సి. శే. అణ్ణాదురై సంస్కృతానికి విరోధికాడట. ఇక కరుణానిధి కరుణిస్తాడా?

, , ,

కాంగ్రెస్‌పార్టీ నాయకుడైన సుబ్రహ్మణ్యాన్ని పిలిచి, పార్టీల నడవడిపై ఒప్పందానికి రావడానికి తమిళనాడు డి. ఎం. కె. ముఖ్యమంత్రి పూనుకున్నాడు. శుభస్య శీఘ్రం. అణ్ణాదురై పలుమారు ఈ విషయమై ప్రస్తావించేవాడు. ఆయన ముఖ్యమంత్రికాగానే వెళ్ళి కాంగ్రెస్ నాయకులను కలిసి ప్రతిపక్షంగా సహకారాన్ని అర్థించాడు.

, , ,

ఘెరావులకు బలంగానిల్చిన మంత్రి సుబోధబెనర్జీ (మాజీ స్పీకరగాకూడా ఒకరకమైన ఘెరావే చేశాడీయన) నక్సల్‌బారీ సమయాన నిరసనగా రాజీనామా ఎందుకివ్వలేదని అడుగుతూ నక్సలైట్ శక్తులు ఆయనను ఘెరావ్ చేశారు.

, , ,

కేరళలో మార్క్సిస్ట్ వ్యవసాయ కూలీలపై ప్రభుత్వం కాల్పులు చేసింది. అక్రమంగా వారు భూములు ఆక్రమించి వెళ్ళమంటే వెళ్ళలేదని, కాల్పులు తప్పలేదని ప్రభుత్వం తెల్పింది. ఈ ఆక్రమణ ప్రభుత్వ పార్టీలన్నిటి ఆమోదం పొందినట్లు లేదు.

లోకవృత్తం

(3 వ పేజీ కొరవ)

ఈ మార్గాన్ని తిరస్కరించవలెనంటే టిటో-దుబ్చెక్-కుశెన్కూ మార్గాలను రష్యా ఆదరించవలెను. అవని రష్యా చేయలేకున్నది. అందువలన చైనా ప్రమాదం సరిహద్దున ప్రత్యక్షంగాగానే రష్యా నాయకులు పశ్చిమ జర్మనీతో అంతరంగికంగా సంప్రదించవలసి వచ్చింది!

రష్యా, చైనాలేమైనప్పటికీ కమ్యూనిస్ట్ ప్రపంచంలో స్వతంత్రపోకడపోయే ఇటలీ పార్టీ, యుగోస్లావియా-జెక్-రుమేనియా రాజ్యాలు మార్గదర్శనం ఇచ్చే శక్తులుగా మున్ముందు రూపొందగలవు. దాని పరిణామం ప్రపంచశాంతికి విశేషంగా తోడ్పడగలదు.

పసిరికలు - కామెర్లు

ఇక పైమందైనా క్రొత్తహీరోయిన్లు కావాలి!

హీరోలు 'ఎవర్‌గ్రీన్'లే; హీరోయిన్లే తెరమరుగవుతున్నారు!

హీరోలు 'ఎవర్‌గ్రీన్'గా వుంటున్నారుగానీ, హీరోయినులు యిట్టే తెరమరుగై పోతున్నారు. ఎప్పటికప్పుడు హీరోయిన్లని ఒకసమస్య అయిపోతున్నది. ఒకతార 'కరువుతోవుందంటే' అదితకనే వరకు నిర్మాతలు కొందరు కనిపెట్టుకు కూర్చోవలసివస్తున్నది. ఒక తార కారణంగా ఎన్నో చిత్రాల నిర్మాణం ఆగిపోతుంది. పైగా ఏహీరోయిన్ పదికాలాల పాటు నిలబడలేక పోతున్నది.

హీరోలలో నారాయణరావు, రామశర్మ యిత్యాదులు ఇద్దరుముగ్గురు తెరమరుగైనారుతప్ప మిగిలినవారంతా తారాపథంలోనే వున్నారు. రామారావు, నాగేశ్వరరావు, కాంతారావు, హరనాథ్, శోభన్ బాబు, కృష్ణ, రామ్మోహన్, చంద్రమోహన్, జగ్గయ్య, కృష్ణంరాజు యిలాగ కనీసం పదిమందిఅయినా మనకు హీరోలుగావున్నారు. వీరికి దీటుగా, జోడీగా వుండే హీరోయినులేరి?

భానుమతి, సావిత్రి, వరలక్ష్మిద్వయం, శ్రీరంజని, అంజలీదేవి మొదలైనవారు హీరోయిన్ వేషాలకు పనికిరాకుండా పోయారు. పోతే గిరిజ, రాజసులోచన, దేవిక, సరోజాదేవి, కృష్ణకుమారి పెళ్లి చేసుకొని తెరమరుగవుతున్నారు. కృష్ణకుమారి బెంగుళూరులో శ్రీ మోహన్‌అనే లెక్చరర్‌ని వివాహమాడింది. ఇంక కొత్త పిక్చర్సులో నటించనని, నటిస్తున్న చిత్రమే పూర్తి చేస్తానని నిర్మాతలకు చెప్పివేసింది. పోతే జానకి, శారద, మణిమాల, జయంతి మనవారేఐనా, అంత రాణించలేక పొరుగుభాషాచిత్రాలకు పూర్తిగా అంకితమైపోయారు. మనవారు బెంగుళూరు భారతిని, మళయాళనటి షీలాను, కె.ఆర్. విజయను ఆశ్రయించవలసివస్తోంది.

ఈనాడు తెలుగులో పిక్చర్ తీయాలంటే హీరోయిన్ ఎవరు అన్నది పెద్ద సమస్య అయిపోయింది. తీరా మిగిలింది జమున, రాజశ్రీ, కాంచన, విజయనిర్మల, వాణిశ్రీ... విజయనిర్మల కృష్ణకు అర్ధాంగి అయిందిగనక, ఇంక ఎంతకాలం చిత్రసీమలో అభిమానం నిలవుకుంటుందో చెప్పలేం. జమునకూడా పిల్లలతల్లి అయిన తర్వాత గ్లామరస్‌గా వుంటుందని చెప్పలేం. రాజశ్రీ జానపదాలలోతప్ప సాంఘికాలలో రాణించడంలేదు. పోతే వాణిశ్రీ, కాంచన. చూడగా, చూడగా తెలుగులో మంచి హీరోయిన్ కరువైంది.

పదిమంది హీరోలున్నారు. కనీసం పదిమంది కొత్త హీరోయిన్లకు అవకాశం ఏర్పడింది. 1969 లో కొత్తహీరోయిన్‌లు కావాలి. షీలాను, విజయను, భారతిని, సరోజాదేవిని పెట్టుకోవడంలో యిబ్బందులున్నాయి. వారికలుగురికీ తెలుగు రాదు.

ఈ అదనులో నిర్మాతలు, దర్శకులు కొత్తతారల్ని బాగా ప్రోత్సహించాలి. చంద్రకళ, సంధ్యారాణి యింకా హీరోయిన్‌లు కాదగ్గ పాంకంలోకి రాలేదు. జయలలిత ఒక్కరున్నా, ఆమెకు అటు తమిళచిత్రాలు ఎక్కువ. హిందీ, కన్నడ చిత్రాలూ ఉన్నాయి. మనహీరోలు కేవలం తెలుగుచిత్రాలలో నటిస్తారుగానీ, హీరోయిన్‌లకు అటు తమిళ, మళయాళీ, కన్నడ, హిందీ చిత్రాలలో డిమాండు వున్నది. అంటే మనకు కనీసం యిరవై మంది కొత్తహీరోయిన్లుఅయినా కావాలి.

మా మద్రాసు సినీ విలేఖరి

సినిమా అవకాశాలు రావాలనే అందగత్తెలకు యిది చక్కని అవకాశం. బంగారు కలలు పండించుకోదగ్గ సమయంవచ్చింది. నిర్మాతలు, దర్శకులు ప్రోత్సహించాలి. డిస్ట్రిబ్యూటర్సు మరీ పోత్సహించాలి.

శ్రీనివాస్ కళామందిర్‌వారి తొలి సాంఘిక చిత్రం

ఉగాది పర్వదినాన హైదరాబాదులో ఒక కొత్త సినిమాసంస్థ వెలిసింది. అది శ్రీనివాస్ కళామందిర్ 'రాగద్వేషా' అనే చక్కని సాంఘిక ఇతివృత్తాని ఎన్నిక చేశారు. హిందీచిత్రరంగంలో పదునాలుగేండ్ల అనుభవంగల శ్రీ యస్. యన్. మహేశ్వరి నిర్మాత. 'అక్కచెల్లెళ్ళు' చిత్రం ద్వారా స్వతంత్ర దర్శకుడైన శ్రీ డి. సార్వభౌమారావు ఈ చిత్రానికి సారధి. ప్రసిద్ధ నవలా రచయిత శ్రీ తాళ్ళూరి నాగేశ్వరరావు సంభాషణలు వ్రాస్తున్నారు. నృత్యం ఆచార్య భావ్యం. కెమెరా గోపీనాధ్ - పి. శివప్రసాద్ లింగం. సంగీతం: శ్రీ మణిక్యారావు. ఏప్రెల్ ఆఖరులోగా సెట్సుకు వెళ్ళనున్న ఈ చిత్రంలో అనేకమంది నూతన నటీనటులు పరిచయం కానున్నారు.

మాతృదేవత

శ్రీమతి సావిత్రి దర్శకత్వంలో పూర్ణా ఆర్ట్ పిక్చర్స్‌వారి చిత్రం 'మాతృదేవత' ఏప్రెల్ 12 న ప్రారంభిస్తున్నారు. మొదటిరోజున శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు, సావిత్రి, హేమలత, బేబి రాణి మొ॥ పాల్గొంటారు. ఈ చిత్రంలో చంద్రకళ నాట్యం ఒక విశేషం.

ఎన్. టి. ఆర్, సావిత్రి, నాగభూషణం, శోభన్‌బాబు, చంద్రకళ, హేమలత, ప్రభాకరరెడ్డి. రేలంగి, బేబిరాణి నటవర్గం.

డైరెక్షన్: సావిత్రి. స్క్రీన్‌ప్లే: వృత్యగాత్మ, మాటలు: మద్దిపట్లసూరి, సంగీతం: మహాదేవన్. ఆగస్టు విడుదల.

గౌరీఆర్ట్ ఫిలిమ్స్

ఎస్. భావనారాయణగారి ఫ్యాక్టరీలో చిత్రాలు తయారవుతూనే వుంటాయి. వాటిలో క్వాలిటీ వ్యసక్తి లేదు. చెప్పితినేచింటుంటే, నడిచేది నడుస్తుంటాయి. ఇటీవల దేవుడిచ్చినభర్త, లవ్ ఇన్ ఆంధ్ర వచ్చాయి. ఇప్పుడు శ్రీ నందన్ రావు దర్శకత్వంలో మరో చిత్రం తయారవుతోంది. కృష్ణ, విజయనిర్మల ప్రధానపాత్రలు ధరించిన ఈ చిత్రం బాసా ఇటీవల గిండీలో, ఉగాదిరోజున గుర్రంపందాల వద్ద కొంత చిత్రీకరణ జరిపారు. రాజబాబు, త్యాగరాజ్, గ్లోరీ ఆ షూటింగులో పాల్గొన్నారు. కథ: పాలగుమ్మి పద్మరాజు.

చిన్నిబ్రదర్స్ నాల్గవచిత్రం

చిన్నిబ్రదర్స్ (అంజలీదేవి సన్స్) వారి నాల్గవచిత్రం మొన్న ఉగాదినాడు ప్రారంభించారు. వీనస్‌లో జరిగిన ముహూర్తం కార్యక్రమంలో ఎ. వి. మెయ్యప్పన్ స్విచ్ ఆన్‌చేయగా సావిత్రి క్లాప్‌కొట్టారు. శౌరిపాటి అంజలీదేవిపై చిత్రీకరించారు.

కథ, దర్శకత్వం: వి. వి. ప్రసాద్, మాటలు: ఆత్రేయ, సంగీతం: ఆదినారాయణరావు.

కృష్ణ, విజయనిర్మల, కృష్ణంరాజు, గుమ్మడి, రమణారెడ్డి, నాగభూషణం, అంజలీదేవి, రాజకుమార్ - నటవర్గం.

హైదరాబాదు సినిమా

'బ్రహ్మానంద చిత్రపురి' పేరుమ్మాహరాత్రాన ప్రారంభించారోగానీ అన్నీ అవరోధాలే. ఇష్టంలేకపోయినా, పరిశ్రమకోసం స్టూడియోలు నిర్మించనమకట్టిన ఎన్. టి. రామారావు నాలుగైదు లక్షలు నష్టపోయారు ప్రభుత్వంలో మంత్రులమధ్య మనస్తాపాలు ఏర్పడ్డాయి. శ్రీ లక్ష్మణ్ బాపూజీకి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి మధ్య స్పర్ధలు లేవాయి. బాపూజీ తెలంగాణా ఉద్యమాన్ని భుజానవేసుకున్నారు. మంత్రి

—కొసా 11 వ పేజీలో

'శభాష్ సత్యం'లో కృష్ణ, రాజశ్రీ

పాత హీరోయిన్‌లకు పెళ్ళిళ్ళు అయితేగానీ కొత్త హీరోయిన్‌లకు అవకాశం రాదు.

ప్రశ్నోత్తరావళి

మదన్‌మోహన్‌రెడ్డి చాకచెర్ల

ప్ర: చిత్రకల్పనా వారు ఎ. ఎన్. ఆర్., విజయ నిర్మలతో తీస్తున్న చిత్రం పేరేమిటి?

జ: ఇంకా పేరుదాకా రాలేదు. అంతా పూర్తి అయినాక పేరు వెదుకుతారు బాపు, రమణలు.

రావూరు సుధాకరరావు రావూరు

ప్ర: జయలలితను తెరమీదచూస్తుంటే, నా హృదయం కరిగిపోతుంది ఏం చేయమంటారు?

జ: నీ హృదయంలో గట్టిదనం లేదు మరి... పోనీ జయలలిత అభిమాన సంఘం ప్రారంభించండి.

పి. ఎం. ప్రేమానందం కావలి

ప్ర: బంగారు సంకెళ్ళు ఎంత ఇంటరెస్టిగా వుందో బంగారుపంజరం అంతబోరుగా వుంది. బి. ఎన్. నిర్మించిన అథమ శ్రేణి చిత్రం యిదేనంటాను.

జ: మరీ అంత తీసేయకండి, పావం... గొప్పథ్రిల్స్ లేవుగానీ, చిత్రం నీట్‌గానే వుంది. కథలోపం చాలావుంది.

బి. సుజనారెడ్డి మినగల్లు

ప్ర: ఈమధ్య కృష్ణ, విజయ నిర్మల వివాహం అయినదట?

జ: కృష్ణకుమారికూడా మోహన్ అనే ఓ బెంగుళూరు లెక్చరర్‌ని పెళ్ళాడిందట.

జి. ప్రభాకరరావు కందుకూరు

ప్ర: ఒక సంవత్సరం రామారావు చిత్రాలు విజయవంతమైతే, నాగేశ్వరరావు చిత్రాలు దెబ్బతింటాయి... మరొక సంవత్సరం నాగేశ్వరరావు చిత్రాలు విజయవంతమైతే ఎన్. టి. ఆర్. చిత్రాలుదెబ్బతింటాయి! కారణం?

జ: చిత్రాలు నిర్మించే నిర్మాతలపైన వుంటుంది. వారిద్దరూ జయాపజయాలకు బాధ్యులుకారు.

పి. శ్రీనివాసులు మెట్టు

ప్ర: విజయచిత్ర సహాయకుడు రావి కొండలరావు, నటుడు రావికొండలరావు.

జ: అహా! ఒక్కరే...

ప్రశ్నలు పంపవలసిన చిరునామా

★

Zamin Ryot - Cinema Correspondent,
12 B-Subba Reddy St.,
MADRAS-33.

ఏ. వి. రావు నెల్లూరు

ప్ర: ముద్దంటేచేదా? నీకా వుద్దేశంలేదా??

జ: అదృష్టవంతులకే ఆ రహస్యంతెలుసు.

ప్రేమానందం కావలి

ప్ర: తారాశశాంకం చిత్రం పోటోలు చూస్తుంటే దేవిక, శోభన్‌బాబులు ప్రేయసీ ప్రియుల్లాలేరు.

జ: తారకన్న చంద్రుడు చిన్నవాడేగా!

ఎస్. కె. అజీజ్‌బాష బాపట్ల

ప్ర: ఎల్. విజయలక్ష్మి మరలా వచ్చిందటగా?

జ: అవును సురేశ్‌వారి చిత్రంలో, చికలాదార్య చిత్రంలో నటిస్తోంది.

ANDHRAPRADESH STATE ELECTRICITY BOARD

Tender Notice

for the Construction of Store and Telephone Room at CHENDODU S. S.

Sealed tenders for the "construction of Store and Telephone room at Chendodu S. S" will be received by the undersigned upto 16 : 00 Hrs. on 19-4-69 and will be opened at 16-30 Hrs. on the same day.

The intending Tenderer can have the tender schedule and specification from the undersigned on payment of Rs. 5. 15/- either in cash or by M. O. on any working day from 7-4-69 to 18-4-69. Remittance towards the cost of tenders specification and schedule will not be refunded on any circumstances.

M. SYAMA SUNDAR,
Divisional Elecl. Engineer,
Operation - NELLORE.
Phone : 70.
Kotamitta Road - Nellore.

In the Court of the District Munsif of CHITTOOR,
O. S. No. 252 of 1968.

BETWEEN:—
Sri Lakshmi Finanace Corporation - Chittoor - by K. A. Ranganathan —Plaintiff.
AND
K. Raghunatha Reddi and another —Defendents.

To:
K- Raghunatha Reddy,
D-1 S/o Ramaswamy Reddy,
Lorry Owner.
Gundla Kattamanchi Village,
K. G. Sathram Post.
CHITTOOR Dt.,

ఈ నోటీసు మూలముగా తెలియచేయడమేమనగా:- పై కేసులో వాది మీపై ఏ-25 చీటీబాకీత్తు నిల్వపైకము వసూలు చేయుటకుగాను దావాచేసియున్నారు. సదరు దావా 18-4-69 తేది హియరింగుగాను వాయిదావేసియున్నారు. మీవు సదరు తేదిన పై కోర్టులో హాజరుకానిపక్షములో పై దావా మీపై యక్స్‌పార్టీగా తీర్మానించబడును.

—కె. సుబ్బరామయ్య,
వాది వకీలు - చిత్తూరు.

కొవ్వూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో
(పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా.)
O. S. No. 477 of 1968.
E. P. No. 47 of 1969.

చెనుకూరు వెంకటరత్నం —వాది.
గోతం రామన్న వగైరా—ప్రతివాదులు.

ఈ బాకీకి ప్రతివాదుల తాలూకు ఆస్తి పై కోర్టువారి యెదుట 29-4-69 తేదిన యాలము వేయబడును. అందరూ పాడుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:—

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, కొవ్వూరు తాలూకా, మలకపల్లి గ్రామము తాలూకు తిరాయితిమెరక పల్లం R. S. నెం. 37/6 రు యు 2-05 సెంట్లు పూరా (అనగా 82 చ॥ గ॥ మీ॥ 69 చదరపు మీటర్లు) యిందుగల నానావిధ ఫలవృక్షములు సహా.

లావాదేవీలు లేవు.

వాది కిమ్మతు రూ. 5000/- లు.
అమినాకిమ్మతు రూ. 8000/- లు.

—కొచ్చర్లకోట జనార్దనరావు,
,, వెంకట్రాయుడు,
వాదితరపు న్యాయవాదులు.

నర్సీపట్నం డి॥ ము॥ కోర్టులో
S. C. No. 264 of 1968.
పైల వెంకన్నపాత్రుడు — వాది.
తనుం అప్పలకొండ — ప్రతివాది.
To: తనుం అప్పలకొండ, తండ్రి అప్పి పాత్రుడు - సాకిన - గునుపూడి.

పై వాదిగారికి నీవు యివ్వవలసిన ప్రో నోటు బాకీ రాబట్టుకొనుటకుగాను పైదావా చేసియున్నారు. సదరు దావాలో నీకు నోటీసు నిమిత్తము 25-4-1969 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. గనుక నీవు పై కోర్టులో హాజరై నీయొక్క ఆక్షేపణ తెలియ పర్చుకోవలెను. లేనియెడల నీ పరోక్షమందు పరిష్కరించబడును.

—డి. వి. చలం - వాది అడ్వొకేటు.

తలనొప్పులు తగ్గుతాయి
ఇదిగో
అమృతాంజనము
అమృతాంజన్‌లో శమనాన్ని కలిగించే 10 రకాల ఔషధాలు ఉన్నాయి. త్వరగా నమ్మకంగా నివారణ కలిగిస్తుంది. అతి కొంచెము రాసుకుంటే చాలు ఒకే సీసా నెలల తరబడి వస్తుంది. 70 ఏళ్ళ పేరు గడించిన అమృతాంజన్ జలుబుకు, తలనొప్పికి, గొంతు బాధకు, ఇతర బాధలకు, బెణుకులకు కొన్నింటికి అమోఘమైనది.
అమృతాంజన్ 10 రకాల ఔషధాలు చేరిన మందు

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్

'కన్యాశుల్కం'లోని బహుముఖ విషయాలు

(గతసంచిక తరువాయి)

కన్యాశుల్కంమీద జరగవలసిన రిసెర్చి ఏమిటంటారా? ఈ పది వాక్యాలూ చదవండి: "కూలంకషంగా వ్యాసంగం చేసినట్టయితే, గురజాడ సృష్టించిన కన్యాశుల్కం, ఆంధ్రనాటక వాఙ్మయంలోనే గాకుండా, భారతీయ భాషా నాటక వాఙ్మయ ప్రపంచంలో ప్రథమశ్రేణిలో ప్రశస్తస్థానాన్ని అలంకరిస్తుంది. నాటక చరిత్రను, తెలుగులో నాలుగుమూలలా గాలించడానికి పరిశోధకులకు ఎంత శ్రమం యిచ్చినా, యింత సలక్షణమైందీ, లోకోత్తరమైందీ అయిన నాటకకన్య లభించడం అసాధ్యం. ప్రాచీన భారతీయ నాటక సాహిత్యంలోనూ, పాశ్చాత్య నాటక సాహిత్యంలోనూ ప్రత్యేకించి విశిష్టమైన సంస్కారాన్ని తీర్చిదిద్దుకున్న ప్రతిభాశాలి గురజాడ. ఆ సంస్కారాన్ని తెలుగు సాహిత్యక్షేత్రంలో అనుపమానంగా సమ్మేళనంచేసి, నవనవోన్మేషంగా ఈ నాటకాన్ని సృష్టించారు. గతానుగతికంగా అనువాద పథకాన్ని ఆమూలాగ్రంగా అనుసరించే ఆంధ్ర నాటక ధర్మాన్ని సహజమైనదీ, జాతీయమైనదీ అయిన స్వతంత్ర పథకానికి మరల్చినది కన్యాశుల్కమే." ఈ మాటలు 'ఛాందస' పండితుడని పేరుపడిన శ్రీ నిడదవోలు వెంకటరావుగారివి!

ఇం. గో. రె.

అంతేకాదు, ఆయన యింకా అన్న వాక్యాలే ముఖ్యమైనవి: "కన్యాశుల్క నాటకం కేవలం నాటకమే కాదు. అది అనాటి తెలుగువారి రాజకీయ, సాంఘిక, సాహిత్య జీవనానికి అద్దంవంటిది. సంఘంలో కరుడుగట్టిన దోషములనేకాక, పాశ్చాత్య నాగరికతా సంఘర్షణలో సంఘ పరిస్థితులూ, చరిత్ర చక్కగా నిరూపించే ఒక విజ్ఞానకోశం వంటిది. ప్రతిపదం, ఒక చరిత్రతో, ఒక అర్థంతో తొణికిసలాడుచుండును. కన్యాశుల్కం యొక్క యీ లోకోత్తర విశిష్టత తెలుసుకోవలెనంటే మనం దీనికి ఒక సమగ్రమైన విపులవ్యాఖ్యానం రచించవలెను. ఇంగ్లీషులో షేక్స్పియరు ముప్పయ్యేడు నాటకాలన్నిటికీ అట్టి వ్యాఖ్యానములున్నవి. ఆ సంపుటాలకు 'వేరియోరమ్ యెడిషన్' అని పేరు. తెలుగులో షేక్స్పియర్ వంటి అప్పారావుకు అతని నాటకం ఒక్కటే అయినా అట్టి సమగ్ర వ్యాఖ్యానంలేదు. మనకి వచ్చిన విమర్శకులలో వాదప్రతివాద వివాదాలు తప్ప శబ్దార్థ విచారణ లేనేలేదు. ఈ విధంగా శబ్దార్థ విచారణచేసి, వ్రాయవలెనన్న ఆ గ్రంథం వేయిపుటలకు పైగా అవుతుంది. అప్పుడే ఆ నాటకం గొప్పతనం తెలుస్తుంది. ఒక్కొక్క వాక్యంలో, ఒక్కొక్కపదంలో ఎంతో అర్థం యిమిడి వుంది. మచ్చుకు ఒకటిరెండుమాత్రమే"- అంటూ రెండు వుదాహరణలిచ్చి చర్చిస్తారు నిడదవోలుగారు. "ఈ రీతిగా ఒక్కొక్క వాక్యంలో ఒక్కొక్క పదంలో ఎంతో చరిత్ర కన్యాశుల్కంలో గర్భీకృతమై వున్నది..." అని సెలవిచ్చారు ఆచార్య వెంకటరావుగారు.

ఏమిటి కన్యాశుల్కంలోని పదపదంలో, వాక్యవాక్యంలో యిమిడివున్న ఆ చరిత్ర?

1) గిరీశం వెంకటేశంకు చెప్పిన బెస్టు బుక్సు లిస్టులో ఆఖరున- వెంకటసుబ్బారావ్స్ మేడీజీ, కుప్పుస్వామిఅయ్యర్స్ మేడ్ డిఫికల్ట్- అంటాడు. ఏమిటీపుస్తకాలు? ఎవరీ వెంకటసుబ్బరావు, మేడీజీలు వ్రాసిన వెంకటసుబ్బారావు, నిజంగా చరిత్రపురుషుడేనా? లేక కల్పితవ్యక్తేనా? కల్పితవ్యక్తికాదు, అక్షరాలా చరిత్ర పురుషుడు, ఆంధ్రుల మద్దతివ్వ. గిరీశం ధోరణిలోనే చెప్పాలంటే- ఒక్క వెంకటసుబ్బారావ్స్ మేడీజీ- అనే పదంమీదనే గంటలెక్చరివ్వవచ్చును! ఎన్నో వివరాలు లభించాయి.

2) "కన్యాశుల్కం, డామిట్, మల్బారీ దానివిషయమై చాలా ఎస్సేస్ వ్రాశాడు..." అంటాడు గిరీశం. ఎవరీ మల్బారీ? ఎస్సేలు వ్రాసిన మల్బారీ? ఈ మల్బారీ ఎవరో నెల్లూరులో నా కొక్కరూ చెప్పలేకపోయారు. అడయారు లైబ్రరీలో మల్బారీమీద ఒక అరడజను పుస్తకాలు లభించాయి. లార్డ్ రిప్పన్ హయాంలో ప్రఖ్యాత బొంబాయి జర్నలిస్టుగా, సంఘ సంస్కర్తగా, రచయితగా ప్రసిద్ధిపొందిన పార్సీవ్యక్తి మల్బారి.

3) బారోన్ రీడర్లో చదివానంటాడు- వెంకటేశం. ఎవరీబారో? రీడర్లు వ్రాసిన బారో? వీరేశలింగం స్వీయచరిత్రలో వచ్చే బారో యీ బారో ఒకరేనా? రాజమండ్రిలో 1870 ప్రాంతంలోనే 'గోదావరి విద్యాప్రవర్ధనీ' అనే పత్రికను నడిపిన బారో దొరగారేనా? అవును. దాఖలాలు దొరికాయి.

4) అది 'రిఫార్మర్' లో అచ్చు వేయించేసరికి టెన్నిసన్‌చూచి గుండె బాదుకున్నాడు.- అంటాడు గిరీశం. 'రిఫార్మర్' అనే పత్రిక వుండిందా? వుంది. తొలుత 'హిందూ' వారపత్రికగా ప్రారంభమైనపుడు అందులో పనిచేస్తుండిన స్టాఫ్ కొందరు- 'హిందూ' పత్రిక మితవాద పాలసీ నచ్చక చీలిపోయి కామాక్షి నటరాజన్ క్రింద 'ది ఇండియన్ సోషల్ రిఫార్మర్' అనేపత్రిక నడిపారు. మద్రాసు నుంచి బొంబాయికి తరలించబడి తర్వాత రెనడీ, గోఖలేలపైకూడా, వారి మితవాదాలపైకూడా కాలుద్రువ్విన పర్యస్వతంత్ర పత్రిక.

5) ఇక గిరీశం చెప్పిన (గురజాడ అల్లిన) ఇంగ్లీషుపద్యం 'విడో' కు మాతృక అనదగిన ఇంగ్లీషు పద్యం వుందా? అక్షరాలా వుంది. ఒక విస్మృత ఆంగ్ల రచయిత్రి వ్రాసిన 'మై మదర్' అనే పొయమ్ మాతృక బయటికి తీయడమైంది.

6) స్కాలెట్ దొరగార్ని మెప్పించిన ముండాకొడుకును నాకు 'లా' రాకపోతే యీ గుంటవెధవలకటోయ్ 'లా'వస్తుంది?- అంటాడు నాయుడు, రామప్పంతులుతో. ఎవరీ స్కాలెట్? ఏమిటీయన ఘోరతనం? అద్భుతమైనవ్యక్తి! 1884 లో నెల్లూరు ప్రిన్సిపల్ కలెక్టరుకు హెడ్ అసిస్టెంటు మాజిస్ట్రేటుగాకూడా పనిచేశాడు. అనేక తెలుగు జిల్లాల్లో పెద్దపెద్ద వుద్యోగాలు చేసినవాడు. ఈ అనుభవాలతో అప్పటి తెలుగుజిల్లాల సివిల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ వ్యవహారాలపైన్నే ఒకగ్రంథం, అద్భుతమైన గ్రంథం వ్రాశాడు. ఇందులో నెల్లూరు రెఫరెన్సులు కూడా వున్నాయి. ఇది ఇంగ్లండులో అచ్చయిన గ్రంథం. ఇట్లా డజన్లకొద్దీ వున్నాయి- కన్యాశుల్కంలో విడగొట్టవల్సిన 'గ్రంథ గ్రంథులు'!

ఇంతేకాదు, ఇక పద్యాలు, పద్యాల తునకలు: గిరీశం చదువుకుంటూ వెళ్తాడు- "పూజారివారి కోడలు తా జారగ జింకె జారి జరుసపడియెన్" అంటాడు గిరీశం. ఎక్కడిదీ పద్యం? శ్రీనాథుడిది.

"శవణింతున్నతి కాలకంఠ మకుటాట్టాల ప్రతోళిమిళ"- అని ఇంకో పద్యం చెంబడే. ఇదీ శ్రీనాథుడిదే. దాఖలాలు దొరికాయి.

"నలదమయంతులిద్దరు మనఃప్రభవానల దహ్యమానులై"- అనేపద్యం చదవమంటాడు గిరీశం వెంకటేశాన్ని. ఇదెక్కడిది? నన్నయ భారతం నలోపాఖ్యానంలోది.

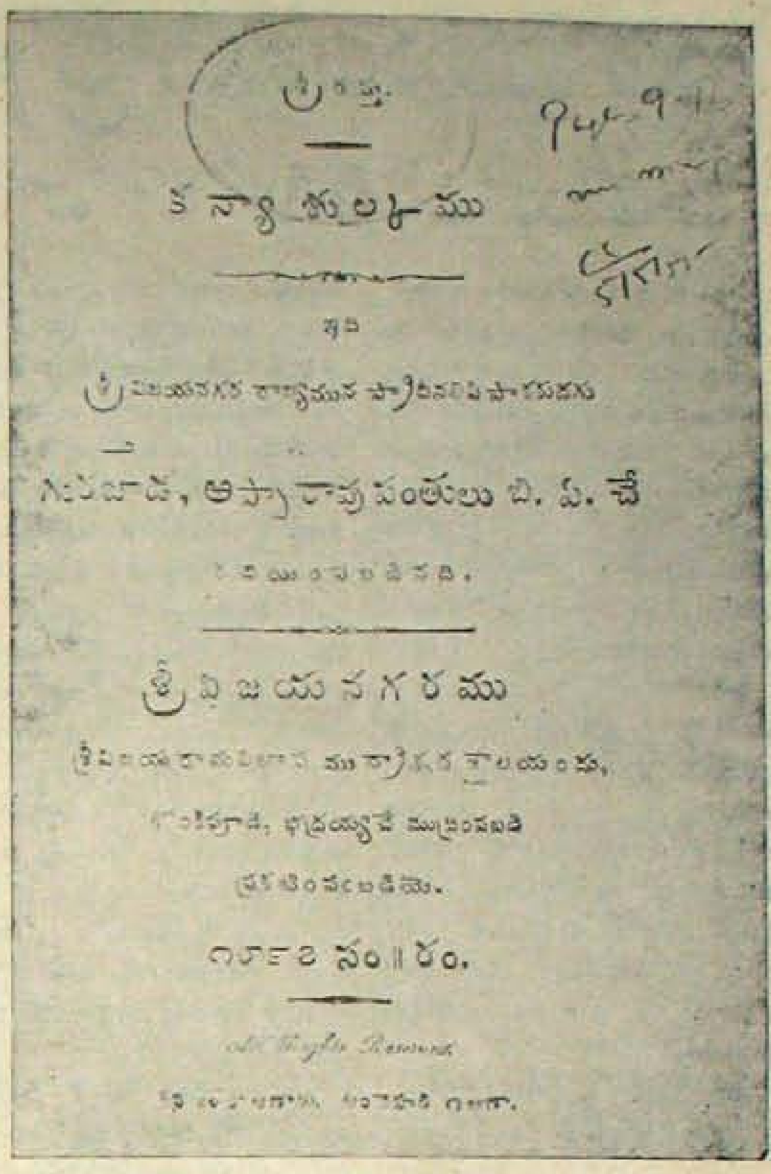
శ్రీ
కన్యాశుల్కము
ఇది
శ్రీ విజయనగర సంస్థానమున ...
గురజాడ, అప్పారావుపంతులు బి. ఏ. చే
... రచింపబడినది.
శ్రీ విజయనగరము
... ముద్రాక్షరశాలయందు, ... ముద్రింపబడి
ప్రకటింపబడెను.
౧౮౯౭ సం॥రం.
All Rights Reserved.

1897 'కన్యాశుల్కం' ప్రతి.

కాముని విరితరములవారికి నే
నెటులోర్తునో చెలియా?- అనేకావళి కూనురాగంతీస్తూ గిరీశం ప్రవేశిస్తాడని వుంది. ఎవర్ది, ఎక్కడ్దీ యీ జావళి, మిగతా చరణాలేమిటి? ఇదీ దొరికింది.

"ఇంతలు ఐదరీ ఫలములు
ఇంతలు మారేడుబణ్డ యీడుకుచోలై
ఇంతలు తామరమొగ్గలు
దంతికుచ కుంభములపోలు తరుణీ
కుచముల్"

-అని గిరీశం గ్యాన్‌కొడ్తూ ఒకపద్యం చదువుతాడు. రెండో ముద్రణలో - గిరీశం గడగడ చదువుతాడు-

నదమా పొక్కిలి, తొంబా
నదమామెయిదాయ, కోకనదమావదమా
పదమాజడ నడుము విధు
శ్రదమానూగారు గూడ పదమాచెలికిన్-

ఇది కూచిమంచి తిమ్మకవిగారి 'రసిక జన మనోభిరామం'లోది.

ఇట్లనే: "మక్కలవలె కర్పూరపు
ముక్కలవలె నీదుకీర్తి ముల్లోకములన్
క్రిక్కిరిసి పిక్కటిల్లెన్......"

ఇది అడిదం సూరకవిగారిది. ఇట్లా ఎన్నో ఎన్నో రెఫరెన్సులు, వుటంకింపులు.

ఇక ఇంగ్లీషు కొటేషన్లు. కన్యాశుల్కం మొదటి సీన్లోనే- "It is women that seduce all mankind"- అంటాడు గిరీశం. ఎవరిదిది? షేక్స్పియరుదా? మిల్టన్‌దా? లేక గురజాడదా?

"Can love be controlled by advice will cupid our mothers obey"

ఇదెక్కడిది? ఈ మూలాలా బయటకు లాగడం జరిగింది.

ఇక భాషావిషయం తీసుకొందాం: ఎన్ని పదాలు! లుబ్ధావధాన్లు "బాపోయుడు", కరటకశాస్త్రి-"బొంపలాగు ఇది నాతో తిరుగుతూవుంటే"-అంటాడు 'బొంప'-అంటేఏ? 'వ్రాతప్రోతం', 'బారికరాముడు', 'గొట్టాలమ్మ', 'బుర్రు కొట్టేవాడు', 'గుడ్లె' 'భుక్తి'-ఎన్ని విజయనగరం మాండలికపదాలు, ఎన్ని జాను తెనుగుపదాలు - నిఘంటువుల కెక్కని పదాలు, పండితులకు తెలియకుండా, పామరులకు బాగా తెల్సిన పదాలు కన్యాశుల్కంలో ఎన్నున్నాయి? వాటి అర్థాలేమిటి? ఇక ఎన్ని సామెతలు, నుడికారాలు, జాతీయాలు వాడారు? వాటివెనుక చరిత్ర, గతించిన చరిత్ర, సంప్రదాయాలు ఎన్ని సూచనప్రాయంగా వస్తాయి?

ఇట్లా ఇట్లా కన్యాశుల్కంలో వివరించి, వ్యాఖ్యానించి చెప్పవలసిన అంశాలు కోకొల్లలున్నాయి. ఇక యింకా అయిన తర్వాత-అసలు 'కన్యాశుల్కం' నాటకమేనా? అది నాటకమూకాదు, ప్రహసనమూ కాదు, ఒట్టి 'ఫార్సు' పొమ్మన్నారు డాక్టరు కేతవరపు రామకోటిశాస్త్రి. సంస్కృత నాటక పద్ధతుల్నిబట్టి చూచినా యిది అద్భుత నాటకమే పొమ్మన్నారు మహానుభావుడు శ్రీపాద కామేశ్వరరావుగారు. ఇక ఇంగ్లీషు పద్ధతుల్నిబట్టి చూచినా అమోఘమైన నాటకం పొమ్మన్నారు సోమయాజుల వెంకటరామమూర్తి. ప్రపంచ నాటకరంగంలో కన్యాశుల్కం పాత్రయేమిటి - తేల్చిచెప్పారు మహానుభావుడు సి. ఆర్. రెడ్డిగారు-కన్యాశుల్క కన్నడ అనువాదానికి పీఠికవ్రాస్తూ, "డ్రామా ఆఫ్ ది ఈస్ట్ అండ్ వెస్ట్" అనే వుపన్యాసంలో. ఇంత విమర్శా సాహిత్యం వుంది కన్యాశుల్కంపైన.

ఇన్ని బహుముఖ విషయాలను ఒక క్రమబద్ధమైన కోణంలో చర్చిస్తూ కన్యాశుల్కం మొదటిప్రతిని ఒక scholar's Edition(స్కాలర్స్ ఎడిషన్)గా ప్రచురించాడు ఇం.గో.రె. ఈ ఇం.గో.రె సాహసమే అనుకోండి ఇది. మూడుపేజీల నాటకమైతే ఇంకో మూడుపేజీలు వివరణలు, వ్యాఖ్యలిచ్చి కన్యాశుల్కంలోని ఈకకు ఈక, పీకకు పీక ఒల్చి చర్చించాడు. ఎట్లుండో చెప్పాల్సింది పాఠకులు.

ఈ పరిశోధన కంతటికీ ఒక విధంగా మూలబీజం - జమీన్‌రైతు. ఎట్లంటారా? అనాడు జమీన్‌రైతులో వచ్చిన 'నూరేళ్ల నాటి నెల్లూరు విషయాల'ను పరిశోధించేందుకు జమీన్‌రైతు ఇం.గో.రె మద్రాసు వెళ్లకపోతే యిప్పుడిదంతా సాధ్యమయ్యేది కాదు. ఈ కృషిలో ఆచంద్రగారి అనన్యమైన పర్యవేక్షణ, సహాయమూ, నరేయిక శ్రీ. వి. రమణారెడ్డిగారి మంచి పొందిన ప్రేరణ దీనికంతా మూలమనుకోండి.

'జమీన్‌రైతు'లో రెండువారాల నుంచి పూరిస్తూవచ్చిన ప్రకటనవెనుక ఇంతగాథవుంది. ఇక నేరుగా ఆ ప్రతిని చిరివేసుకొని పోవచ్చు- మార్కెట్లో కొనేసుకోండి!

మన వీరేశలింగంపంతులుగారినిగూర్చి
తమిళ జాతీయ మహాకవి
సుబ్రహ్మణ్యభారతి వ్రాసిన తమిళనవల

చంద్రిక కథ

(గతసంచిక తరువాయి)

ఏడో ప్రకరణం: నాలుగోభాగం

తిరుత్తక్క దేవర కవిగారు తన 'జీవక చింతామణి' అనేగ్రంథంలో యీ విధంగా అంటారు:

మనకు కష్టాలొచ్చినప్పుడు ఏమీ కలత చెందక వాటికి చిరునవ్వుతో స్వాగతం చెప్పాలి. చిరు అ నవ్వే ఆ దుఃఖాన్ని ఛేదించేందుకు అనువైన కత్తిగా మారుతుంది. అట్లాగాకుండా దుఃఖ సమయంలో మనం బాధపడితే అది మనల్ని నాశనంచేస్తుంది.

''ఇడుక్కన్ వందుఱ్ఱకాలై, ఎటికింద్ర విలక్కపోల నడుక్క మొఱ్ఱాను మిం్రి నగుగ, తాం నక్కపోదా। విడుక్కనై యరియు మెక్కాం ఇడుందళవిదియా వరుయిందార్?''

తెలుగు తర్జుమా
గోపాల- కృష్ణ- రాఘవన్

''నీ వెన్నడూ యీ వుపదేశం మరవకు. ప్రేయసీ విశాలాక్షీ, ఏమి సంభవిస్తుందోలని మనసులో దిగులుపడకు. సర్వకాల సర్వావస్థల్లో విచారాలా రోగాలా లేకుండా సుఖంగావుండాలనే నా ఆశయం. నీవు మనసులో బాధపడుతుంటే నేనుచూడలేను.''— శర్మ యిట్లా ఎన్నెన్నోచెప్పి విశాలాక్షిని వోదార్చేవాడు.

శర్మ యిట్లా ఏమేమో మాట్లాడుతూవుంటే విశాలాక్షి కళ్లనుండి అశ్రుప్రవాహం అధికమయ్యేది. విశాలాక్షి ఏడుపు చూచి శర్మకూడా బిగ్గరగా విలపించేవాడు.

ఒకనాడు వీళ్ళిద్దరూ పెద్దగావిలపిస్తుంటే వైద్యుడొచ్చాడు. ఆ దురవస్థను చూచి, వైద్యుడు విశాలాక్షితో— ''నిన్నుచూడగానే శర్మకు వ్యసనం ఎక్కువతుంది, వ్యాధి కూడా అధికమవుతుంది. దయచేసి నీ భర్తతో ఏకాంతంగామాత్రం మాట్లాడవద్దు. అంతగా మాట్లాడవల్సిన సందర్భంవస్తే ఏదో కొద్దిక్షణాలపాటుమాత్రం క్లుప్తంగా మాట్లాడు. ఎక్కువసేపుమాత్రం మాట్లాడవద్దు''— అన్నాడు.

ఆమెకూడా తనభర్తకు ఎట్లాంటి కష్టం కలగకూడదని భోజన సమయాల్లో తప్ప తక్కిన సమయాల్లో వార్నిచూడకుండా దూరంగా మెలగుతూ కాలంగడిపేది. అందువల్ల శర్మ కష్టాలు, మానసిక బాధలు ఎక్కువయ్యాయే—నీ తగ్గలేదు. అయితే తనను ఆమె నిర్లక్ష్యంచేస్తున్నదని మాత్రం అపార్థంచేసుకోలేదు. తన దేహస్థితి అర్థం చేసుకుని, తనమేలుకొరకే తోట బంగళాకు రాకుండా, తనతో ఎక్కువసేపు మాట్లాడకుండానే వున్నదనీ, ఆమె చాలా దిగులుపడివుందనీ అనుకోసాగాడు.

ఈ వ్యాధుల్నిగూర్చి వొకచిన్నకథ. మునుపు కలరా పిశాచం మక్కాకు వెళ్తూవుంటే దారిలో పారశీక దేశంలో వొక గొప్ప తపస్వి జ్ఞానీ అయిన మౌల్వీగారు ఆ పిశాచాన్నిచూచి:

మౌల్వీ: ఆరే సైతాన్, ఎక్కడికి పోతున్నావ్?

సైతాన్: మక్కానగరంలో యిప్పుడు తిర్నాళ్ల జరుగుతోంది. నానా దేశాలనుండి లక్షలాది ప్రజలు చేర్తారు. వాళ్లను వేటాడేందుకు వెళ్తున్నాను.

మౌల్వీ: ఛీ, మూర్ఖుడా! మక్కానగరంలో సర్వేశ్వరుడైన అల్లాను చూచేందుకు భక్తులు వెళ్తుంటే నువ్వు వాళ్లమీద పడడానికి వెళ్తావ్యాను.

సైతాన్: స్వామీ, నన్ను కూడా ఆ అల్లాయే సృష్టించాడు. ప్రాణుల్ని బలిగొనడమే నా వుద్యోగం. ఈ లోకంలో జరిగే వన్నీ వారి కార్యాలే, మరి నేనేలేవుగదా. వారికి తెలియకుండా వొక అణువుకూడా కదలడుగదా. నా ప్రయాణం జరిగితీరాల్సిందే. మీరు నా ప్రయాణాన్ని తప్పించ చూడడం భావ్యంకాదు. అయినా మక్కాకు వచ్చినవాళ్ళందరూ పుణ్యాత్ములనీ, ధర్మిష్ఠులనీ, సద్భక్తులనీ తలచకండి. ఎందరో పాపులు, దుష్టులు, ఖురాన్ శాసనాలను వుల్లంఘించినవారు అక్కడికి వస్తుంటారు. పైగా పుణ్యాత్ములకు యీ ప్రపంచంలో చావులేదని అల్లాప్రభువు ఎక్కడా శాసించలేదే. పాపాత్ములతోబాటు పుణ్యాత్ములకూడా మరణిస్తూనేవున్నారు. ఇతర రోగాలవల్ల చాలాకాలం బాధపడి కృంగి కృశించి చావకుండా నాచేత మృతిపొందడం మానవుడికి మంచిదేకానీ కీడు కాదు. ఎట్లయినా నా నోట్లోకూటికి అడ్డం రావడం తమరికి న్యాయంకాదు. అయినా మహాత్ములైన తమకు కాస్త సంతోషం కల్గించేమాట వొకటి చెప్తా. తమరు కావలిస్తే— నా పోటు, యింతమందిని మాత్రమే వేసుకోమని ఆజ్ఞాపించండి; అంతకుపైన వొక అరప్రాణంకూడా మింగనని మీ పాదాంపై వొట్టు పెట్టుకుంటాను.

మౌలీ: సరే, పో. అక్కడ లక్షలాది జనం చేరివుంటారు. వారిలో నీవు వొక వెయ్యిమందినిమాత్రమే పొట్టన పెట్టుకో. ఆపైన వొక్క ప్రాణికోలికికూడా పోవద్దు. సరేనా.

జీన్ అట్లాగేనంటూ వొక సలాంచేసి వెళ్లిపోయింది.

కొద్దిరోజులైన తర్వాత, తిరణాళ్లకొచ్చిన వారిలో కలరాసోకి లక్షమందికిపైగా మరణించారని మౌల్వీ విన్నారు. తనను ఆ సైతాన్ మోసంచేసిందని దుఃఖితుడైవున్నాడు. మర్నాడు సైతాన్ ఆ దారిన మక్కానుండి తిరిగిపోతూ మౌల్వీకి సలామ్ చేసింది. మౌల్వీగారు కోపంతో— ''ఓరి నీచుడా అబద్ధాలవెధవా, నాదగ్గర వెయ్యిమందికంటె ఎక్కువ వొకర్నికూడా తాకనని ప్రమాణం చేసి అక్కడకుపోయి మక్కాలో వొక లక్షమందిని నీపొట్టన పెట్టుకున్నావా? నీకు ఏమిశిక్ష''— అన్నాడు.

జీన్: అయ్యా మౌల్వీజీ తమకిచ్చిన మాటప్రకారం వెయ్యిమందిమాత్రమే నా వల్ల చచ్చారు. ఆపైన వొక్కర్నికూడా తాకలేదు. మిగిలినవారు తామే భయపడిపోయి వాంతి భేదులు చేసుకొని మృత్యువొటపడ్డారు. దానికి నేనేమి చేయగలను? మీరు నామీద నిందవేస్తే ఏంలాభం?

మౌల్వీ: (పెద్దగా నిట్టూర్చి) అయ్యో పోరి దౌర్భాగ్యవుమానవుడా! భయంచేత, సంశయంచేత నిన్ను నీవే ఎల్లవేళలా చంపుకుంటున్నావు. నీ మహా మూఢత్వాన్ని, దాన్ని ప్రోత్సహించే మహాభయాన్ని కల్గించే ఆ విధినీ తల్చుకుంటే నా మనస్సు వ్యాకులమై పోతుంది. నేనేం చెయ్యాలి? నోర్ముయ్. మనం ఏంచేస్తాం. అల్లాహో అక్బర్! అల్లా మహాత్ముడు. వారి ఆజ్ఞప్రకారంగానే అన్నీ జరుగుతున్నాయి. వారి పాదారవిందాలే మనకు శరణ్యం— అంటూ మోకాళ్లపైవ్రాలి, ఆకాశంకేసిచూస్తూ తదేకధ్యానంతో సర్వేశ్వరుణ్ణి ప్రార్థించడం మొదలు పెట్టాడు.

సైతాను శెలవుతీసుకుని వెళ్ళిపోయింది.

—ఈ కథ నేను చిన్నప్పుడు యెక్కడో చదివాను. వ్యాధికి ముఖ్యమైన కారణం జీవుల మనసుల్లోవుత్పత్తిభయం, సంక్షోభం, సంశయం, అసూయ, ద్వేషం, అసంతృప్తి మొదలైన విషగుణాలే కారణాలని యీ కథవల్ల తెలుస్తుంది. దీని సారాంశాన్ని నేనొప్పుకుంటాను.

మనసులో వుద్భవించే యీ భయాదులే రోగాలను కల్గిస్తాయి—అనే విషయం నిర్వివాదాంశం. కాని అట్టివ్యాధుల్ని పోషించి పెద్దచేసి, దానికారణంగా మరణాన్ని సులభంచేయుటకేవనులు చాలవటుకు వైద్యవరేణ్యులచేత చేయబడుతున్నవని నా భావం. సహస్ర సంహారి సగం వైద్యుడు అన్నసామెత అక్షరాలా సత్యం. దీనివల్ల వైద్యశాస్త్రం తప్పనికాని, వైద్యులందరూ శాస్త్రాల్ని చక్కగా చదవకుండానే కేవలం వేషధారులనికానీ, కావాలని నరహత్య చేసేవాళ్ళనికానీ నేచెప్పదలచానని మీరనుకోనక్కర్లేదు.

—తరువ 12 వ పేజీలో

చిత్ర జగత్

(9 వ పేజీ తరువాయి)

వదవికి రాజీనామా యిచ్చేశాడు. అసలు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారే ముఖ్యమంత్రి పదవికి రాజీనామా యివ్వాలని ఒత్తిడి.

తెలంగాణా విడిపోకపోయినా, కొన్ని పిండ్లపాటు మంత్రి వర్గానికి, ప్రభుత్వానికి అది గుండెలమీదకుంపటి. తెలంగాణా సమస్యలన్ని పరిష్కరించకుండా, వున్నదబ్బు కాస్తా స్టూడియోలకు వినోదాలకుఖర్చుచేస్తే తెలంగాణావారు చీరేస్తారు. కనుక ప్రభుత్వం ఇకపై సబ్సిడీలు యివ్వకపోవచ్చు, సినిమా అభివృద్ధికి అరవులు యివ్వరు. అరవులే మిగిలేది!

మద్రాసు స్టుడియోలపై బొంబయివాలాల మోజు

మద్రాసు మరో ప్రపంచంకాదు బొంబాయి సినిమా వారికి 'స్వర్గం' అన్నారు సునీల్‌దత్. మద్రాసు స్టుడియోలలో పని టంచనుగా టైం ప్రకారం జరుగుతుంది. సాంకేతికజ్ఞులంతా సమర్థులు, కష్టపడి పనిచేసేవారు. నిర్మాత పెట్టుబడికి నష్టం వుండదు. మద్రాసు ఇతరదేశాలవారిని సైతం ఆకర్షిస్తుంది. దిలీప్, సైరాబాను, షమ్మీ, నూతన్, సునీల్ వీరు సగంకాలం మద్రాసులోనే గడుపుతున్నారు. 1939 లోనే మద్రాసులో హిందీచిత్రం తయారైంది. మహాలక్ష్మి, మీరా, కల్పన, నిషాన్, లవంగి, బహార్, సంసార్, జీవన్‌తార, సంపత్, చండీరాణి, లడ్కీ, బహార్ దిల్ హాయే, మనోహర, ఆజాద్, ఇన్సానియత్, భాయి భాయి, డోరి డోరి, నయాఆద్మీ, దేవత, కిస్‌నాబదల్‌గయా ఇజాసాజా, హం పంఛీ ఏక్‌దాల్‌కే, సితారోంసే ఆగే, స్కూల్‌మాస్టర్, అమర్‌దీప్, గృహస్తి, దిల్ ఏక్ మందిర్, కాందాన్, సుహాగన్, రిస్తే నాస్తే, ఛోటాభాయి, ఫర్జ్, మెహర్బాన్, మిలన్, రామ్ ఔర్ శ్యామ్, ఆద్మీ దో కలియా, సాధు ఔర్ సైతాన్ యిక్కడ తయారైనవే.

నాలుగు నగరాలకథ

'ఫిల్ అఫ్ ఫోర్ సిటీస్' అన్నది కె. ఎ. అబ్బాస్ తీసిన డాక్యుమెంటరీ చిత్రం. శ్రీ అబ్బాస్ చిత్రాలకు లోగడ రాష్ట్రపతి బంగారు పతకాలు వచ్చాయి. విదేశాలలో సత్యజిత్ రే తర్వాత పేరు ప్రతిష్ఠలుగల భారత ఫిలిం దర్శకుడు అబ్బాస్. ఆయన చిత్రించిన ఒక చిన్న డాక్యుమెంటరీ ఫిలిం సెన్సార్‌వారు అభ్యంతరంపెట్టి 'ఎ' సర్టిఫికేట్ ఇచ్చారు. అది పెద్ద కథాచిత్రంకూడా కాదు. కొద్దినిమిషాలువచ్చే వార్తాచిత్రం. మనకు వార్తాచిత్రాలు ఫిలిమ్సు డివిజన్ పంపిణీచేయాలి తప్ప మరోమార్గంలేదు. వారు దీనిని పంపిణీచేయరు. అసలు బాన్ చేదామనుకుని, ఎటూ గూడ ప్రదర్శన వీలులేకుండా చేస్తే 'ఎ' సర్టిఫికేట్ యిచ్చినా ఫరవాలేదనుకున్నారు.

ఢిల్లీనుండి ఒక మేస్త్రి, కలకత్తానుండి రిక్షావాలా, మద్రాసునుండి బందివాడు, బొంబాయిలో ఒక వ్యభిచారిణి, ఈ కథలో పాత్రలు. యీ నాలగురకాల మనుషుల దారుణజీవితాన్ని చిత్రించారు.

దేశంలో దారిద్ర్యం, వ్యభిచారం నిర్మూలించలేనిప్రభుత్వం, వాటిని సినిమాలలో నిర్మూలించడానికి ప్రయత్నించడం అర్థంలేనివిషయం.

నెల్లూరు స్టేషనుకు రైళ్ల రాకపోకలు
1-4-69 తేది నుండి

బండిపేరు	ఉత్తరంపోయేవి.	రాక	పోక	దక్షిణంపోయేవి.	రాక	పోక
1. మద్రాసు-హౌరామెయిల్	రా.	12-19	12-24	రా.	1-15	1-17
2. మద్రాసు-కాకినాడ సర్కార్ ఎక్సుప్రెస్	రా.	1-56	1-58	రా.	2-12	2-14
3. తిరుపతి-కాకినాడ ప్యాసింజరు	రా.	3-41	3-51	రా.	12-47	12-57
4. మద్రాసు-విజయవాడ పార్సిలు ప్యాసింజరు	ఉ.	6-35	6-45	రా.	8-30	8-45
5. మద్రాసు-హౌరా ఎయిర్ కండిషన్డు ఎక్సుప్రెస్	ఉ.	10-21	10-23	సా.	4-48	4-50
6. మద్రాసు-హౌరా జనతాఎక్సుప్రెస్	మ.	12-15	12-30	మ.	2-00	2-02
7. మద్రాసు-హౌరా ఎక్స్‌ప్రెస్	సా.	4-30	4-45	ఉ.	6-28	6-30
8. రేణిగుంట-విజయవాడ పాసింజరు	సా.	4-00	4-10	సా.	6-05	6-15
9. మద్రాసు-కాజీపేట ఎక్స్‌ప్రెస్	సా.	3-47	3-55	ఉ.	11-20	11-22
10. మద్రాసు-హైదరాబాదు ఎక్సుప్రెస్	సా.	6-21	6-26	ఉ.	7.53	7.55
11. మద్రాసు-ఢిల్లీ జనతాఎక్సుప్రెస్	సా.	5-15	5-30	ఉ.	10-00	10-02
12. గూడూరు-బిట్రగుంట ప్యాసింజరు	సా.	7-08	7-18	ఉ.	8.50	9-00
13. మద్రాస్-విజయవాడ ప్యాసింజరు	రా.	10-28	10.35	రా.	4-05	4-15
14. మద్రాసు-ఢిల్లీ- (జి. టి.) ఏర్‌కండిషన్డు ఎక్సుప్రెస్	రా.	10-22	10-27	ఉ.	5-03	5-05

మద్రాసు-హౌరా ఏర్‌కండిషన్డు ఎక్సుప్రెస్ మంగళవారం మద్రాసు పోతుంది; శనివారము మద్రాసునుండి వస్తుంది. అంతే ప్రతిదినంవుండదు.

ఐ. ఆర్. 8

(4 వ పేజీ తరువాయి)

మే సీజనులో ఏ పైరువేసినా బాగ పండుతుంది. అందువల్ల మంచిధర పలికే టి. కె. ఎం. 6, పి. ఎల్. ఎ-1, కో 29 వంటి రకాలు వేసుకోవడం మేలు. మే సీజను తర్వాత మొలగొలుకు బదులు ఐ. ఆర్. 8 వేయడం మాత్రం పనికిరాదు. ఆ సీజనులో మొలగొలుకు సాగే అన్ని విధాల మేలు. కనుక మనజిల్లాకు ఆగస్టునుండి అక్టోబరు 15 తేది వరకు మొలగొలుకు వేయడమే శ్రేష్ఠము.

గతవారం శ్రీ భీమా నరసయ్యగారు వెలిబుచ్చినట్లు మొలగొలుకు కాలపరిమితి (పీరియడ్) తగ్గించడమేమేలు. పూర్వం వలె పునర్వసు పుష్యమి కార్తెలలో కాక, మఖకార్తెనుండి నారుపోత మొదలుపెట్టడం మంచిది. నరసయ్యగారు వ్రాసినట్లు ఇతర రకములకంటే సస్యరక్షణ విషయంలో నాల్గవవంతు శ్రద్ధతీసుకున్నా మొలగొలుకు తెగులురాదు. ఈ సంవత్సరం ఏర్పడిన మెడవిరుపుకు సంబంధించి శ్రీ నరసయ్య చెప్పిందికూడా వాస్తవమే; వ్యవసాయ శాఖవారు చెప్పేదంతా నిజంకాదు. ధాన్యరము, పొటాష్ తక్కువై, నత్రజని ఎక్కువగావాడిన భూములలోనే ఈతెగులు ఎక్కువగా వచ్చినది.

అభిరుగా నేనే నిర్ణయానికివచ్చానంటే ఐ. ఆర్. 8 తోసివేయవలసిన పైరుకాదు. కానీ మొలగొలుకు స్థానాన్ని ఎన్నటికి మనజిల్లాలో అది ఆక్రమించలేదు.

పంచాంగం

ప్రాగ్దిశ శుక్రోదయం

1969 ఏప్రెల్ 11 తేది శుక్రమౌఢ్య నివృత్తి. 12 తేది తూర్పుదిశ శుక్రోదయం.

అశ్వనికార్తె

ఏప్రెల్ 13 తేది సాయంత్రం 6-06 గంటలకు అశ్వనికార్తె ప్రవేశం.

శుక్రోదయాస్తమయ ఫలం

మేఘచలనం, రోగనాశనం, లక్ష్మీకటాక్షం, మంగళప్రదం, వర్షం మధ్యమం, ధాన్యం ధరఅధికం, బంగారం వెండి వత్తి దూది వృద్ధి అధికం.

ఏప్రెల్ తిథులు

5	శని	తదియ	రా. 8-21 గం. వ.
6	ఆది	చవితి	సా. 6-15 గం. వ.
7	సోమ	పంచమి	మ. 3-48 గం. వ.
8	మంగళ	షష్ఠి	మ. 1-20 గం. వ.
9	బుధ	సప్తమి	ఉ. 10-45 గం. వ.
10	గురు	అష్టమి	ఉ. 8-09 గం. వ.
		నవమి	తె. 5-40 గం. వ.
11	శుక్ర	దశమి	రా. 3-30 గం. వ.

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి.

పల్లెల వార్తావళి

(5 వ పేజీ కొరవ)

విద్యార్థులు చేరారట. ఈ కొద్దికాలంలో దాని సేవాధ్యాయాన్నిచూస్తే, ఆ దృశ్య మగపిస్తుంది. ప్రతికాలేజిలో ఇటువంటి సేవాదళాలుంటే, ఆ సేవాదళాల్ని నడిపే వారు,నడిచేవారు చిత్తశుద్ధికలవారైతే; ఆ సేవపేరుపెట్టుకొని స్వార్థాన్ని పెంచుకొంటూ దేశాన్ని నాశనంచేస్తున్న సంఘాలు వ్యక్తులు వనిలేదు.

విడవలూరు కాలేజిలోని ఈ సేవాదళం హరిజన, గిరిజన వయోజనులకు రాత్రి పాఠశాలలద్వారా అక్షరజ్ఞానము, లోకజ్ఞానము కల్గిస్తున్నది; అగ్నిప్రమాదాలవంటి ఆపత్సమయాలలో ప్రజలను ఆదుకుంటున్నది; నదులు, పోటీలు పెట్టి ఆరోగ్యం, పారిశుధ్యంపట్ల వన్నజనంలో కూడా ఆసక్తిని రేకెత్తిస్తున్నది; అన్నిటికీ మించి అత్యవసరమైన ప్రజాసమస్యలను చేపట్టి, మన విజయాలను సాధిస్తున్నది. ఇతర కళాశాలలలో కూడా ఇటువంటి సేవాదళాలుండేది లేదు, వున్నా ఈ విధంగా సేవచేస్తున్నది లేది మాకు తెలియదు కాని; లేకుంటే నెలకొల్పుకొని, విడవలూరు అడుగుజాడలలో నడవమని కోరుతున్నాము.

విడవలూరు కాలేజి సేవాదళం మూడు బట్టుగా చీలింది. హరిజనవాడలో ఒకటి, మన్నాదరావుపేటలో ఒకటి– వయోజనులకు రెండు రాత్రిపాఠశాలలు స్థాపించి, నడుపుతున్నది. అక్షరాలు నేర్పడమేకాదు, పత్రికలు చదివి లోకంపోకడ తెలియ చెప్పడం, వారిచేతనే పత్రికలు చదివించడం చేస్తున్నారు. దీంవల్ల ఎంతోమంది హరిజనులు, యానాది ఎరుకల కులస్తులు అక్షరాస్యులు కావడమేకాక, నిత్యం దేశంలో ప్రపంచంలో జరుగుతున్న విషయాలనుకూడా తెలిసికొంటున్నారు. నెహ్రూ జన్మదినోత్సవాన్ని తోరుగా జరిపారు; పిల్లలకు ఆరోగ్యపోటీలు పెట్టారు; వీరి పర్యవేక్షణలోవున్న పాఠాలపిల్లలే బహుమతులు పొందడం విశేషం. పాదువు వుద్యమంలో ఒకబట్టు పనిచేస్తున్నది. గ్రామంలో అగ్నిప్రమాదం సంభవిస్తే, ఈ సేవాదళందూకి సహాయపడింది. కలరా వ్యాపిస్తే, ఆరోగ్యశాఖాధికార్లను పిల్పి కొల్పి నివారణ చర్యలు తీసుకున్నది. కాలేజిలో మరుగుదొడ్లు లేకుంటే; మగపిల్లలకు, ఆడపిల్లలకు, అధ్యాపకులకు వేరువేరుగా మూడు నిర్మించి ఆ కొరతను తీర్చింది. హరిజనుల గిరిజనుల రాకపోకలకు మలిదేవి పెద్ద ఆటంకం. మరీ వర్షాకాలమైతే వారిబాధ వర్ణనాతీతం. స్త్రీలు కూడా వివస్త్రలై దాటేదృశ్యం హృదయ విదారకంగావుంటుంది. ప్రతిసంవత్సరం నలుగురైదుగురైనా, ముఖ్యంగా పిల్లలు, మలిదేవికి బలికావడం అలవాటు. వంతెన వుంటే ఈబాధలుండవు, ఈ ప్రాణనష్టం వుండదు. దీనినెట్లయినా సాధించాలని సేవానంఘం దృఢంగా సంకల్పించింది. లెక్చరరు శ్రీ పి. టి. కృష్ణయ్య కాలికి బలపం గట్టుకొని అధికార్లచుట్టూ తిరిగాడు; కలెక్టరు శంకరజా, డి. ఆర్. ఓ. చంద్రమౌళి గార్లను కలనుకున్నాడు, మలిదేవికి బలియైనవారి శవాల బొమ్మలను చూపాడు, వారి హృదయాలను కరగించాడు, ఫలితం పొందాడు; వంతెన నిర్మాణానికి కలెక్టరు గారిచేత రూ 78,000 లు మంజూరు చేయించుకున్నాడు; ఆయనచేతనే శంకుస్థాపన జరిపించుకుంటున్నారు. ఈ బ్రిడ్జి పూర్తి అయితే, విడవలూరు హరిజనులు, మన్నాదరపేట గిరిజనులేకాదు; పది పదిహేను గ్రామాలకు సౌకర్యం; అంతేకాదు, విడవలూరు నెల్లూరుకు అతి సమీపమైపోతుంది, ఎనిమిది మైళ్ళ దూరానికి వచ్చేస్తుంది.

గాంధీ శతజయంతి సందర్భంగా ఈ సేవాదళంవారు విడవలూరు హరిజనవాడ, మన్నాదరపేట గిరిజనవాడలలో ఇల్లిల్లు తిరిగి ప్రతికుటుంబంయొక్క స్థితిగతులను తెలిసికొని, సమగ్రమైన ఆర్థిక సాంఘిక నివేదికను తయారుచేశారు. ఈ వాడలలో ఎవరికి ఇళ్ళవాకిళ్లులేవో, ఎవరికి భూమి వుటా లేదో విచారించి. 500 మంది చేత దరఖాస్తులు పెట్టించి, దానికి కృషి చేస్తున్నారు.

ఇంకోవిశేషం. గత వేసవిలో శ్రీ జయప్రకాష్ నారాయణ అధ్వర్యంలో మదురలో జరిగిన అఖిలభారత తరుణ శాంతిసేన క్యాంపుకు ఆంధ్రనుండి సెలక్టయిన నలుగురు విద్యార్థులలో ఇద్దరు ఈ జాతీయ సేవాదళం సభ్యులుకావడం గమనార్హం. బి. కాం. రెండవ సంవత్సరం విద్యార్థి ఎ. ఎం. ఎల్. నరసింహారావు, బి. ఎస్‌సి. విద్యార్థి కె. నారాయణరెడ్డి మదుర శిబిరంలో శిక్షణపొందారు.

మొత్తానికి ఈ సేవాదళం పేదల పాలిటి ఆశాజ్యోతి అయింది. తమకేదైనా సహాయం జరిగినా, సానుభూతిలభించినా ఈ దళంవల్లనే జరగాలని వారివిశ్వాసం. ఈ విశ్వాసాన్ని ఈ దళం శాశ్వతంగా నిలుపుకోగలదని మా ఆకాంక్ష.

కలెక్టరు కార్యక్రమం

కలెక్టరు శ్రీ ఎస్. ఆర్. శంకరన్ ఏప్రెల్ నెల కార్యక్రమం–

1, 2, 3 తేదులు నెల్లూరు; 4 ముంగల దొరువు, వరికొండ, రాపూరువారిఅంత్రిక, రాత్రి కనిగిరి; 5 కనిగిరి, పొదిలి; 6 నెల్లూరుకు చేరిక; 7 నెల్లూరులో రివిన్యూ అధికార్ల సమావేశం, ఇందుకూరు పేట సమితి సమావేశం; 8 కోవూరు, బుచ్చి సమితి సమావేశాలు, రాత్రి ఆత్మకూరు; 9 ఆత్మకూరు, వింజమూరు సమితి సమావేశాలు; 10 ఉదయగిరి సమితి; 11 నెల్లూరు రాక; 12, 13 నెల్లూరు; 14 గూడూరు; 15 పొదలకూరు, రాపూరు సమితులు; 16 వెంకటగిరి, గూడూరు సమితులు; 17 వెంకటాచలం సమితి; 19 సూళ్లూరుపేట సమితి; 20 నెల్లూరు రాక; 21 కావలి, ఉలవపాడు సమితి సమావేశాలకు హాజరై కందుకూరు; 22 కొండపి సమితి, కనిగిరి చేరిక; 23 కనిగిరి, చెవిగంర్ల సమితులు; 24 నెల్లూరు రాక; 25 నెల్లూరు; 26 నెల్లూరు జిల్లాడెవలెప్‌మెంటు బోర్డు సమావేశం; 27 నెల్లూరు; 28 పొదిలి సమితి సమావేశం; 29 తాళ్లూరు సమితి సమావేశం; 30 తర్లుబాడు సమితి, నెల్లూరుకు తిరిగిరాక.

ఈ కార్యక్రమాన్నిబట్టి కలెక్టరుగారు ఒక్కనెలలో జిల్లాఅంతా కలయదిరుగుతారన్నమాట. శంకరన్‌గారికి విశ్రాంతికూడా అవసరమున్నట్టులేదు!

స్కూళ్ళు : వార్షికోత్సవాలు

పావం రెండేళ్లకుపైన అయింది- అనం సంజీవరెడ్డి, నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి గారలు జి. వ. హైస్కూళ్ళ వేదికలను విడవకుండా అలంకరించి. ఈ సంవత్సరం మళ్ళీ ఏ వార్షికోత్సవ వార్త చూచినా ఈ రెండుపేర్లే! ఎప్పటికేది ప్రస్తుతమో ఆ విధంగా పోతుంటారు పెద్దమనుష్యులు; ఆ విధంగా పోయితీరాలమరి!

, , ,

గూడూరు తాలూకా చెన్నూరు హైస్కూలు వార్షికోత్సవం శ్రీ అనం సంజీవరెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగింది. శ్రీమాన్ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు వుపన్యాసకుడు. హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఎన్. వి. సుబ్రహ్మణ్యం తన ప్రసంగంలో ఒక కొత్త విషయాన్నే చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం హైస్కూల్లో విద్యార్థులసంఖ్య అనుకోకుండా 400 లకు పెరిగిందట; భవనవసతిలేదు. వరవతి సంఘం వారిని ప్రార్థిస్తే తమ గోడవున్స్ (గిడ్డంగులు) చెండులు ఇచ్చారట; అందులో నాలుగు తరగతులు జరిగాయట. ఇదీ సుబ్రహ్మణ్యంగారు చెప్పిన కొత్త సంగతి. ఆ గోడవున్లకు కిటికీలైనా వుండి నాయో లేదో ననేది ఈ వ్యాఖ్యాత చెంగ. ఇక ఆ సంగతి పోనీండి: శ్రీయుతులు మాగుంట కోదండరామరెడ్డి, రొక్కం రమణయ్య, పోకూరు వెంకటసుబ్బయ్య, చెన్నూరు బియ్యం వ్యాపారుల సంఘం వారు హైస్కూలుకు తలాఒక తరగతి కట్టించి యిచ్చుటకు వాగ్దానంచేశి, చెప్పిన ప్రకారం వనిప్రారంభించి బేస్‌మెంటు వరకు పూర్తిచేశారనిచెప్తూ, చంద్రశేఖర రెడ్డిగారితోపాటు తానూ కృతజ్ఞత వెల్లడించాడు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం. తలిదండ్రుల సంఘంవల్ల పాఠశాల కెంతో సహాయం జరుగుతున్నదని, గాంధీ శత వార్షిక జయంతి సందర్భంగా ఈ సంవత్సరం 100 మంది నిరక్షరాస్యులను అక్షరాస్యులను చేయ సంకల్పించామని కూడా చెప్పారు.

శ్రీ వనువులేటి సిద్ధయ్యనాయుడు, శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివానులురెడ్డిగారలు కూడా మాట్లాడారు. శ్రీ పొన్నలూరు కోటారెడ్డి గారు బహుమతిప్రదానంచేసి, పాఠశాల పురోగతిని ప్రశంసించారు.

చెన్నూరు హైస్కూలు ఈనాటిదికాదు; ఇరవైపేళ్ళ వయస్సుకలది. అటువంటి స్కూలే భవనంలేక ధాన్యపు గిడ్డంగులలో ఆశ్రయింపవలసిరావడం శోచనీయమే.

, , ,

వరిగొండ ఓరియంటల్ హైస్కూలు వార్షికోత్సవం జి. వ. డిప్టీ సెక్రటరీ శ్రీ ఎం. వెంకటసుబ్బయ్య అధ్యక్షతన జరిగింది. కమిటీ ప్రెసిడెంటు కామిరెడ్డి దశరథరామరెడ్డి హెడ్మాస్టర్, విద్యార్థి కార్యదర్శి షేక్ మహమ్మద్‌గారలు తమతమ నివేదికలు చదివారు. రిటైర్డు ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ గుర్రం వెంకటసుబ్బరామయ్య, గూడూరు హెడ్మాస్టరు శ్రీ గుర్రం రాధాకృష్ణయ్యగారలు సంస్కృత భాషోన్నతిని గూర్చి, గీతా ప్రాముఖ్యాన్నిగూర్చి వుపన్యసించారు. శ్రీ పి. బలరామరెడ్డి బహుమతులు పంచారు.

యు. పి. గవర్నరు డాక్టరు గోపాలరెడ్డి ఈ వార్షికోత్సవానికి సందేశాన్ని వంపారట. సంస్కృత పక్షపాతి ఆయన; అందువల్లే చిన్న కార్యక్రమమైనా, గుర్తుగా సందేశం వంపివుంటారు.

, , ,

తోటపల్లిగూడూరు హెడ్మాస్టరు శ్రీ ధర్మయ్యగారు గతవారం వార్తకు కోపోద్రేకులైనారట. ఆయన కోపపడాలని వ్రాసిందికాదు అది; ఆయన ఎవరికీ అసంతృప్తి కల్గించకూడదనే! స్టాఫ్‌మీటింగులు, స్టేట్‌మెంటుల తతంగంకూడా జరిగినట్టుంది. హెడ్మాస్టరు ముందు ఒక అటెండరు, అటెండరు తర్వాత హెడ్మాస్టరు నెల్లూరుకువచ్చి ఏ ర్యాదుల కారకాన్ని పారబట్టుకున్నారంటే వరుసైన విషయమా? అటువంటివి జరగకూడదని, హెడ్మాస్టరుగారు అందరికీ సమానంగా గౌరవపాత్రుడుకావాలని, అందరి ప్రేమాభిమానాలను పొందాలని మా అభిలాష.

జి. వ. కు ప్రశ్నాపత్రం

25 మంది విద్యార్థుల సంతకాలతో ఆత్మకూరు తాలూకా బట్టేపాడునుండి ఒక కాగితం వచ్చింది. అది ప్రశ్నాపత్రంలాగా వుంది; కాని ప్రశ్నాపత్రంకాదు. దాని సారాంశం వ్యాఖ్యానరహితంగా–

స్కాలర్ షిప్పుల వంటకంలో అన్యాయం జరిగింది. అడిగితే పెడద్రావు జవాబు వచ్చింది. అయన్ను ఘెరావ్ చేయబోతున్నాము.

స్లేగ్రౌండు మేము బాగుచేశాము. దాని ఫలితం ఎవరికి ముట్టింది?

మా స్కూల్లో రిపబ్లిక్‌డే జరిగిందా? జరిగినట్టు చూపబడలేదా? ఆత్మకూరు తాలూకా స్కూలు విజయవాడలో రేడియో కానగోలా? పాతఆన్సర్ పేపర్ల అమ్మకంవల్ల ఎంతవచ్చింది? అది లెక్కల్లో జమపడిందా?– ఈ వరుసలో వున్నాయి ప్రశ్నలు.

వీరి కాపీలు జి. వ. కు, డి. ఇ. ఓ. కు వంపారట. వారు చిత్తగించగలరు.

దేవరాయపల్లె వడగండ్లవాన

వానను కోరిన తమకు వడగండ్ల వానవైనా యిచ్చినందుకు దేవునికి థ్యాంక్సు చెప్తున్నారు దేవరాయపల్లె గ్రామస్తులు. గత 18 తేది వురుములు మెరుపులతో వడిగండ్లవాన రేవూరునుండి లింగంగుంటవరకు ధంబికొట్టిందట. అనంతసాగరం చెరువుక్రింద గత సంవత్సరం పంటలులేక, ఈ సంవత్సరంపెట్టిన పైర్లకు నీళ్ళులేక చింతపడుతున్న రైతాంగానికి ఈ వడగండ్లవాన చింత తీర్చింది. సామ్య శుభదాయకంగా వుండబోతుందనే నమ్మకం వీరికి కుదిరింది.

ఇమ్మారు మరణం

కందుకూరు తాలూకా ఇమ్మారు మునసబు,పంచాయితీఅధ్యక్షుడుబాలయ్యచౌదరి గారి తమ్ముడు పోకూరు వెంకటేశ్వర్లు మోటారుసైకిల్‌మీద ఒంగోలుకు పోతూ, టంగుటూరువద్ద ప్రమాదానికి గురియై, ఒంగోలు ఆస్పత్రిలో మరణించాడట. పావం!

కుటుంబ నియంత్రణలు– హరిజన సభలు– గాంధీ సంస్మరలు

సమితిరాజా పూరైన పెమ్మారెడ్డి పాళెంలో కోవూరు సమితి మూడురోజుల పాటు కుటుంబ నియంత్రణ శిక్షణ శిబిరాన్ని నడిపింది. శాసనసభ్యుడు శ్రీ బెజవాడ పాపిరెడ్డి ప్రారంభోత్సవంజరిపారు. టి. బి. హాస్పిటల్ సూపరింటెండెంటు డాక్టరు వి. గోవిందస్వామి, డాక్టరు పి. మధుసూదనశాస్త్రి, జిల్లా వైద్య ఆరోగ్య శాఖాధికారి డాక్టరు జి. నరసింహం, డాక్టరు ఎం. గంగిరెడ్డి, బి. డి. ఓ. శంకరయ్య గారలు వుపన్యాసాలు చేశారు. శ్రీ కోడూరు శ్రీనివాసులురెడ్డి యోగ్యతాపత్రాలు ఇచ్చారు. శ్రీ జి. అయోధ్య రామయ్య ధన్యవాదాలు చెప్పారు.

బుచ్చి సమితికూడా శిబిరాన్ని నిర్వహించింది. శ్రీ మతి రేబాల దమయంతిదేవి ప్రారంభోత్సవం జరిపింది. బి. డి. ఓ. శ్రీ కె. శేషగిరిరావు అధ్యక్షత వహించారు. డాక్టర్లు పి. సీతారామరావు, సుబ్బరాయుడు, ప్రభాకరంగారలు వాసెక్టమీ, ట్యూబెక్టమీ ప్రక్రియలనుగూర్చి వుపన్యసించారు. మిగిలిన రెండురోజులలోకూడా ఈ విధంగానే ప్రసంగాలు జరిగాయి.

, , ,

బుచ్చి సమితి మార్చి 30 తేది హరిజన దినోత్సవం జరిపింది; గాంధీజీని సంస్మరించింది.

పురిణి నరకు శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మినరసారెడ్డి అధ్యక్షించారు. కోరాబత్తిన చిన్నయ్య గారు మాట్లాడుతూ హరిజనవాడ స్కూలులో పిల్లలు లేక ఇద్దరిలో ఒక వుపాధ్యాయుణ్ణి తీసివేయవలసి రావడం దురదృష్టకరమన్నారు. సర్‌పంచ్ శ్రీ పురిణి వెంకటరమణయ్య బహుమతులు పంచారు. డి. ఆర్. ఓ. శ్రీ చంద్రమౌళి గ్రామ మధ్యంలో గాంధీజీ విగ్రహాన్ని ఆవిష్కరించి, హరిజనవాడకుపోయి హరిజనులను పరామర్శించారు.

ఇందుపూరులో కూడా శ్రీ చంద్రమౌళి ఉత్సవాలలో యానాదులు, హరిజనుల మధ్య మెలిగారు. చంద్రమౌళి, శిక్షణలో వున్న డి. ఆర్. ఓ. శ్రీ ఉజ్జ్వల కాంతిరేగారలు బహుమతులు పంచారు. అడిషనల్ సోషల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసరు శ్రీ కె. లక్ష్మినారాయణస్వామి, చిన్నయ్య గారలు వుపన్యసించారు. సర్‌పంచ్ శ్రీ ఎల్. ఆదిశేషారెడ్డి హరిజనులకు స్థలాలు, శ్మశానభూమి, వృద్ధాప్య పింఛన్లు వగైరాలకై చంద్రమౌళిగారికి దరఖాస్తులందచేశారు. అందరూ జై బోలో గాంధీజీకి అన్నారు. కార్యక్రమాలు సమాప్తమైనవి.

ఈ సందర్భంలో ఒక చిన్న మాట. బుచ్చి సమితిలో ఒక్క అల్లూరులో మాత్రం బాపూ విగ్రహంవుంది. బుచ్చివద్ద సిమెంటు రోడ్డుమీదకాని, పార్కువద్దకాని ఒకటి నెలకొల్పడం, అక్టోబరులోగానే నెలకొల్పడం, అభిలషణీయంకాదా?

ఏరూరు విలాపం

ఏరూరు పంచాయితీ దురవస్థనుగూర్చి ఒకరువ్రాశారు ఏ అభివృద్ధి కార్యక్రమం కాని, కరవు క్షామనివారణ కార్యక్రమం కానిఎరుగరట. ఏనమితో, సంగతేమిటో విచారించి మరొకసారి వ్రాస్తాము.

పోస్టల్ వార్తలు

ఆత్మకూరు తాలూకా ధర్మరాజ చెరువుపల్లెలో ఎస్. డి. ఓ. టి. శ్రీ ఎల్. సుబ్రహ్మణ్యంగారు గత 14 తేది తెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు ప్రారంభించారు.

అట్లనే ఉదయగిరి తాలూకా దాకలకొండలో పోస్టల్ సూపరింటెండెంటు శ్రీ పి. ఎం. మస్కెరి సబ్‌పోస్టాఫీసుకు 21 తేది ప్రారంభోత్సవం జరిపారు.

వంజివాక పిర్యాదు

విశ్రాంతవు! సమితి, పంచాయతీల సహాయం అప్పించకపోగా, యూత్‌క్లబ్‌వాళ్ల క్రీడా పరికరాలకు వసూలుచేసుకున్న రూ 80 లు 1967 నుండి నిష్ఫలమాని ఇవ్వటేదని పిర్యాదుచేస్తున్నారు. నిజమైతే ఏమిమర్యాద, ఏమి గౌరవం చెప్పు?

———

చంద్రిక కథ

(11 వ పేజీ కొరవ)

వైద్యశాస్త్రంలో ఎన్నో ప్రత్యక్షమైన ఫలాలు వున్నాయి వైద్యుల్లో అనేకులు శాస్త్రగ్రంథాలు అధ్యయనంచేసి జీవకారుణ్యంతో సేవచేసే మహాత్ములున్నారు. కానీ రోగాలు పెరిగేందుకు, మరణం అనేది గుట్టలుగుట్టలుగా జీవుల్ని మింగివేసేందుకు, వైద్యులదే చాలమటుకు బాధ్యతవడం తప్పకాదు.....

మనకథలో యీ భాగం యిప్పటికే సాగింగి. మనకథలో కొంతసేపు బిళాలాక్షి దంపతులను వదిలి, మరికొన్ని సంగతులు చెప్పాల్సివచ్చింది. వైద్యులగురించి ఇంకా చెప్పదల్చిన సంగతులు ముమ్ముందు చెప్తాను. —(ఇంకావుంది)

———

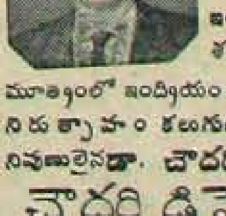

వివాహమునకు – ముందు–వెనుక పోయిన యవ్వనమును తిరుగా పొందండి.

మివ్యాధి విరకమైనను దిగులుపడవద్దు- పురుషత్వం తక్కువ ఇంద్రియబలహీనత, బాల్యంలోవృద్ధత్వం, స్వప్నస్కలితం, శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్కలితం, మూత్రంలో ఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట యిటువంటి గుణములు గలవారు, శృంగార రహస్య నిపుణులైనడా. చౌదరిగారిని సంప్రదించండి.

చౌదరి డిస్పెన్సరీ, కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఎదుట, 16/112, ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore (A. P.)